

รายงานวิจัย

พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Political Information Communication Behavior of Youths
in Three Southern Border Provinces

ดร.นवल แก้วสุวรรณ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2565

นพพล แก้วสุวรรณ. 2565. พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง และศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชน มีอายุตั้งแต่ 18 - 25 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา โดยจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย ได้แก่ สังคมเมือง และสังคมชนบท จำนวน 330 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง ประกอบด้วย

1.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมืองสูงสุด ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 4.26$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

1.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) โดยมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ตสูงสุด ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา คือ แหล่งองค์การทางการเมือง ($\bar{X} = 3.80$) และแหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

1.3 การใช้สารสนเทศทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) โดยมีการใช้สารสนเทศทางการเมืองในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งสูงสุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา คือ ใช้สารสนเทศทางการเมืองในการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.77$) และใช้สารสนเทศทางการเมืองในการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

2. การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง มีการใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศจากเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ทั้งนี้ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่ได้รับส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยคิดว่าคุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับส่วนใหญ่ตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้

3. การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) โดยมีส่วนร่วมในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งสูงสุด ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.64$) และการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ($\bar{X} = 3.36$) ทั้งนี้มีการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุนน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการสื่อสาร; สารสนเทศทางการเมือง; เยาวชน; สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Nawapon Kaewsuwan. 2022. **Political Information Communication Behavior of Youths in Three Southern Border Provinces**. Faculty of Humanities and Social Sciences. Prince of Songkla University.

ABSTRACT

The objectives of this research were to study political information communication behavior and to study the decision making on political participation among youths in the three southern border provinces. This research was a survey research using questionnaires with a sample of youth aged 18-25 years and domiciled in the three southern border provinces of Pattani, Narathiwat, and Yala, classified by habitat. Comprising 330 people in urban and rural communities by random sampling method and data analysis using percentage, mean, frequency, and standard deviation. The results showed that:

1. Political information communication behavior

1.1 The need for political information, overall was at a more level ($\bar{X} = 4.17$), with the highest need for information on starting political discussions ($\bar{X} = 4.27$), followed by information on political campaign participation ($\bar{X} = 4.26$) and required information about participation in political party activities ($\bar{X} = 4.26$).

1.2 The political information seeking, overall was at a more level ($\bar{X} = 3.54$) with the highest search for political information from internet sources ($\bar{X} = 4.41$), followed by political organization sources ($\bar{X} = 3.80$) and personal information sources ($\bar{X} = 3.52$).

1.3 The political information Using, overall was at a moderate level ($\bar{X} = 3.47$), with the highest use of political information on the use of voting rights ($\bar{X} = 3.83$), followed by the use of political information to show interest in political activities. ($\bar{X} = 3.77$) and use political information to participate in political campaigns ($\bar{X} = 3.71$).

2. Exposure to political information, the telephone is the most common social networking tool for information exposure, for the most part political information exposure is obtained by means of hearing from political conversations. However, the nature of political information received mostly in the form of political party advertisements through radio, television, and social networks, thinking that the quality of political information received mostly meets the needs to political decision.

3. The decision on political participation, overall was at a moderate level ($\bar{X} = 3.33$), with the highest participation in voting rights ($\bar{X} = 3.79$), followed by the expression of interest in political activities ($\bar{X} = 3.64$) and soliciting others to select their sponsors ($\bar{X} = 3.36$). The least amount of political participation decisions made in contributions and fundraising, which was in the Moderate level ($\bar{X} = 2.97$).

Keyword: Communication Behavior; Political Information; Youths; Three Southern Border Provinces

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้เพราะได้รับความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการร่วมตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลาเพื่อช่วยตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยในภาพรวม และขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยท่านอื่น ๆ ทุกท่านที่ผู้วิจัยมิได้เอ่ยนามถึง

ขอขอบคุณผู้บริหารคณะ และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่คอยสนับสนุนและให้ความอนุเคราะห์ความสะดวกในด้านต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

สุดท้ายนี้หากงานวิจัยเล่มนี้มีข้อบกพร่องด้วยประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

นवल แก้วสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามการวิจัย	4
3. วัตถุประสงค์การวิจัย	4
4. ขอบเขตการวิจัย	5
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
6. นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง	9
1.1. ความหมายของการเมือง	9
1.2. ความสำคัญของการเมือง	10
1.3. การรับข่าวสารทางการเมือง	11
1.4. การมีส่วนร่วมทางการเมือง	20
1.5. การตัดสินใจทางการเมือง	30
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ	31
2.1. ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ	31
2.2. ความสำคัญของพฤติกรรมสารสนเทศ	32
2.3. ความต้องการสารสนเทศ	33
2.4. การแสวงหาสารสนเทศ	36
2.5. การใช้สารสนเทศ	47
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย	56
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	65
5. จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
2. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	71
3. พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง	73
4. การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	141
5. การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	170
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	203
1. สรุปผลการวิจัย	203
2. อภิปรายผลการวิจัย	241
3. ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	247
4. ข้อเสนอแนะ	248
บรรณานุกรม	252
ภาคผนวก	262
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย	263
ภาคผนวก ข ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC)	276
ประวัติผู้เขียน	285

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	30
ตารางที่ 2.2 ความต้องการใช้สารสนเทศในแง่มุมต่าง ๆ	35
ตารางที่ 2.3 สังเคราะห์การจัดกลุ่มขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ	44
ตารางที่ 2.4 แนวทางการนำข้อมูลและสาระสำคัญมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการวิจัย ในขั้นตอนต่าง ๆ	54
ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย	57
ตารางที่ 3.2 การเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการวิจัย เครื่องมือ กระบวนการ ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย และผลจากการดำเนินการวิจัยแต่ละระยะ	68
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	72
ตารางที่ 4.2 แสดงความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	73
ตารางที่ 4.3 แสดงภาพรวมระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	75
ตารางที่ 4.4 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	76
ตารางที่ 4.5 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ	78
ตารางที่ 4.6 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ	81
ตารางที่ 4.7 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา	84
ตารางที่ 4.8 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา	88
ตารางที่ 4.9 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ	91
ตารางที่ 4.10 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	96
ตารางที่ 4.11 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย	99
ตารางที่ 4.12 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	101
ตารางที่ 4.13 แสดงภาพรวมระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	102
ตารางที่ 4.14 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ	103
ตารางที่ 4.15 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ	105
ตารางที่ 4.16 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา	107
ตารางที่ 4.17 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา	109
ตารางที่ 4.18 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ	111
ตารางที่ 4.19 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	113
ตารางที่ 4.20 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย	114
ตารางที่ 4.21 การใช้สารสนเทศทางการเมือง	115
ตารางที่ 4.22 แสดงภาพรวมระดับการใช้สารสนเทศทางการเมือง	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.23 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ	118
ตารางที่ 4.24 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ	121
ตารางที่ 4.25 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา	124
ตารางที่ 4.26 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา	128
ตารางที่ 4.27 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ	131
ตารางที่ 4.28 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	135
ตารางที่ 4.29 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย	139
ตารางที่ 4.30 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	141
ตารางที่ 4.31 แสดงภาพรวมระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	143
ตารางที่ 4.32 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ	144
ตารางที่ 4.33 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ	147
ตารางที่ 4.34 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา	151
ตารางที่ 4.35 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา	156
ตารางที่ 4.36 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ	159
ตารางที่ 4.37 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	164
ตารางที่ 4.38 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย	168
ตารางที่ 4.39 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	170
ตารางที่ 4.40 แสดงภาพรวมระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	173
ตารางที่ 4.41 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามเพศ	173
ตารางที่ 4.42 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอายุ	177
ตารางที่ 4.43 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา	181
ตารางที่ 4.44 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามศาสนา	186
ตารางที่ 4.45 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ	190
ตารางที่ 4.46 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	196
ตารางที่ 4.47 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย	200

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แบบจำลองการสื่อสารของ Aristotle	16
ภาพที่ 2.2 แบบจำลองการสื่อสารของ Lasswell (1948)	16
ภาพที่ 2.3 แบบจำลองการสื่อสารของ Shanon & Weaver (1948)	17
ภาพที่ 2.4 แบบจำลองการสื่อสารของ Berlo (1960)	17
ภาพที่ 2.5 แบบจำลองการสื่อสารของ McNair (1999)	18
ภาพที่ 2.6 แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองประยุกต์	19
ภาพที่ 2.7 องค์ประกอบของการสื่อสารทางการเมือง	19
ภาพที่ 2.8 รูปแบบความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศ (Wilson, 1981)	34
ภาพที่ 2.9 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Ellis (1989)	40
ภาพที่ 2.10 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Kuhlthau (2004)	42
ภาพที่ 2.11 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Leckei (1996)	43
ภาพที่ 2.12 Every Life Information Seeking (Savolainen, 1995)	45
ภาพที่ 2.13 กรอบแนวคิดในการวิจัย	55
ภาพที่ 3.1 ผังงานขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเมืองเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน เนื่องจากประชาชนทุกคนต้องมีการพึ่งพาและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นจึงต้องมีการจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกในสังคมอย่างทั่วถึงและเมื่อพิจารณาการเมืองในระดับภาพใหญ่ของประเทศ พบว่า การเมืองเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวพันและมีความสัมพันธ์กับบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในทุกระดับชั้น โดยอำนาจทางการเมืองจะถูกใช้ในการเป็นเครื่องมือในการจัดการมนุษย์ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างเป็นระเบียบและเป็นธรรม (คมกริช รุมดอน, 2562) นอกจากนี้การเมืองยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมากทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ภาษี สิทธิและเสรีภาพในด้านต่าง ๆ ตามขอบเขตของกฎหมาย การต่อรองและเรียกร้องสิทธิจากรัฐ การสร้างความเสมอภาค การกระจายความเจริญ การพัฒนาประเทศไปในวิถีทางที่ถูกต้องและเหมาะสมและการช่วยให้สังคมและประเทศมีความสงบสุข เป็นต้น ทั้งนี้ลักษณะทางการเมืองของแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ แนวคิดทางสังคม อุดมการณ์ ความเชื่อและลักษณะของการมีส่วนร่วมในพื้นที่ของประชาชน (วิศาล ศรีมหาโร, 2554)

กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง มิได้มีเพียงแค่การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น แต่ยังสามารถแสดงออกได้ในรูปแบบต่าง ๆ หลายทาง เช่น การจัดทำรัฐธรรมนูญ การมีส่วนร่วมในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การช่วยเหลือหรือบริจาคเงินสนับสนุนพรรคการเมือง การรวมตัวจากกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันเป็นพรรคการเมืองที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการคอร์รัปชันในแวดวงต่าง ๆ การติดตามการทำงานของนักการเมือง เป็นต้น (ศูนย์ศึกษาวิจัยการเมืองไทย, 2550; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550; คมกริช รุมดอน, 2562) ดังนั้น การเมืองจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวของประชาชนทุกกลุ่มและทุกระดับชั้นที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคนทุกระดับของประเทศ โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกติกาในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรมอย่างสูงสุด (ศูนย์ศึกษาวิจัยการเมืองไทย, 2550; ชำนาญ จันทร์เรือง, 2551; Bootcampdemey, 2562ก) ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 50 ข้อ 7 ได้กำหนดหน้าที่ของปวงชนชาวไทยไว้ว่า “บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ” (คมกริช รุมดอน, 2562) ทั้งนี้เยาวชน ถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนสังคมทั้งในส่วนของความเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต การปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย การยึดมั่นและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของตน และการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม ซึ่งหากเยาวชนปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมแล้วย่อมเป็นพื้นฐานทำให้เกิดพลเมืองดีในอนาคตและเมื่อสังคมมีพลเมืองที่ดี ย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างรวดเร็ว (มหาวิทยาลัยนเรศวร, ออนไลน์)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางต่าง ๆ การร่วมแบ่งปันความ

คิดเห็น การติดตามการดำเนินงาน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและถอดถอนผู้ที่ทำหน้าที่แทนประชาชนที่บกพร่อง หรือไม่สุจริต เป็นต้น ดังนั้น เยาวชนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2557) ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 59 ได้กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติและต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก” โดยการที่เยาวชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะสามารถช่วยให้มีสารสนเทศที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจทางการเมืองได้

การตัดสินใจทางการเมืองเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยขึ้นอยู่กับ การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่รัฐบาลต้องการถ่ายทอด หรือสื่อสารให้เยาวชนได้รับรู้ (คมกริช รุมดอน, 2562; Bootcampdemy, 2562) ดังนั้น การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง สื่อจึงกลายเป็นช่องทางที่มีบทบาทในการนำเสนอสารสนเทศให้แก่เยาวชนในรูปแบบของการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ผ่านช่องทางที่เยาวชนจะสามารถเข้าถึงได้สะดวก เช่น การสนทนากับบุคคล สื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต (สฤชดี วิชชุรย์, 2561) ในขณะเดียวกันเมื่อเยาวชนต้องการทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาลจะแสดงพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศโดยอาศัยแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (คมกริช รุมดอน, 2562) โดยประชาชนต้องมีทักษะในการเลือกใช้สารสนเทศหลากหลายแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งต้องมีความรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) เพื่อไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือเหยื่อของการโฆษณาจากแหล่งสื่อต่าง ๆ และมั่นใจได้ว่าจะไม่นำสารสนเทศที่ไม่มีคุณภาพ ไม่น่าเชื่อถือ หรือมีความเอนเอียงไปใช้ประกอบการตัดสินใจ (ดลภพ เหล่าวานิช, 2550) ทั้งนี้ในกระบวนการตัดสินใจเพื่อวิเคราะห์ปัญหา รวมถึงการรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาจำเป็นต้องมีการพิจารณาด้วยการประเมิน วิเคราะห์และสังเคราะห์ว่าสารสนเทศนั้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือไม่ (ดลภพ เหล่าวานิช, 2550) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในขั้นตอนของการนำสารสนเทศไปใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น จะต้องอาศัยสารสนเทศที่มีคุณภาพ และเพียงพอเพื่อใช้เป็นฐานในการคิดและวิเคราะห์ (คมกริช รุมดอน, 2562) ดังนั้นการแสดงผลการสื่อสารสนเทศของเยาวชนจึงส่งผลต่อการตัดสินใจต่อการนำสารสนเทศทางการเมืองไปใช้หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมสารสนเทศ ในการแสวงหาสารสนเทศในชีวิตประจำวัน (Everyday Life Information Seeking) ของ Savolainen (2005) ที่ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมสารสนเทศของบุคคลสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็น คือ (1) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเชิงรับ (Passive Information) ซึ่งเป็นพฤติกรรมแสดงออกของบุคคลในการรับสารสนเทศจากสื่อต่าง ๆ เพียงด้านเดียว และ (2) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเชิงรุก (Active Information) ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลในการรับสารสนเทศและเกิดความสนใจต่อสารสนเทศนั้นหรือมีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจจึงก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศ (Information Need) และนำไปสู่พฤติกรรมสารสนเทศการแสวงหาสารสนเทศ (Information Seeking) จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และเมื่อได้รับสารสนเทศที่ตรงต่อความต้องการแล้วจึงมีการนำสารสนเทศนั้นไปใช้ (Information Use) (คมกริช รุมดอน, 2562) เพื่อประกอบการ

ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวข้องกับการเมืองไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสารสนเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเยาวชนในประเทศทุกคน เนื่องจากประเทศไทยมีการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย ซึ่งยึดหลักความเสมอภาค หลักสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ หลักนิติธรรม หลักการใช้เหตุผลและหลักการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย, ม.ป.ป.) ดังนั้นเยาวชนทุกคนในประเทศล้วนมีบทบาทต่อการสร้างการมีส่วนร่วม สร้างการรับรู้ รวมถึงสามารถแสดงออกเชิงพฤติกรรมต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองร่วมกันได้ แต่ทั้งนี้สภาพการเมืองในปัจจุบันไม่สามารถที่จะพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้มีประสิทธิภาพได้ เนื่องด้วยอำนาจการปกครองยังขึ้นอยู่กับกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มที่เป็นผู้นำในสังคม โดยการเปลี่ยนแปลงในทางการเมืองแต่ละครั้งจึงเกิดจากความต้องการของคนเพียงไม่กี่กลุ่ม โดยที่เยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศไม่ได้มีส่วนรับรู้หรือตัดสินใจในการกระทำเหล่านั้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550 ; คมกริช รุมดอน, 2562; Bootcampdemy, 2562ก) ดังนั้น จึงส่งผลให้กระบวนการรับรู้และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประเทศไทยจึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (เอกวิทย์ ชีวีโรจน์, 2553; Bootcampdemy, 2562ข)

สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีลักษณะพื้นที่เชิงพหุวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากส่วนอื่นของประเทศไทย โดยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม โดยมีประชากรชาวไทยพุทธอาศัยอยู่เป็นส่วนน้อยกระจายอยู่ทั่วไปทั้งในเขตเมืองและชนบทของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีวิถีการดำเนินชีวิตที่มีอัตลักษณ์เฉพาะและชัดเจน เช่น ด้านการสื่อสารส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายู (ยาวี) เป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวัน ชนบทธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามและมีความแตกต่างจากวัฒนธรรมหลักของคนไทยในพื้นที่และโดยทั่วไป อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมและบริบทที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ทั้งในแง่ของความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม การเมือง รวมถึงการเกิดสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่อย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดผลกระทบต่ออารยธรรม การประกอบอาชีพและการเปิดรับข่าวสารของเยาวชน โดยส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่เป็นกลุ่มเยาวชน (ช่วงอายุ 18 – 25 ปี) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.79 ของประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) ทั้งนี้จากลักษณะพิเศษของพื้นที่ยังส่งผลให้การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีความจำเป็นต้องปรับตัวให้มีทิศทางที่สอดคล้องกับบริบทด้านพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป (บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และคณะ, 2551 ; คณะกรรมการการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2553) นอกจากนี้ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2552) ได้กล่าวว่า สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างไปจากพื้นที่อื่นหลายประการโดยเฉพาะลักษณะของประชากรส่วนใหญ่ที่เป็นชาวไทยมุสลิม ส่งผลให้เกิดความเฉพาะที่แตกต่างจากประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ 2 ประการ คือ ลักษณะประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามและการเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศ และเมื่อประกอบกับความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผูกพันใกล้ชิดกับประเทศมาเลเซียเป็นอย่างมากจึงอาจจะเป็นผลให้เกิดปัญหาทางการเมืองของประเทศ ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมสารสนเทศ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรับรู้ การเปิดรับสารสนเทศที่นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการเกิดทัศนคติบางประการต่อรัฐบาลและการเมือง นอกจากนี้เมื่อ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มเติม พบว่า มีการศึกษาเฉพาะประเด็นของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของผู้นำศาสนา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ บทบาทผู้นำศาสนาต่อการแก้ปัญหาชายแดนใต้ และบทบาทด้านศาสนา ด้านสังคม วัฒนธรรมและด้านเศรษฐกิจของสตรีมุสลิมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพียงเท่านั้น โดยยังไม่พบว่ามีการศึกษาในประเด็นของพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งอาจมีความแตกต่างในด้านของพฤติกรรมการเปิดรับหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมการสื่อสารที่นอกเหนือจากเยาวชนในพื้นที่จังหวัดหรือภูมิภาคอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในมุมมองเห็นถึงช่องว่างของความรู้นำไปสู่การขยายขอบเขตของการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่อื่น ๆ ของภาคใต้ หรือบริบทของพื้นที่อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียง กล่าวคือ อาจมีความหลากหลายเชิงพฤติกรรม ภาษา ศาสนา ความเชื่อและนำไปสู่การเติมเต็มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสนเทศทางการเมืองได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะนำไปสู่การหาคำตอบได้ว่าเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองอย่างไรและมีการใช้สารสนเทศทางการเมืองในการตัดสินใจทางการเมืองอย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาในส่วนท้ายสามารถที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองของสังคมไทย เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาสารสนเทศที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ เพื่อให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางการเมืองที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้

2. คำถามการวิจัย

- 2.1 พฤติกรรมการสื่อสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างไร
- 2.2 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 3.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3.2 เพื่อศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 25 ปี ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมือง (กำหนดเป็นช่วงอายุขบล่าง คือ 18 ปี) และยึดการกำหนดเกณฑ์อายุของเยาวชนที่ตรงกับคำแนะนำขององค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) (กำหนดเป็นช่วงอายุขบบน คือ 25 ปี) และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา

4.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีจำนวนประชากรไม่แน่นอน (Infinite Population) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ยอมให้เกิดความคาดเคลื่อนได้ 5% โดยการกำหนดค่าตามสูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2535) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร จะใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) แบ่งสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน ตามคุณลักษณะดังนี้ (1.) จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา และ (2.) แหล่งที่อยู่อาศัย ได้แก่ สังคมเมืองและสังคมชนบท และมีความยินยอม สมัครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัย ทั้งนี้ในกระบวนการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่มีการคัดเลือกอาสาสมัครกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable subjects) เข้าสู่กระบวนการวิจัย

4.3 ตัวแปรที่จะใช้ในการวิจัย

4.3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และแหล่งที่อยู่อาศัย

4.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง (แหล่งสารสนเทศทางการเมืองและการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง) การใช้สารสนเทศทางการเมือง และการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4.4 พื้นที่วิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analyzed) เพื่อศึกษาและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าสู่กระบวนการวิจัย

4.5 ด้านระยะเวลา ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยในระยะ 1 ปี ตั้งแต่ เดือนกันยายน 2564 – เดือนสิงหาคม 2565

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบและจัดบริการสารสนเทศทางการเมืองของสถาบันบริการสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมในหน่วยงาน สถานศึกษา หรือองค์กรเฉพาะทางด้านการเมืองทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในประเทศไทยและสามารถนำไปใช้ในการออกแบบเครื่องมือสำหรับการเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาและการเข้าสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในประเทศไทย

2. หน่วยงานทางด้านการศึกษา และ/หรือสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองไปใช้ในการจัดทำหลักสูตร หรือการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสารสนเทศทางการเมือง การรับรู้สารสนเทศทางการเมืองและส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทย

3. หน่วยงานหรือองค์กรเฉพาะทางด้านการเมืองทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในประเทศไทยสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนไปใช้ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4. หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน และ/หรือหน่วยงานทางด้านการศึกษาได้ข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพของสื่อและสารสนเทศทางการเมืองที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือประกอบกิจกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1. พฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมที่เยาวชนแสดงออกถึงการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสารและรับข่าวสารสารสนเทศทางการเมือง โดยจำแนกกิจกรรมการสื่อสารสารสนเทศได้ 2 รูปแบบ คือ

6.1.1. การเปิดรับสารสนเทศในชีวิตประจำวัน หมายถึง เยาวชนใช้ชีวิตประจำวันในการเปิดรับรับข่าวสารจากช่องทางต่าง ๆ ในลักษณะพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรับ (Passive Information Behavior)

6.1.2. การแสดงพฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรุก (Active Information Behavior) โดยกำหนดความต้องการสารสนเทศและแสดงพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ

6.2. การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง เยาวชนได้รับสารสนเทศทางการเมืองที่ต้องการแล้วจะแสดงพฤติกรรมสารสนเทศในการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจทางการเมือง โดยสามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ดังนี้ (สมบัติ อารังธัญวงศ์ 2545: 383-385)

6.2.1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมืองและการใช้สิทธิเลือกตั้ง

6.2.2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุนและการร่วมรณรงค์ทางการเมือง

6.2.3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมืองและการเสนอตัวเป็นตัวแทนทางการเมือง

6.3 สารสนเทศทางการเมือง หมายถึง ข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ในประเด็นทางด้านนโยบายทางการเมือง การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้ง การเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่สนับสนุน การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง การเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง การร่วมรณรงค์ทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง

6.4 เยาวชน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมืองในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย โดยมีช่วงอายุตั้งแต่ 18 – 25 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

6.5 สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง พื้นที่ของจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดยะลาที่ครอบคลุมทั้งสังคมเมืองและสังคมชนบท

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปริทัศน์ เนื้อหา แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

1.1. ความหมายของการเมือง

1.2. ความสำคัญของการเมือง

1.2.1. ปรัชญาการตีความขัดแย้งทางการเมืองไทย (พ.ศ. 2548 - 2557)

1.3. การรับข่าวสารทางการเมือง

1.3.1. สื่อสารทางการเมือง

1.3.1.1. ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

1.3.1.2. บทบาทของการสื่อสารทางการเมือง

1.3.1.3. องค์ประกอบของการสื่อสาร

1.3.1.4. แบบจำลองการสื่อสารทางการเมือง

1.3.1.5. การสื่อสารทางการเมืองขององค์กรทางการเมือง

1.4. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.4.1. ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.4.2. ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.4.3. รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.4.4. ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.5. การตัดสินใจทางการเมือง

1.5.1. กระบวนการตัดสินใจทางการเมือง

1.5.2. รูปแบบการตัดสินใจทางการเมือง

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

2.1. ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ

2.2. ความสำคัญของพฤติกรรมสารสนเทศ

2.3. ความต้องการสารสนเทศ

2.3.1. ความหมายของความต้องการสารสนเทศ

2.3.2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการสารสนเทศ

2.4. การแสวงหาสารสนเทศ

- 2.4.1. ความหมายของการแสวงหาสารสนเทศ
- 2.4.2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสวงหาสารสนเทศ
- 2.4.3. แหล่งสารสนเทศ
- 2.4.4. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
- 2.5. การใช้สารสนเทศ
 - 2.5.1. ความหมายของการใช้สารสนเทศ
 - 2.5.2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสวงหาสารสนเทศ
- 3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

1.1. ความหมายของการเมือง

จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ (2545) กล่าวว่า การเมือง เป็นกิจกรรมทางสังคมหรือความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ สังคมมีแบบแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ทางอำนาจ เช่น แบบแผนที่กำหนดว่าใครเป็นผู้มีอำนาจ การที่จะได้อำนาจ มีกฎเกณฑ์วิธีการอย่างไร มีการแบ่งสรรอำนาจกันอย่างไร มีวิธีการและขอบเขตในการใช้อำนาจอย่างไร ตลอดจนแบบแผนในการสืบทอดหรือเปลี่ยนแปลงอำนาจ แบบแผนเหล่านี้เรียกว่า สถาบันการเมือง นักสังคมวิทยาถือว่าเป็นสถาบันการเมือง เป็นส่วนหนึ่งของการจัดระเบียบสังคมในฐานะเป็นวิธีการควบคุมทางสังคมอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้การเมือง ยังเป็นการกล่าวถึงการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าหรือทรัพยากร โดยมีอำนาจที่เป็นที่ยอมรับกันมา ทำให้เกิดการปฏิบัติตามหรือการเมืองเป็นเรื่องของการที่คนกลุ่มหนึ่งใช้อิทธิพลต่อคนอีกกลุ่มหนึ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม สิ่งที่มีคุณค่าทางสังคมในที่นี้มีหลายอย่าง เช่น อำนาจ ความศรัทธา นับถือ ความยุติธรรม ความนิยมชมชอบ ความอยู่ดีกินดี ความมั่งคั่ง ความรอบรู้ ทักษะ เป็นต้น ในความหมายนี้ การเมืองจะถูกตีกรอบเอาไว้เป็นความสัมพันธ์ของมนุษย์ในแบบการเมือง ซึ่งสามารถแยกออกจากความสัมพันธ์ของมนุษย์ในระบบย่อยอื่นๆ ของสังคมได้ เช่น ระบบวัฒนธรรม ระบบเศรษฐกิจ ระบบการศึกษา ทั้งนี้พฤษทิสาณ ชุมพล (2535) ยังกล่าวว่า การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจเพื่อที่จะจัดสรรทรัพยากรและเพื่อควบคุมการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ด้วยการกำหนด และปฏิบัติตามข้อบัญญัติ รวมทั้งการยอมรับการใช้อำนาจในสังคม โดยที่มักจะมีทางบังคับในรูปแบบของการลงโทษหรือการให้รางวัลอยู่ด้วยเสมอ แต่อาจจะมีมาตรการอย่างอื่น เช่น ในสังคมที่พัฒนาแล้ว อาจจะใช้วิธีการชักชวนและการต่อรองประนีประนอม ส่วนในสังคมกำลังพัฒนาที่ความเห็นรวมกันในสังคมน้อย มักจะมีการใช้วิธีการคุกคาม การติดสินบน การต่อสู้ ทั้งนี้สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2540) กล่าวว่าเพิ่มเติมว่า การเมือง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐทั้งหมด อำนาจที่ว่านี้ไม่ใช่อำนาจธรรมดาแต่เป็นอำนาจสูงสุดของแผ่นดิน ซึ่งเป็นอำนาจที่ได้ให้ทั้งคุณและโทษ จากประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและพรรคพวกจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ในส่วนของจิตติราช หนองหารพิทักษ์ (2535) กล่าวว่าการเมือง สามารถจำแนกความหมายออกเป็น 2 ส่วน คือ หมายถึง การต่อสู้กันและหรือร่วมมือกันให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองรัฐประการหนึ่งและหมายถึง วิธีการหรือระบบในการ

จัดการให้มหาชนหรือสังคมอยู่กันอย่างปกติสุขโดยการใช้อำนาจกระจายผลประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ และPennock & Smith (1964) กล่าวว่าการเมือง หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับอำนาจ สถาบันและองค์กรในสังคม ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีอำนาจเด็ดขาดครอบคลุมสังคมนั้น ในการสถาปนาและทำนุรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม มีอำนาจในการทำให้จุดประสงค์ร่วมกันของสมาชิกในสังคมได้บังเกิดผลขึ้นมา และมีอำนาจในการประนีประนอมความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคนในสังคม

จากการสังเคราะห์ความหมายเกี่ยวกับการเมือง ในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเมือง กล่าวถึงนัยสำคัญเชิงความหมาย 2 ประเด็น คือ (1.) การเมือง หมายถึง การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองของรัฐ และเป็นอำนาจสูงสุดของแผ่นดิน โดยอำนาจอาจเป็นได้ทั้งคุณและโทษ และ (2.) การเมือง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการจัดระเบียบสังคมหรือกิจกรรมทางสังคม ด้วยการกำหนดข้อบัญญัติ หรือจัดสรรทรัพยากร โดยมีทางบังคับที่อยู่ในรูปแบบของการลงโทษหรือการให้รางวัล เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามระเบียบข้อบัญญัติ และควบคุมการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุข

1.2. ความสำคัญของการเมือง

การเมืองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจที่เกิดขึ้นในกระบวนการทางสังคมที่แสดงออกมาในรูปแบบของกิจกรรมที่มีทั้งการร่วมมือและการแข่งขัน และการใช้อำนาจเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์และการแจกจ่ายผลประโยชน์ในระดับปัจเจกบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับสังคม ซึ่งโดยหลักการแล้วการเมืองเป็นเรื่องของศาสตร์และศิลป์ในการปกครองที่เกี่ยวข้องกับรัฐ การใช้อำนาจของรัฐในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และนโยบายสาธารณะ เพื่อให้คนในสังคมอยู่ด้วยกันอย่างเป็นระเบียบ การเมืองจึงมีความสำคัญทั้งในบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และประเทศชาติ เป็นค่านิยมอันพึงประสงค์ตามบทบังคับแห่งกฎหมาย จารีตประเพณีของสังคม (วงธรรม สรณะ, 2560; คมกริช รุมดอน, 2562)

1.2.1. ปรากฎการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย (พ.ศ. 2548 - 2557)

วิกฤตการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2548 - 2557 เป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองซึ่งต่อต้านและสนับสนุนทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี โดยวิกฤตการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับเสรีภาพสื่อเสรีภาพทางการเมือง และยังสะท้อนความไม่เสมอภาคและความแตกแยกระหว่างชาวเมืองและชาวชนบท การละเมิดพระราชอำนาจ การหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งวิกฤตการณ์ดังกล่าวได้บั่นทอนเสรีภาพทางการเมืองตั้งแต่ปี 2548 โดยในปี พ.ศ. 2548 เริ่มมีการประท้วงขับทักษิณ ชินวัตรออกจากตำแหน่ง เนื่องจากข้อกล่าวหาการบริหารประเทศของรัฐบาลที่อาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งปัญหานักรบรับจ้าง และขยายตัวเป็นวงกว้างมากขึ้นโดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หลังจากนั้นก็มีกลุ่มคนที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรียกมาเคลื่อนไหวเช่นเดียวกัน ทำให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างทางการเมือง ต่อมาเกิดรัฐประหาร จึงส่งผลให้ฝ่ายทหารในนามคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และในปี พ.ศ. 2549-2550 คณะรัฐประหารได้แต่งตั้งรัฐบาลชั่วคราว ในช่วงดังกล่าวมีกลุ่มออกมาเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐประหารหลายกลุ่ม กลุ่มที่มีชื่อเสียงที่สุด คือ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ โดยกล่าวหาว่าพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อยู่เบื้องหลังรัฐประหารในครั้งนี้และต้องการขับไล่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติและรัฐบาล ส่วนในปี พ.ศ.

2550 พรรคพลังประชาชน ถูกมองว่าเกี่ยวข้องกับกับทักษิณ ชินวัตร ภายหลังจากการชนะการเลือกตั้งทั่วไป และจัดตั้งรัฐบาลผสม ทำให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกลับมาชุมนุมอีกครั้ง ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 และได้ยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและสุวรรณภูมิเพื่อกดดันให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง ก่อนยุติการชุมนุม

ผลการลงมติเลือกนายกรัฐมนตรีเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ปรากฏว่าพรรคประชาธิปัตย์ และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรได้รับเลือก ทำให้กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ กลับมาชุมนุมอีกครั้งในปี พ.ศ. 2552-2553 และกดดันให้หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ออกจากตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ต่อมาในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 จึงมีการสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์ หลังจากนั้นยังไม่มี การชุมนุมจากกลุ่มการเมืองต่าง ๆ จนในปี พ.ศ. 2556 จึงได้เกิดวิกฤตการณ์ การเมืองรอบใหม่ขึ้น ทำให้เกิดรัฐประหารอีกครั้งในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 เป็นวิกฤตการณ์การเมืองที่เกิดขึ้นจากการประท้วงต่อต้านรัฐบาล ทำให้นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร พ้นจากตำแหน่ง และสถาปนา คณะทหารผู้ยึดอำนาจการปกครองโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะ

1.3. การรับข่าวสารทางการเมือง (Political Information)

การรับข่าวสารทางการเมืองมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory) เนื่องจากการที่บุคคลจะได้รับข่าวสารหรือต้องการส่งข่าวสารไปยังผู้อื่น ต้องเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับกระบวนการการสื่อสารเพื่อแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด การแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

1.3.1. การสื่อสารทางการเมือง

1.3.1.1. ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

กาญจนา มีศิลป์วิภักดิ์ (2549) กล่าวว่า การสื่อสาร เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งที่ใช้ ภาษาพูดและภาษาเขียน หรือพฤติกรรมทุกอย่างที่สามารถสื่อความหมายได้ ถึงแม้ว่าผู้แสดงพฤติกรรมนั้นจะ ไม่มีเจตนาสื่อสารก็ตาม การสื่อสารของมนุษย์มักจะแตกต่างกันออกไปตามแนวความคิดของแต่ละบุคคล ซึ่ง สอดคล้องกับปรมา สตะเวทิน (2536) ที่กล่าวว่า การสื่อสาร เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกันระหว่าง ผู้รับสารกับผู้ส่งสารโดยที่องค์ประกอบของการสื่อสารแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Berlo (1960) ที่กล่าวว่า การสื่อสาร เป็นการส่งผ่านข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือ กลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง โดยใช้สัญลักษณ์ การสื่อสารมีลักษณะเป็นกระบวนการอย่าง หนึ่ง เป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา (Dynamic) ไม่อยู่นิ่งและไม่มีการเริ่มต้นหรือจุดจบที่เห็นเด่นชัด และ Hoveland, Janis & Kelly (1953) ที่กล่าวเพิ่มเติมว่าการสื่อสาร เป็นกระบวนการที่ผู้ส่งสาร (Sender) ส่งสิ่งเร้า (Message) เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสาร (Receiver) ในส่วนของ Wilmost (1987) ได้ กล่าวว่า การสื่อสาร เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยที่องค์ประกอบ ของการสื่อสารแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันและเกี่ยวข้องกัน

จากการสังเคราะห์ความหมายของการสื่อสารในข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า การสื่อสาร เป็นกระบวนการส่งสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารโดยใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน สัญลักษณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ในการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกันหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารผ่านช่องทางต่าง ๆ (Channel) เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาโดยองค์ประกอบของการสื่อสารแต่ละองค์ประกอบจะมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเมื่อพิจารณาในมุมมองทางด้านการเมือง จะพบว่า การสื่อสารทางการเมืองมีกระบวนการเช่นเดียวกันกับกระบวนการสื่อสาร โดยหน้าที่หลักของการสื่อสารทางการเมือง คือ การถ่ายทอดสารสนเทศ หรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบการเมือง จะทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการแพร่ของข่าวสารทางการเมืองระหว่างสมาชิกกับหน่วยต่างๆ ในระบบการเมือง โดยเฉพาะเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง (Political information) โดยใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อให้สมาชิกในระบบการเมืองเกิดการเรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวใดๆ ก็ตามเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ทั้งนี้การสื่อสารทางการเมืองยังเป็นการสื่อสารของบุคคลกลุ่มต่างๆ ทั้งกลุ่มนักการเมือง ผู้แสดงบทบาททางการเมือง และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเรื่องราวทางการเมือง หรือการสนับสนุนกระบวนการทางการเมืองโดยพัฒนาเนื้อหาสาระของข้อมูลข่าวสารหรือประเด็นต่างๆ และนำเสนอผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่พึงประสงค์ ซึ่งสินีนาฏ วิบูลรัตน์ (2548) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง เป็นการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชน โดยการส่งผ่านข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งเพื่อถ่ายทอด ประสบการณ์ ความคิดเห็นและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในสังคม

Ruch & Althoff (1971) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง เป็นการถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากส่วนหนึ่งของระบบการเมืองไปยังอีกส่วนหนึ่งของระบบการเมือง และเป็นการถ่ายทอดระหว่างระบบสังคมกับระบบการเมือง นอกจากนี้ Chaffee (1975) ยังกล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง เป็นระบบของการแพร่ข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นความรู้ของสมาชิกในระบบการเมืองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวใดๆ ในการแบ่งสรรสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ในส่วนของ Allmond & Powell (1978) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง เป็นหน้าที่ขั้นพื้นฐานของระบบการเมืองนั้น จะมีผลสำคัญต่อการรักษาสถานภาพเดิมหรือการเปลี่ยนแปลงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองและโครงสร้างทางการเมือง กล่าวคือ การสื่อสารทางการเมืองมีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบทที่หลากหลายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบการเมือง

จากการสังเคราะห์การกล่าวถึง การสื่อสารทางการเมือง ในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการสื่อสารทางการเมือง เป็นการสื่อสารข้อมูลข่าวสารทางการเมืองระหว่างกลุ่มทางการเมืองกับประชาชนผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข่าวสารทางการเมือง การยอมรับข่าวสารทางการเมือง การให้ความร่วมมือ และมีพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางที่กลุ่มทางการเมืองต้องการ รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มทางการเมืองด้วย

1.3.1.2. บทบาทของการสื่อสารทางการเมือง

เสรี วงษ์มณฑา (2537) ได้กล่าวถึงบทบาทของการสื่อสารทางการเมืองไว้ ดังนี้

(1) การสร้างทัศนคติทางการเมือง ได้แก่ การพูดคุย การประชุม การชุมนุม การแจกใบปลิว การติดป้ายประกาศ การแจกแผ่นพับ ข่าวและบทความทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร สามารถช่วยสร้างหรือปลูกฝังสำนึกทางการเมือง ค่านิยมทางการเมือง และทัศนคติทางการเมืองให้กับประชาชนได้ การให้ข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล เหตุผลของการออกกฎหมาย การออกนโยบาย การกำหนดโครงการและดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ จะทำประชาชนคิดว่าควรจะเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้นเพียงใด นักวิชาการต่างประเทศได้กล่าวถึงการเมืองไทยไว้ว่า “การเมืองไทยเป็นการเข้าร่วมของผู้ไม่รู้ แต่ผู้ไม่รู้ไม่เข้าร่วม (Uninformed participants and information non-participants)” หมายถึงว่า บุคคลใดเมื่อรู้อะไรดี มักจะหมดศรัทธาทางการเมือง และจะไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่บุคคลใดที่ยังไม่รู้จะอะไรดี จึงยังศรัทธาทางการเมืองอยู่ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของเกษตรกร เป็นต้น

(2) การสร้างความสนใจทางการเมือง ในสมัยก่อนประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจการเมืองเพราะไม่ค่อยได้รับข่าวสารทางการเมือง ไม่เคยเห็นนักการเมืองหรือผู้บริหาร แต่ในปัจจุบันข่าวสารทางการเมืองมีให้ประชาชนได้รับรู้ผ่านสื่อทั้งในหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และการวิพากษ์วิจารณ์ทางสื่อต่าง ๆ อยู่เป็นประจำจึงทำให้ประชาชนมีความสนใจข่าวสารการเมืองเพิ่มมากขึ้น

(3) การสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การสื่อสารทางการเมืองทำให้ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองได้อย่างมาก การเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองโดยสื่อบุคคลก็ดี โดยสื่อมวลชนก็ดี หรือการนำเสนอพระราชบัญญัติที่ต้องรับรู้และเข้าใจ เพื่อนำมาปฏิบัติในฐานะพลเมืองที่ดี

(4) การสร้างบทบาททางการเมือง ความสนใจทางการเมืองที่ก่อให้เกิดความรู้และทัศนคติทางการเมืองจะนำไปสู่การกำหนดบทบาททางการเมือง ประชาชนได้รู้ถึงบทบาท หน้าที่ และสิทธิของตนเองในฐานะพลเมือง การเขียนจดหมายถึงสื่อมวลชนก็เป็นการแสดงบทบาททางการเมือง การได้รับข่าวสารทำให้ประชาชนได้รู้ถึงบทบาททางการเมือง และการแสดงบทบาททางการเมืองก็เป็นการส่งข่าวสารไปยังผู้นำทางการเมืองได้เช่นกัน

(5) การสื่อสารเป็นการนำเอารัฐบาลเข้าไปอยู่ในบ้านของประชาชน นักรัฐศาสตร์จะมองว่าการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) เป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญมาก ส่วนการสื่อสารทางด้านสื่อมวลชนจะมีความสำคัญรองลงมา การที่นักการเมืองได้พบปะพูดคุยกับประชาชนย่อมดีกว่าการกระจายข่าวสารผ่านสื่อมวลชน แต่ในกรณีที่การสื่อสารระหว่างบุคคลไม่สามารถกระจายไปได้อย่างทั่วถึง สื่อมวลชนก็จะเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการกระจายข่าวสารให้แก่ประชาชน

(6) การสื่อสารมวลชนทำให้ความสนใจของประชาชนมีลักษณะความเป็นนานาชาติ ปัจจุบันนี้การส่งข่าวผ่านดาวเทียมทำให้ความสนใจของประชาชนมีเปลี่ยนแปลง นอกจากการสนใจสิ่งของที่อยู่ใกล้ตัว และยังสนใจกับสิ่งที่อยู่ไกลตัว ทำให้เกิดความคิดที่เป็นสากลมากขึ้น ทำให้รัฐบาลต้องตื่นตัวกับการสนองตอบความต้องการของประชาชนตามมาตรฐานนานาชาติเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้มากขึ้น

(7) การสื่อสารถูกนำมาใช้ในการรับรองสถานภาพก่อนที่จะเป็น **นักการเมือง** นักการเมืองบางคนไม่เป็นที่รู้จัก แต่เมื่อสื่อสารมวลชนเขียนถึงอยู่บ่อย ๆ มีคนพูดถึงอยู่บ่อย ๆ นักการเมืองคนที่ไม่มีความสำคัญก็มีความสำคัญขึ้น เพราะฉะนั้นในการเสนอข่าวของนักการเมืองนั้น พรรคการเมืองนำเสนอให้นักการเมืองบุคคลดังกล่าวนี้กับสื่อมวลชนด้วยความถี่สูงที่จะสามารถทำให้ประชาชนได้รู้จัก คุณสมบัติและผลงานของเขา ถึงแม้ว่านักการเมืองบางคนจะมีผลงานและความสามารถสูงกว่า แต่ถ้าไม่ได้รับการเสนอในข่าวของสื่อมวลชน ประชาชนก็จะไม่รู้คุณสมบัติและผลงานของนักการเมืองคนนั้น นอกจากนี้สื่อมวลชนจะมีบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้นักการเมืองเป็นที่ยอมรับของประชาชนแล้ว รัฐบาลก็จำเป็นต้องใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการนำเสนอข่าวไปสู่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองของรัฐบาล และการนำเสนอนโยบาย หรือแม้กระทั่งการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการรับฟังเสียงจากประชาชน ในขณะเดียวกันประชาชนก็จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน

1.3.1.3. องค์ประกอบของการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นกระบวนการทางสังคมในการนำสารหรือข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังที่ที่หนึ่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อสื่อความหมายหรือทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งองค์ประกอบของการสื่อสารมีดังนี้ (ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ, 2548)

(1) **แหล่งข่าวหรือแหล่งสารสนเทศ (Source of Information)** สารหรือข่าวสารอยู่ในตัวมนุษย์ หากนำมาถ่ายทอดจะทำให้เกิดการรับรู้ (Cognitive) อารมณ์และความรู้สึก (Emotion) ซึ่งอาจจะเกิดการกระทำภายใน (Conation) หรือการกระทำภายนอก (Behavior) ข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศนอกจากจะอยู่ในตัวมนุษย์แล้วอาจจะนำมาจัดเก็บเป็นเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ได้เช่นกัน ในการสื่อสารถ้าผู้ส่งสารและผู้รับสารมีภูมิหลังที่ใกล้เคียงกัน การสื่อสารก็จะมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ภูมิหลังที่เป็นปัจจัยต่อการสื่อสารได้แก่ ระดับความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ทักษะคติ ความเชื่อ ค่านิยม พฤติกรรม ลักษณะนิสัย ความสนใจ ความต้องการ ความสามารถในการสื่อสาร และการยอมรับ เป็นต้น แหล่งสารสนเทศแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548)

(1.1) **แหล่งสารสนเทศบุคคล** เป็นแหล่งสารสนเทศที่อยู่ในตัวบุคคลที่เป็นผู้รู้ เกิดจากความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เช่น ประชาชนชาวบ้าน หมอพื้นบ้าน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ เป็นต้น

(1.2) **แหล่งสารสนเทศสถาบัน** เป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มองค์กร/สถาบัน โดยมีหน้าที่รวบรวม จัดการ และให้บริการสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ เช่น ห้องสมุด หอจดหมายเหตุ และศูนย์สารสนเทศ เป็นต้น

(1.3) **แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน** เป็นแหล่งสารสนเทศที่เน้นไปที่การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจะเผยแพร่ผ่านสื่อประเภท โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์

(1.4) **แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต** อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ครอบคลุมไปทั่วทุกมุมโลก และเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ที่เป็นแหล่งจัดเก็บสารสนเทศในรูปแบบ

อิเล็กทรอนิกส์เป็นจำนวนมาก ทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศที่ไม่มีพรมแดน สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งมีประโยชน์ต่อการติดต่อสื่อสาร การค้นหา และการแลกเปลี่ยนข้อมูล

(2) สารหรือข่าวสาร (Message) สารหรือข่าวสารที่ใช้ภาษา เครื่องหมาย สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่แสดงออกไปแทนความหมายตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร โดยอณพศิษฐ์ ไชยเชษฐ (2543) ได้จำแนกสารสนเทศทางการเมืองได้ 9 กลุ่ม ดังนี้

1. สารสนเทศที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานความรับผิดชอบของสมาชิกผู้แทนราษฎรทั้งในฐานะฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน
2. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการบริหารประเทศโดยคณะรัฐบาล กิจกรรมและการปฏิบัติของคณะรัฐมนตรี
3. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผลักดันหรือกลุ่มผลประโยชน์
4. สารสนเทศที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง
5. สารสนเทศที่เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่าง ๆ
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ และสิทธิหน้าที่ของประชาชน
7. สารสนเทศที่เกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง
8. สารสนเทศที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์ปชั่นของนักการเมืองและข้าราชการประจำ
9. สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น

(3) ผู้รับสาร (Receiver) ผู้รับสารสามารถรับรู้ (Perceive) และก่อให้เกิดการรู้ (Cognition) ขึ้นภายในตัวบุคคล การรับข่าวสารของผู้รับสาร ได้แก่ การได้ยิน การมอง การดมกลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัส

(4) สื่อ (Media) สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร สื่อสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

(4.1) สื่อมนุษย์ (Human Media) ได้แก่ การสื่อสารโดยใช้คำพูดหรือการใช้ถ้อยคำ การสนทนาในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และวรรณกรรมมุขปาฐะ (Oral History) เป็นต้น สื่อชนิดนี้มีข้อจำกัดในเรื่องการจดจำ และข้อจำกัดในเรื่องระยะทางซึ่งไม่สามารถเผยแพร่ไปไกลได้

(4.2) สื่อประดิษฐ์ (Artificial Media) ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ โทศัพท์ โทรสาร วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ และดาวเทียม เป็นต้น

(5) ผลของการสื่อสาร (Effect) ผลที่เกิดจากการรับข่าวสาร เมื่อสารถูกประมวลผลและถอดความหมายกลายเป็นข่าวสารหรือสารสนเทศ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมของผู้รับสาร

(6) **อัตรกิริยา (Interaction)** เป็นการตอบโต้ระหว่างแหล่งสาร 2 แหล่ง เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง ที่จะทำให้กระบวนการสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น

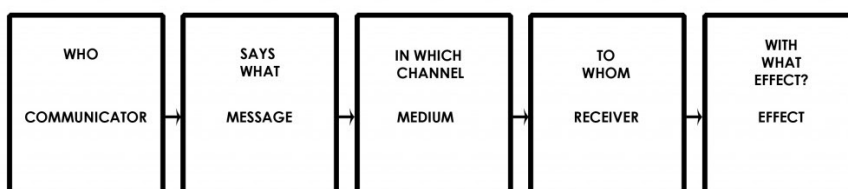
1.3.1.4. แบบจำลองการสื่อสารทางการเมือง

Aristotle ได้กล่าวถึงการสื่อสารว่า เป็นกระบวนการง่าย ๆ ระหว่างผู้พูด (Speaker) และผู้ฟัง (Audience) โดยการใช้คำพูด (Speech) แต่ต้องมีการจัดเรียงเนื้อหาและการกระจายของข้อมูล ดังภาพที่ 2.1

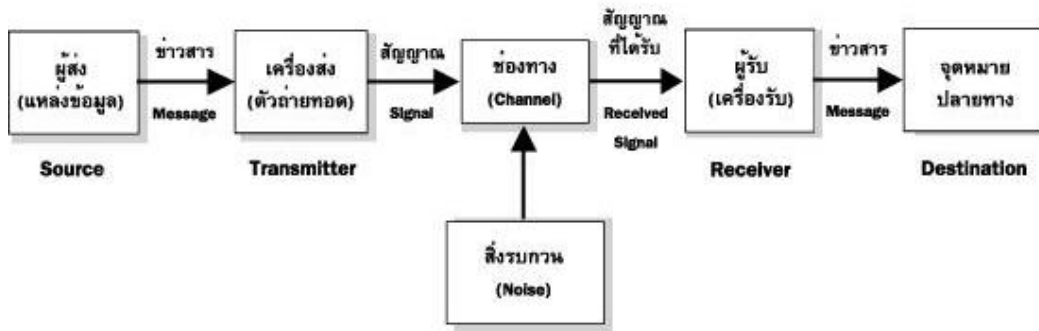
ภาพที่ 2.6 แบบจำลองการสื่อสารของ Aristotle

แบบจำลองการสื่อสารของ Lasswell (1948) เป็นการอธิบายถึงการสื่อสารเชิงพฤติกรรม ซึ่ง Lasswell ได้มองกระบวนการสื่อสารแตกต่างจาก Aristotle ที่ว่าการพูด (Message) จำเป็นต้องมีสื่อ (medium) เป็นตัวกลาง โดยกระบวนการสื่อสารต้องมีการตอบคำถามที่ว่า ใคร พูดอะไร ผ่านช่องทางใด ถึงใคร และเกิดผลอย่างไร หากวิเคราะห์การสื่อสารของ Lasswell (1948) สามารถแบ่งออกเป็น 5 มุมมอง ได้แก่ การวิเคราะห์แหล่งสาร (Control Analysis) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์สื่อ (Media Analysis) การวิเคราะห์ผู้รับสาร (Audience Analysis) และการวิเคราะห์ผลของการสื่อสาร (Effect Analysis) ดังภาพที่ 2.2

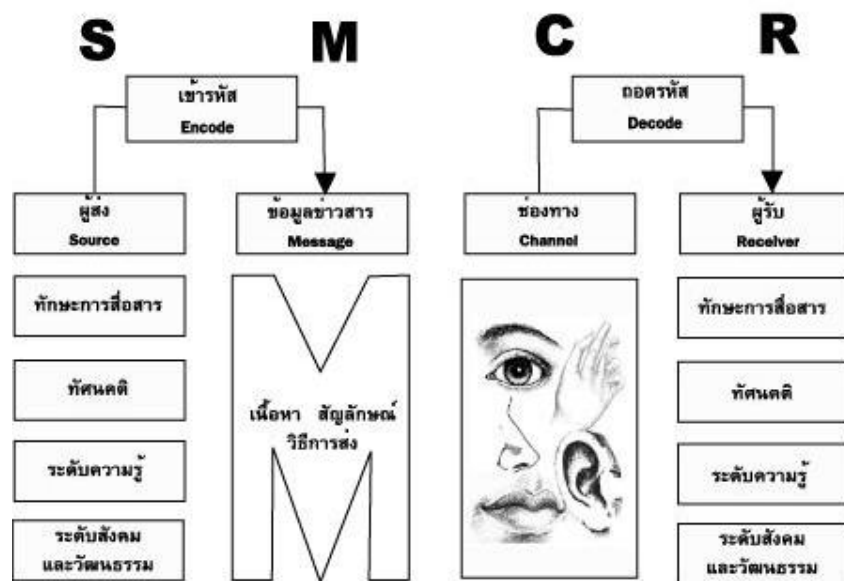
ภาพที่ 2.7 แบบจำลองการสื่อสารของ Lasswell (1948)

แบบจำลองการสื่อสารของ Shanon & Weaver (1948) แตกต่างจาก แนวคิดการสื่อสารของ Lasswell (1948) ที่ว่ากระบวนการสื่อสารจะคำนึงถึงเสียงรบกวน (Noise) โดยมีเครื่องรับ เครื่องส่ง การแปลงสัญญาณ และแปลงสัญญาณใหม่อีกทีเมื่อถึงผู้รับ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.8 แบบจำลองการสื่อสารของ Shannon & Weaver (1948)

กาญจนา มีศิลป์วิภักย์ (2549) ได้กล่าวถึงแบบจำลองการสื่อสารของ Berlo (1960) ไว้ดังนี้

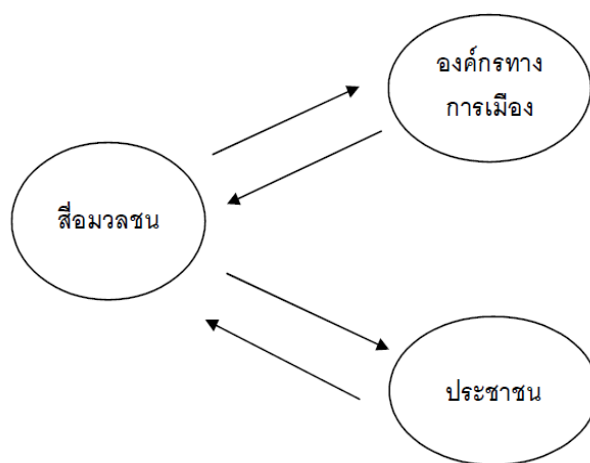

ภาพที่ 2.9 แบบจำลองการสื่อสารของ Berlo (1960)

จากภาพที่ 2.4 แบบจำลองการสื่อสารของ Berlo (1960) ประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 4 องค์ประกอบในกระบวนการสื่อสาร ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (Source) ประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ความรู้ ทัศนคติ และระบบสังคมและวัฒนธรรม
2. สาร (Message) ประกอบด้วย รหัสสาร เนื้อหาของสาร การจัดเรียงลำดับสาร องค์ประกอบย่อยของสาร และโครงสร้างของสาร
3. ช่องทาง (Channel) ประกอบด้วย การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัส
4. ผู้รับสาร (Receiver) ประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ความรู้ ทัศนคติ และระบบสังคมและวัฒนธรรม

แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองของ McNair (1999) มีการปรับประยุกต์มาจากแบบจำลองการสื่อสารพื้นฐานของ Berlo (SMCR Model) ที่อธิบายถึงองค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร สื่อ และผู้รับสาร ซึ่งในแบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองของ McNair (1999) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ส่งสารคือ พรรคการเมือง ผู้รับสารคือ สื่อมวลชนและประชาชน สื่อหรือช่องทางการเป็นได้ทั้งทางตรงไปยังประชาชนโดยตรง และทางอ้อมโดยการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน และสารคือ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ภาพที่ 2.10 แบบจำลองการสื่อสารของ McNair (1999)

จากภาพที่ 2.5 แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองของ McNair (1999) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

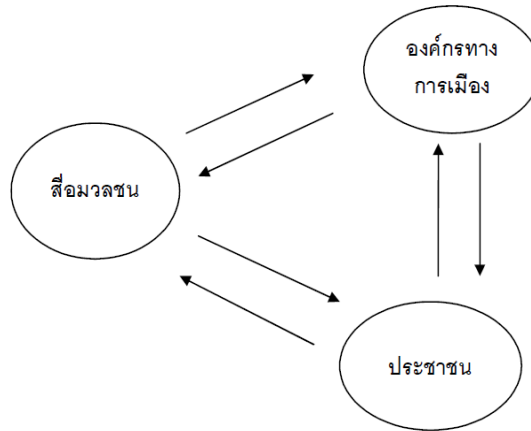
1. กลุ่มองค์กรทางการเมือง ได้แก่ พรรคการเมือง รัฐบาล กลุ่มพลังทางการเมือง หรือกลุ่มสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มองค์กรทางการเมืองจะเน้นที่การสื่อสารของพรรคการเมืองเป็นหลัก โดยพรรคการเมืองเหล่านั้นจะหาวิธีในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนเพื่อจะนำไปสู่การนำนโยบายไปปฏิบัติหลังได้รับการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว

2. กลุ่มสื่อมวลชน เป็นตัวกลางระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชน สื่อมวลชนมีหน้าที่ 2 อย่างคือเป็นตัวส่งผ่านข้อมูลจากพรรคการเมืองหรือรัฐบาล และทำหน้าที่สร้างสารขึ้นมาเอง เช่น การเขียนบทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์ บทความ ไปยังประชาชน

3. กลุ่มประชาชน ไม่ว่าจะกลุ่มประชาชนจะเป็นอย่างไร กลุ่มทางการเมืองก็มุ่งที่จะส่งสารให้ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการหาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดี สมาชิกวุฒิสภา จนถึงสมาชิกผู้แทนราษฎร โดยกลุ่มทางการเมืองจะพยายามสร้างภาพเชิงบวกเพื่อส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน

จากการศึกษาของ นันทนา นันทวโรภาส (2548) ได้พบว่า แบบจำลองของ McNair (1999) ไม่ได้กล่าวถึงการสื่อสารโดยตรงระหว่างกลุ่มองค์กรทางการเมืองกับกลุ่มประชาชน การสื่อสารทางการเมืองถึงแม้จะมีสื่อมวลชนเป็นตัวกลางในกระบวนการสื่อสาร แต่พรรคการเมืองก็สามารถที่จะสื่อสารกับประชาชนโดยตรงได้ เช่น การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือรณรงค์ทางการเมืองในบางประเด็น การสื่อสารระหว่างองค์กร

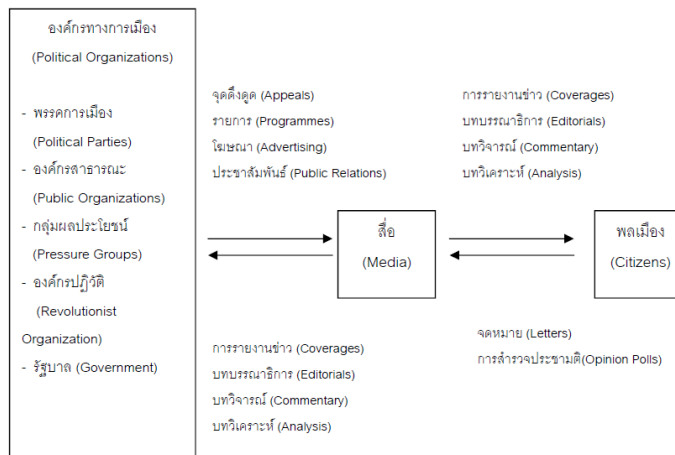
ทางการเมืองเมืองกับประชาชนโดยตรง จึงได้มีการพัฒนาแบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองเพิ่มเติมจาก McNair (1999) โดยการเพิ่มช่องทางการสื่อสารตรงระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชนขึ้น ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.11 แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองประยุกต์

1.3.1.5. การสื่อสารทางการเมืองขององค์กรทางการเมือง

McNair (1999) (อ้างถึงใน นันทนา นันทวโรภาส, 2548) ได้กล่าวถึงการสื่อสารทางการเมืองไว้ว่า ในระบบการสื่อสารทางการเมืองอาจจะเห็นตัวแสดงทางการเมือง (Political Actor) ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อสารโดยมีองค์กรหลัก 3 กลุ่ม คือ องค์กรทางการเมือง สื่อและกลุ่มพลเมืองที่มีความสัมพันธ์ต่อกันภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจโดยจะเป็นสื่อสถาบันกลางในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 องค์ประกอบของการสื่อสารทางการเมือง

1. กลุ่มองค์กรทางการเมือง (Political Organizations) ได้แก่ รัฐบาล พรรคการเมือง กลุ่มกดดันหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ องค์กรสาธารณะ กลุ่มพลังทางการเมือง และกลุ่มผู้ก่อการร้าย เป็นต้น โดยกลุ่มองค์กรทางการเมืองก็ต้องการใช้สื่อเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ทางการเมืองของตน โดยส่วนของพรรค

การเมือง ถึงแม้ว่าแต่ละพรรคจะมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกัน แต่จะมีการวางเป้าหมายที่เหมือนกัน คือ การชักจูงใจให้ประชาชนเชื่อถือไว้วางใจผ่านการดำเนินงานของพรรคเพื่อหวังผลในการเลือกตั้งครั้งต่อไป โดยมีการพยายามเผยแพร่ข่าวสารในรูปแบบของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน

2. กลุ่มสื่อมวลชน (Media) พรรคการเมืองและนักการเมืองทั้งหมดจำเป็นต้องใช้สื่อมวลชนเป็นช่องทางไปยังประชาชนที่เป็นเป้าหมาย ดังนั้นพรรคการเมืองและนักการเมืองจึงต้องพยายามเข้าถึงสื่อมวลชนในทางใดทางหนึ่ง แต่ความจริงทางการเมือง (Political Reality) ที่ปรากฏทางสื่อมวลชนอาจจะไม่ใช่ความจริงเชิงปรนัย แต่เป็นความจริงเชิงอัตนัยที่รับรู้และตีความ โดยผู้รับสาร หรือเป็นความจริงที่ถูกสร้างขึ้นจากสื่อมวลชนนั่นเอง

3. กลุ่มพลเมือง (Citizens) เป็นปัจเจกชนที่มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย เป็นผู้รับสารที่เป็นเป้าหมายที่สำคัญในการสื่อสารทางการเมือง สื่อสารมวลชนจะเป็นตัวกลางในการนำสารจากองค์กรทางการเมืองมาเสนอประชาชนผ่านทางรายการข่าว บทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์วิจารณ์ต่าง ๆ ในขณะเดียวกันประชาชนก็สามารถส่งสารผ่านสื่อมวลชนไปยังองค์กรทางการเมืองได้ และสื่อมวลชนก็จะนำสารจากประชาชนไปนำเสนอในการรายการข่าว บทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อส่งไปให้องค์กรทางการเมืองต่อไป

จากภาพที่ 2.7 องค์ประกอบของการสื่อสารทางการเมือง จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในทางการเมืองในปัจจุบัน การรายงานข่าวสารขนาดใหญ่จะใช้สื่อมวลชนเป็นหลัก ดังนั้นสื่อมวลชนจึงเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญแก่ประชาชนในสังคมการเมือง การสื่อสารทางการเมืองของสื่อมวลชนเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ที่จะนำไปสู่การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การสื่อสารถือได้ว่าเป็นเครื่องมือทางการเมืองที่ทำหน้าที่เสริมสร้างระบบสังคมการเมืองให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงได้ โดยการป้อนข่าวสารและความรู้ทางการเมืองให้แก่ประชาชน ในขณะเดียวกันก็จะเก็บเกี่ยวข้อมูลหรือข้อคิดเห็นจากสื่อมวลชนและประชาชนเพื่อนำมาพัฒนากลไกของรัฐและการแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของประเทศร่วมกัน

1.4. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.4.1. ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

นภดล นำประสิทธิ์ชัย (2538) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกิจกรรมของประชาชนทุกระดับของระบบการเมือง เช่น ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการรับเลือกตั้ง หรือ การพูดคุยสนทนาแสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับทางการเมืองและบางครั้งถ้อยคำนั้นสามารถใช้กับการเมืองมากกว่ากิจกรรม เช่น ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยให้ความสนใจต่อการเมืองและในบางครั้งยังหมายถึงการมีส่วนร่วมนอกระบบการเมือง ยกตัวอย่างเช่น ครอบครัว โรงเรียน เป็นต้น ในส่วนของวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ (2546) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กระบวนการทางการเมืองที่แสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำหรือกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ในระบบการเมืองโดยความสมัครใจหรือไม่สมัครใจอย่างไม่เป็นทางการ และรวมไปถึงการดำเนินการอย่างเป็นทางการ ที่เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในระดับชาติหรือท้องถิ่น นอกจากนี้

สมบัติ อารังค์ธัญวงศ์ (2541) ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม กิจกรรมเหล่านั้นก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง โดยจันทนา สุทธิจารี (2544) ได้กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมของประชาชนตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูด ชุมนุม และการพิมพ์อย่างอิสระ และเป็นกิจกรรมซึ่งมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อรัฐบาลในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการเข้ามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยกระทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการปกครอง

2. เป็นการกระทำด้วยความสมัครใจของสมาชิกในสังคม เพื่อที่จะคัดเลือกผู้ปกครองและมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะทั้งทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมเหล่านี้ คือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง การติดต่อสัมพันธ์กับผู้แทนราษฎร และยังมีลักษณะของความกระตือรือร้นทางการเมืองที่พิจารณาจากการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการการช่วยรณรงค์หาเสียง การแข่งขันกันเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3. เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจของสมาชิกในสังคมการเมืองที่จะเลือกกระทำ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินการของรัฐบาลในระดับชาติและระดับท้องถิ่น รวมทั้งอาจจะเป็นกิจกรรมง่าย ๆ เช่น การพูดคุยถกเถียงปัญหาการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือการสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นต้น ซึ่งการกระทำอาจจะผิดหรือถูกต้องตามกฎหมาย อาจใช้หรือไม่ใช้ความรุนแรงก็ได้ หรือกระทำโดยสำนักทางการเมืองหรือถูกชักจูงระดมพลังก็ได้

McClosky (1968) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นไปโดยสมัครใจซึ่งสมาชิกในสังคมมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยอ้อม ในการเลือกผู้ปกครองประเทศการกำหนดนโยบายสาธารณะ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการติดตามข่าวสาร การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเข้าร่วมประชุม การบริจาคเงิน และการติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลักษณะความกระตือรือร้นของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอาจพิจารณาได้จากการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ การเขียนและกล่าวสุนทรพจน์การรณรงค์หาเสียงการแข่งขันเป็นเจ้าหน้าที่พรรคหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ เช่น การเสียภาษี การเป็นทหาร และหน้าที่ด้านตุลาการ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ Huntington & Dominguez (1975) ที่กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าหมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำของประชาชน ที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลโดยที่การกระทำเป็นไปได้ทั้งถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ใช้กำลังหรือไม่ใช้กำลังทั้งที่สำเร็จและล้มเหลว ทั้งที่สมัครใจหรือไม่สมัครใจรวมทั้งกิจกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การร่วมรณรงค์หาเสียงหรือการรวมตัวกันเพื่อโน้มน้าวหรือกดดันต่อรัฐบาล ได้แก่ การประท้วง การใช้ความรุนแรงโดยที่เน้นการกระทำของประชาชนเอง (Autonomous Participation) หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปลุกระดมประชาชน (Mobilization)

Participation) ทั้งนี้ Nie & Verba (1975) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามกฎหมายของประชาชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์โดยตรงมากหรือน้อย ในการมีอิทธิพลต่อการเลือกของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือการกระทำที่กำลังดำเนินการอยู่ของเจ้าหน้าที่รัฐบาลโดยเน้นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมของพลเมืองเฉพาะบุคคลรวมทั้งผู้ที่เฉื่อยชาต่อกฎเกณฑ์ต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอาชีพ ซึ่งรวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐบาล เจ้าหน้าที่พรรคการเมืองและพวกหัวคะแนน
2. เป็นกิจกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล
3. การมีส่วนร่วมในการปกครองโดยการกระทำกิจกรรม

Milbrath & Goel (1977) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละคนที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดันหรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดันให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นที่ยอมรับอย่างพิธีการด้วย สำหรับผู้ที่ยอมรับรัฐบาลต้องแสดงออกโดยการประพฤติกรรมตามคำสั่งหรือข้อเรียกร้องของรัฐบาลแต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยก็พยายามสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาใหม่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีทั้งเป็นการต่อต้าน เช่น การเดินขบวนประท้วงการจลาจล และมีทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียภาษีการเกณฑ์ทหาร เป็นต้น

จากการสังเคราะห์ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของสมาชิกในสังคมตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยความสมัครใจหรือไม่สมัครใจ อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นการใช้สิทธิเลือกตั้ง การพูดคุยสนทนาแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง การติดตามข่าวสาร การเข้าร่วมประชุม การบริจาคเงิน การติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การรวมตัวกันเพื่อโน้มน้าวหรือกดดันต่อรัฐบาล เช่น การประท้วง การใช้ความรุนแรงโดยที่เน้นการกระทำของประชาชนเอง หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปลุกระดมประชาชน เป็นต้น โดยจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ต้องการมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินการของรัฐบาลในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง

1.4.2. ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีความสำคัญต่อ การคัดเลือกผู้แทนมาบริหารประเทศ การบริหารกิจการสาธารณะในท้องถิ่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เช่น การพูดคุย การเขียนบทความหรือจดหมายแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นในรายการสนทนาทางการเมืองทางวิทยุหรือโทรทัศน์ เป็นต้น แต่ในระบบการเมืองแบบ เผด็จการ อำนาจอธิปไตยของประเทศจะขึ้นอยู่กับผู้มีอิทธิพลทางการเมืองในการใช้อำนาจและอิทธิพลในการปกครองประเทศเพื่อสนองประโยชน์ของตนเอง ระบบการเมืองแบบนี้

นอกจากประชาชนจะไม่สามารถแสดงการมีส่วนร่วมทางการเมือง และไม่เป็นที่พึงปรารถนา ทำให้สิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนแทบไม่มี หรือหากมีก็น้อยมาก ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ รูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นปัจจัยชี้วัดระดับความเป็นประชาธิปไตยของระบบการเมือง (จันทนา สุทธิจारी, 2444)

1.4.3. รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2546) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่จะแสดงออกทางการเมืองได้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การออกเสียงเลือกตั้ง (Election) เป็นอำนาจของประชาชน ที่จะเลือกรัฐบาลและผู้ที่จะดำเนินงานของรัฐ โดยใช้หลักการเสมอภาคให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้ง
2. การออกเสียงประชามติ (Referendum) เป็นอำนาจที่ประชาชนตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ของรัฐตามเจตจำนงของตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. ประชาชนมีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย (Initiative) ตามหลักประชาธิปไตยแล้ว ประชาชนจะใช้อำนาจอธิปไตยในการร่างกฎหมายผ่านทางฝ่ายนิติบัญญัติ กล่าวคือ ประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงอำนาจอธิปไตยในการเสนอร่างกฎหมายเองได้
4. ประชาชนสามารถตัดสินใจปัญหาสำคัญเกี่ยวกับนโยบายรัฐ (Plebiscite) เมื่อรัฐบาลมีปัญหาที่ไม่สามารถตัดสินใจได้เอง เนื่องจากอาจจะเกิดผลกระทบต่อสังคมเป็นอย่างมาก การลงคะแนนเสียงที่ประชาชนลงคะแนนด้วยจะเป็นเรื่องสำคัญ
5. ประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญของรัฐบาลได้ (Recall) ประชาชนสามารถมีสิทธิออกเสียงถอดถอนเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งได้มาโดยการเลือกตั้ง (ไม่ได้มาจากการแต่งตั้ง) เป็นสิทธิทางการเมืองของประชาชนที่ว่า เมื่อประชาชนเลือกตั้งให้เข้ามาได้ประชาชนก็สามารถที่จะปลดหรือถอดถอนได้เช่นกัน

จันทนา สุทธิจारी (2544) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นทางการ โดยมีกฎหมายรองรับให้กระทำได้และยอมรับปฏิบัติใช้กันโดยทั่วไป ได้แก่
 - 1.1 การเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ชัดเจนที่สุด
 - 1.2 การใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะของประชาชน เช่น การพูด การเขียน และอื่น ๆ เพราะเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองระหว่างประชาชนกับรัฐบาล รัฐบาลจะได้รับรู้ปัญหา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการทำงานของรัฐบาลจากประชาชน
 - 1.3 การจัดตั้งและการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีความเห็นทางการเมืองตรงกันและมีเป้าหมายเหมือนกันเข้าไปทำหน้าที่บริหารประเทศให้เป็นไปตามอุดมการณ์ของพรรค

1.4 การมีส่วนร่วมโดยการรวมตัวเป็นกลุ่มผลประโยชน์ เป็นการรวมกลุ่มคนมารวมกัน มีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน และใช้พลังของกลุ่มให้มีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายของรัฐ

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นทางการ การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามที่กฎหมายรองรับ ได้แก่

2.1 การเดินขบวนหรือชุมนุมประท้วง กลุ่มประชาชนที่มีความคิดเห็นเหมือนกันจะรวมตัวกันเพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยกับนโยบายหรือการดำเนินงานของรัฐบาลหรือเรียกร้องต่อรัฐบาลเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.2 การก่อความวุ่นวายทางการเมือง เช่น การนัดหยุดงาน การงดให้ความร่วมมือกับรัฐบาล เป็นการแสดงออกของประชาชนที่ไม่เชื่อฟังอำนาจของรัฐบาล ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศได้

Huntington & Nelson (1976) แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. กิจกรรมการเลือกตั้ง (Electoral Activity) เป็นออกเสียงเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง

2. การวิ่งเต้น (Lobby) เป็นการติดต่อเจ้าหน้าที่รัฐบาลหรือผู้นำทางการเมือง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายของรัฐบาล

3. กิจกรรมองค์กร (Organization Activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์กรหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์เฉพาะอย่าง หรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนร่วม

4. การติดต่อเฉพาะเรื่อง (Contracting) หมายถึงการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของทางราชการเป็นการส่วนตัว โดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตัวเฉพาะครอบครัวหรือหมู่คณะของตน

5. การใช้ความรุนแรง (Violence) หมายถึง กิจกรรมที่พยายามจะสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจของรัฐบาล เช่น การทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปด้วยจุดมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบทางการเมือง เช่น การก่อรัฐประหาร การลอบสังหารผู้นำทางการเมือง หรืออาจมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครอง เช่น การปฏิวัติ เป็นต้น

Milbrath (1971) จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. การเลือกตั้ง (Voting) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แยกออกมาจากกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง แต่สามารถรวมได้กับกิจกรรมที่เกี่ยวกับความรักชาติที่แสดงออกโดยการเคารพกับพรรคการเมือง เคารพธงชาติ การเคารพกฎหมาย และสนับสนุนประเทศให้ต่อต้านสงคราม

2. การเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง (Party and Campaign Workers) เป็นการที่บุคคลเข้าร่วมในพรรคการเมืองทั้งในช่วงระหว่างการเลือกตั้งและในการเลือกตั้ง ได้แก่

การมีบทบาทในการรณรงค์หาเสียง การบริจาคเงินช่วยเหลือพรรคหรือผู้สมัคร การชักชวนประชาชนไปลงทะเบียนเพื่อสิทธิในการลงคะแนนเสียงแก่พรรคหรือสมัครที่ตนชอบ เป็นต้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบดังกล่าวนี้ เป็นแบบแผนของความสัมพันธ์ขั้นต้นระหว่างปัจเจกชนกับรัฐ

3. การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน (Community Activists) กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ ได้แก่ การร่วมกันแก้ปัญหาดังกล่าว การทำงานร่วมกับกลุ่มสังคม การมีบทบาทเกี่ยวกับกิจการสาธารณะอื่น ๆ และการติดต่อกับทางราชการ ในเรื่องปัญหาสังคม “ผู้มีบทบาทในชุมชน” มีลักษณะคล้ายกับ “เจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง”

4. การติดต่อกับทางราชการ (Contracting Officials) กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้เป็นเรื่องเฉพาะ เช่น การติดต่อกับทางราชการเรื่องภาษีโรงเรือน การทำถนน การตรวจสอบความมั่นคงทางสังคม เป็นต้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบนี้มีผลโดยตรงต่อบุคคลนั่นเองเท่านั้นการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบนี้เกือบจะไม่ใช่การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความหมายที่แท้จริง แต่เรียกการมีส่วนร่วมแบบนี้ว่า “การมีส่วนร่วมอย่างแคบ” (Parochial Participation)

5. การเป็นผู้ประท้วง (Protestors) กิจกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ ได้แก่ การเข้าร่วมเดินขบวน หรือก่อให้เกิดการจลาจล เพื่อบังคับให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องหรือยอมรับได้ทั้ง 2 ฝ่าย

6. การเป็นผู้สื่อข่าว (Communicators) กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะนี้ ได้แก่ การเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับการเมือง การส่งจดหมายสนับสนุนผู้นำทางการเมือง การเข้าร่วมแก้ปัญหาการเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่ประชาชนในชุมชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น การให้ความสนใจกับทางราชการ และการเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ กิจกรรมแต่ละอย่างต้องการแลกเปลี่ยนข่าวสารภายในชุมชน ผู้ที่มีส่วนร่วมในระดับ “ผู้สื่อข่าว” มักเป็นพวกมีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมากพอ และมีความสนใจการเมืองมาก “ผู้สื่อข่าวทางการเมือง” จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมากกว่า “เจ้าหน้าที่พรรค” แต่จะไม่แสดงออกด้วยการประท้วง

Almond & Powell (1966: 145-146) จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือ

1. เป็นทางการ (Conventional Forms) ได้แก่ การออกเสียงเลือกตั้ง การพุดจาปรึกษาเรื่องการเมือง กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และการติดต่ส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ทางการเมือง

2. ไม่เป็นทางการ (Unconventional Forms) ได้แก่ การยื่นข้อเรียกร้อง การเดินขบวน การเข้าประจัญหน้ากัน การละเมิดกฎระเบียบของสังคม การใช้ความรุนแรงทางการเมือง การก่อสงคราม และการปฏิวัติ

Nie & Verba (1975: 9-12) จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (Voting) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้ทำให้ประชาชนมีอิทธิพลเหนือผู้นำทางการเมือง เพราะทำให้ผู้นำต้องปรับปรุงนโยบายเพื่อคะแนนเสียงของ

2. กิจกรรมการรณรงค์หาเสียง (Campaign Activity) การที่ประชาชนในสังคมมีการส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ทำให้สามารถเพิ่มอิทธิพลเหนือผลการเลือกตั้งได้โดยการกำหนดคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง โดยกิจกรรมการรณรงค์หาเสียง ได้แก่ การชักชวนให้ผู้อื่นลงคะแนนเสียง การทำงานเพื่อพรรคการเมือง การร่วมประชุมสัมมนา การบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนพรรคการเมืองและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

3. การติดต่อในฐานะของพลเมือง เป็นการติดต่อเผชิญหน้าของบุคคลกับรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐบาลซึ่งเป็นการกระทำตามลำพัง เป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลส่วนน้อย กิจกรรมดังกล่าวมักไม่มีความขัดแย้งโดยตรงกับกลุ่มบุคคลอื่น ๆ กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ ได้แก่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาเฉพาะ เช่น ปัญหาครอบครัวหรือปัญหาส่วนตัว การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในเรื่องปัญหาสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม หรือการบริหารงานของรัฐบาลท้องถิ่น เป็นต้น

4. การร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์การทางสังคม (Cooperative Activity) ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ คือ การกระทำรวมกันเป็นกลุ่มหรือกลุ่มองค์กรในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการเมืองและสังคม เพื่อที่จะมีอิทธิพลเหนือจากการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล

1.4.4. ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ถวิลวดี บุรีกุล (2549) ได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. การเข้าร่วมโดยตรงหรือการมีส่วนร่วมระดับสูง ได้แก่ การเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอย่างจริงจัง เช่น การสมัครรับเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การมีส่วนร่วมทำงานในพรรคการเมือง และการเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น

2. การเข้าร่วมทางการเมืองระดับกลาง ได้แก่ การรวมกลุ่มเพื่อผลักดันนโยบายต่าง ๆ การรวมกลุ่มประท้วงหรือการเรียกร้องทางการเมือง และการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ รวมไปถึงผู้สนใจและติดตามข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอด้วย

3. การเข้าร่วมทางการเมืองในระดับต่ำหรือไม่ค่อยสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้แก่ กลุ่มที่เข้าร่วมลงคะแนนเลือกตั้งเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย รวมถึงผู้ไม่สนใจข่าวสารทางการเมืองด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ออนไลน์) ได้กล่าวถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากระดับต่ำไประดับสูง ดังนี้

1. การติดตามข่าวสารบ้านเมือง
2. การใช้สิทธิเลือกตั้ง
3. ริเริ่มพูดคุยประเด็นการเมือง
4. ชักจูง รมรณรงค์ให้ผู้อื่นสนับสนุนบุคคลและพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน
5. เสนอแนวคิด นโยบายต่อนักการเมืองและผู้นำทางการเมือง
6. บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง

7. ร่วมประชุมรณรงค์ในการเคลื่อนไหวทางการเมือง
8. เป็นสมาชิกระดับแกนนำพรรคการเมือง
9. ร่วมระดมทุน
10. เสนอตัวเป็นผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง
11. ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2545) ได้จัดลำดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

1. การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง การที่บุคคลจะแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นได้รับปัจจัยกระตุ้นทางการเมือง (Political Stimuli) จากสิ่งแวดล้อมมากพอสมควร จนกระทั่งเกิดความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยตนเอง บุคคลที่คาดหวังว่าจะสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอุทิศความพยายามเพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมือง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตน กิจกรรมเหล่านี้ถือเป็นรากฐานเบื้องต้นที่จำเป็นในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ แม้ว่าโดยทั่วไปปัจจัยกระตุ้นจะถูกส่งผ่านทางสื่อต่าง ๆ มากมาย แต่บางคนอาจจะให้ความสนใจเพียงเล็กน้อย หรือไม่ให้ความสนใจเลย การที่บุคคลจะตอบสนองต่อปัจจัยกระตุ้นทางการเมืองอย่างไร ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขเฉพาะบุคคล โดยทั่วไปการที่บุคคลได้รับปัจจัยกระตุ้นทางการเมืองยิ่งมาก จะยิ่งทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

2. การใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยทั่วไปการที่ประชาชนจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการเลือกตั้ง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้คู่แข่งทางการเมืองจะต้องแสดงความรู้ ความสามารถ และการเป็นคนมีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจจากประชาชน ให้เข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้น การใช้สิทธิเลือกตั้งแม้จะเป็นการแสดงออกในลำดับพื้นฐานของการเกี่ยวพันทางการเมือง แต่การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นการแสดงบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นับว่าสำคัญมาก

3. การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง โดยธรรมชาติของมนุษย์จะให้ความสนใจเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ดังนั้นบุคคลที่คิดว่าตนไม่ได้รับประโยชน์อย่างใดจากระบบการเมือง ก็จะไม่สนใจการเมือง แม้กระทั่งการพูดคุยทางการเมือง แต่บุคคลที่รู้และเข้าใจว่าระบบการเมืองมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อตนอย่างไร จะให้ความสนใจทางการเมืองมาก โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองที่จะมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ระดับความสนใจเกี่ยวกับการริเริ่มพูดคุยทางการเมืองจึงแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล บางคนไม่สนใจ บางคนสนใจมาก บางคนเป็นผู้รับฟัง บางคนเป็นผู้นำในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง และผู้ที่เป็ผู้นำในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองจะมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการต่อสู้ทางการเมืองโดยตรง มากกว่าผู้ที่เป็นเพียงผู้รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

4. การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การแสดงออกในการชักจูงให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งบุคคลที่ตนเองสนับสนุน นับเป็นความก้าวหน้าอีกขั้นหนึ่งของผู้ที่สนใจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการเมือง ลักษณะของการแสดงออกเช่นนี้มีลักษณะคล้ายกับการเป็น “หัวคะแนน” ของผู้แข่งขันทางการเมือง

เป็นการแสดงออกถึงการผูกพันทางการเมืองที่ชัดเจนมากกว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพูดคุยทางการเมือง ทั้งนี้เพราะได้แสดงความคิดเห็นด้วย และเชื่อว่าผู้ที่สนับสนุนจะเป็นผู้นำทางการเมืองที่ดีสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การติดกระดุมหรือติดสติ๊กเกอร์ เป็นการแสดงออกอย่างเปิดเผยให้บุคคลทั่วไปรู้ว่าตนให้ความสนับสนุนพรรคการเมืองใด หรือคู่แข่งทางการเมืองคนใด ทั้งนี้เพราะการติดกระดุมที่เป็นสัญลักษณ์ของพรรคหรือของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ปกเสื้อ ย่อมเป็นการประกาศตนในฐานะผู้สนับสนุนอย่างชัดเจน หรือการติดสติ๊กเกอร์ที่รถยนต์ ย่อมเป็นการแสดงเจตนาของเจ้าของรถยนต์ว่าตนสนับสนุนผู้ใด และมีลักษณะของการช่วยโฆษณาเผยแพร่อีกทางหนึ่งด้วย การกระทำเช่นนี้อาจมีผลในการโน้มน้าวผู้ใกล้ชิดที่ยังมิได้ตัดสินใจ ให้เข้าร่วมสนับสนุนเช่นเดียวกับตนได้ โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันจะสามารถสร้างอิทธิพลในการชักจูงได้ง่าย

6. การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง การกระทำทางการเมืองในลำดับนี้แสดงว่าบุคคลได้เพิ่มระดับความสนใจทางการเมืองขึ้น จนถึงกับอยากจะสัมผัส พูดคุย หรือสื่อความเห็นโดยตรงกับผู้นำทางการเมือง โดยอาจจะเสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติมหรือให้กำลังใจนักการเมืองให้มีขวัญและกำลังใจในการต่อสู้ต่อไป

7. การบริจาคเงิน เป็นการแสดงออกถึงการสนับสนุนทางการเมืองที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะในระบอบประชาธิปไตย การเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยเฉพาะการรณรงค์และการแข่งขันเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่มีค่าใช้จ่ายมาก ดังนั้น การที่บุคคลร่วมบริจาคเงินย่อมแสดงถึงความมุ่งมั่นในการสนับสนุนอย่างจริงจังและอาจพัฒนาไปสู่การเป็นผู้เข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองโดยตรงในฐานะสมาชิกที่สำคัญของพรรค

8. การร่วมประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองที่มีความสำคัญยิ่งขึ้น เป็นการแสดงออกถึงความเห็นพ้องและความผูกพันมากขึ้น การเข้าร่วมประชุมและการเข้าร่วมชุมนุม ย่อมเป็นการแสดงออกซึ่งการสนับสนุนทั้งทางกายและทางจิตใจ เป็นการร่วมให้กำลังใจแก่ผู้ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองตรงกัน เป็นการแสดงออกซึ่งการสังกัดกลุ่มอย่างชัดเจน การแสดงออกเช่นนี้เป็นพลังสำคัญในการต่อสู้ทางการเมือง และเป็นสิ่งที่คู่แข่งทางการเมืองมีความประสงค์จะได้รับการสนับสนุนมาก

9. การร่วมรณรงค์ทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการขยายความสนับสนุนจากประชาชนให้มีความกว้างขวางและทั่วถึง การร่วมรณรงค์ทางการเมืองเป็นการแสดงออกซึ่งการมีภารกิจร่วมกันของผู้ที่สนใจทางการเมือง การร่วมรณรงค์ทางการเมืองจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความมั่นใจและความรู้สึกที่ดีต่อพรรคการเมืองและคู่แข่งทางการเมือง ต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จของการต่อสู้ทางการเมืองนั้นด้วย

10. การเป็นสมาชิกสำคัญของพรรคการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองอย่างชัดเจนว่าตนเองสังกัดพรรคใด และเป็นการยอมรับภารกิจในฐานะสมาชิกของพรรคที่จะต้องช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของพรรค และการร่วมผลักดันเพื่อให้พรรคหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง

11. การร่วมประชุมแกนนำของพรรค เป็นการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของพรรค กล่าวไว้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง บุคคลที่จะเข้ามามีบทบาทในการร่วมประชุมแกนนำของพรรค หรือการร่วมประชุมวางแผนกลยุทธ์ของพรรค โดยทั่วไปจะต้องผ่านการเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญของพรรค จนพรรคเกิดความไว้วางใจและมีความเชื่อมั่นว่าจะช่วยเสริมสร้างกิจกรรมของพรรค ให้มีความแข็งแกร่ง สามารถที่จะเอาชนะคู่แข่งทางการเมืองได้

12. การร่วมระดมทุน เป็นกิจกรรมสำคัญของสมาชิกพรรคระดับสูง ผู้ที่จะอยู่ในฐานะที่จะระดมทุนให้แก่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถแล้วยังต้องเป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย เพื่อให้สามารถติดต่อกับบุคคลชั้นสูงในสังคมที่มีฐานะดีและอยู่ในวิสัยที่จะบริจาคทรัพย์สินเพื่อร่วมสนับสนุนการแข่งขันทางการเมืองได้

13. การเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมือง เป็นการแสดงออกการเมืองที่สำคัญยิ่ง ทั้งนี้ เพราะการเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนพิจารณาให้ความไว้วางใจ บุคคลที่จะมีบทบาทในระดับนี้ได้ต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ จะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง สามารถสร้างความนิยมศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชนได้ ประการสำคัญจะต้องสร้างความประทับใจให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง สามารถทำให้ประชาชนเชื่อมั่นได้ว่าจะ ผู้นำความสำเร็จและการมีชีวิตที่ดียิ่งขึ้นมาสู่ประชาชน ส่วนระดับของความสามารถของผู้เสนอตัวเข้าแข่งขันจะแตกต่างกันไปตามระดับของตำแหน่งที่จะเข้าไปรับผิดชอบ อาทิ นายกรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการ หรือผู้นำประเทศ

14. การดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองในระดับสูงสุด เป็นผลจากการได้รับชัยชนะจากการเสนอตัวเข้าแข่งขันทางการเมือง การแสดงบทบาทในฐานะที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะจะมีผลกระทบต่อความศรัทธาเชื่อมั่นของประชาชนในระยะยาว หากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถพัฒนาประเทศ ทำให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีและมีความสุข ส่งผลให้พรรคได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากยิ่งขึ้นและมีโอกาสที่จะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งต่อไปด้วย แต่หากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่สามารถบริหารประเทศให้เป็นตามความคาดหวังของประชาชนจะส่งผลกระทบต่อประชาชนเสื่อมศรัทธาต่อพรรคการเมืองที่สังกัดด้วย และจะทำให้โอกาสที่จะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งต่อไปเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้น การแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นบทบาทสำคัญสูงสุดของประชาชนที่มีต่อระบบการเมือง

จากการสังเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุประดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยจำแนกออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง		
ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง
(1) การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง	(1) การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง	(1) การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง
(2) การใช้สิทธิเลือกตั้ง	(2) การเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	(2) การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง
(3) การเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง	(3) การร่วมรณรงค์ทางการเมือง	
(4) การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน		

1.5. การตัดสินใจทางการเมือง

การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของคนในสังคม ทุกคนย่อมมีปัญหและหาทางออกด้วยการทางเลือกที่ดีที่สุดในการตัดสินใจ การตัดสินใจมีตั้งแต่เรื่องง่าย ๆ เช่น การเลือกรับประทานอาหาร ไปจนถึงเรื่องที่ซับซ้อน เช่น การเลือกคณะที่อยากศึกษาต่อ หรือการตัดสินใจในการเลือกที่ทำงาน เป็นต้น การตัดสินใจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ระดับองค์กร ไปจนถึงระดับมวลชน เช่น การตัดสินใจในการเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นต้น (ดลภพ เหล่าวานิช, 2550)

1.5.1. กระบวนการตัดสินใจทางการเมือง

การตัดสินใจทางการเมืองเป็นการใช้ความคิดที่ละเอียดละซับซ้อน Simon (อ้างถึงใน คมกริช รุมดอน, 2562) จึงได้แบ่งกระบวนการตัดสินใจไว้ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Problem Identification) เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงของปัญหาว่าเกิดจากอะไร ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจกับปัญหาที่แท้จริงก่อน

2. การค้นหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหา (Information Search) เป็นการแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อให้รู้ถึงสาเหตุของปัญหา โดยการแสวงหาสารสนเทศให้เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

3. การประเมินสารสนเทศ (Evaluation of Information) เป็นการประเมินสารสนเทศที่ได้จากการแสวงหาว่ามีความถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด หากไม่ตรงกับความต้องการจึงต้องกลับไปแสวงหาสารสนเทศใหม่จนได้สารสนเทศที่ต้องการ

4. การกำหนดทางเลือก (Listing of Alternatives) เป็นขั้นตอนการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาให้ได้มากที่สุด ซึ่งทางเลือกแต่ละทางเลือกจะมีความน่าจะเป็นในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน

5. การเลือกทางเลือก (Selection of Alternatives) เป็นการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

6. การตัดสินใจกระทำ (Implementation of Decision) เมื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาแล้วจึงตัดสินใจปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้

1.5.2. รูปแบบของการตัดสินใจทางการเมือง

การตัดสินใจทางการเมืองเป็นเรื่องของการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองเริ่มตั้งแต่ระดับต่ำสุดไปจนถึงระดับสูงสุด สัญญา เคนนาภูมิ (2559) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการตัดสินใจทางการเมืองไว้ดังนี้

1. การเฝ้าสังเกต (Observation) การเฝ้าสังเกตการณ์ในปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจองค์ประกอบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การสังเกตการณ์ถือว่าเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น จะนำไปสู่การประเมินและการให้คุณค่ากับสิ่งที่พบเห็น

2. การมีส่วนร่วม (Participation) การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา เป็นผลมาจากความคิดเห็นที่ตรงกันในเรื่องของความต้องการ และการกำหนดทิศทางต่อการเปลี่ยนแปลง

3. การประสานงาน (Coordination) การทำให้บุคคลที่ทำงานมีความสัมพันธ์กันในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และเป้าหมายในการดำเนินงาน

4. การร่วมงาน (Co-operation) การทำกิจกรรมของบุคคลทั้ง 2 ฝ่ายเพื่อจุดมุ่งหมายที่เหมือนกัน มีผลให้ผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

5. ความร่วมมือ (Collaboration) การร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 2 องค์การขึ้นไป เป็นการสร้างสิ่งที่น่าสนใจร่วมกัน การแบ่งปันอำนาจและบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบร่วมกัน

6. การเป็นหุ้นส่วน (Partnership) เป็นการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องกันที่มากกว่า 1 กลุ่ม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานร่วมกัน มีเป้าหมายของการสร้างประโยชน์ทางสังคม และไม่สามารถดำเนินการได้เพียงกลุ่มเดียว

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

2.1. ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ

Wilson (1999) กล่าวว่า พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกเมื่อมีความต้องการสารสนเทศ สามารถกำหนดความต้องการสารสนเทศของตน สามารถสืบค้นสารสนเทศได้หลากหลายวิธีการ และสามารถใช้สารสนเทศหรือเปลี่ยนรูปสารสนเทศได้โดย Wilson (1999) มีฐานคิดว่าความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกันของบุคคลย่อมนำไปสู่พฤติกรรมที่แตกต่างกัน

Todd (2003) กล่าวว่า พฤติกรรมสารสนเทศ เป็นการศึกษาปฏิสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ ระหว่างมนุษย์กับสารสนเทศ (หมายรวมถึงสารสนเทศทุกรูปแบบ อาทิ ข้อมูล/สารสนเทศ/ความรู้/ปัญญา) ตัวอย่างพฤติกรรมเหล่านั้น เช่น ความต้องการ การแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบของการเข้าถึงสารสนเทศ การสืบค้น และการแพร่กระจายสารสนเทศ การประมวลผลสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ เป็นต้น

อารีย์ ชื่นวัฒนา (2546) กล่าวว่า พฤติกรรมสารสนเทศ เป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์กระทำเพื่อที่จะได้รับสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศและช่องทางสารสนเทศ รวมถึงพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ

จากการสังเคราะห์ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นเมื่อมีความต้องการสารสนเทศ โดยสามารถกำหนดความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ เข้าถึงสารสนเทศ การสืบค้นและการแพร่กระจายสารสนเทศ การประมวลผลสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศของตนเอง

2.2. ความสำคัญของพฤติกรรมสารสนเทศ

มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานที่จะได้รับสารสนเทศ เพราะสารสนเทศจะช่วยลดความไม่แน่ใจของผู้ใช้สารสนเทศให้ลดน้อยลง การตัดสินใจโดยสารสนเทศเป็นฐานในการตัดสินใจที่มีการตรวจสอบความรู้ที่มีอยู่รอบด้าน ซึ่งจะทำให้การตัดสินใจเกิดข้อผิดพลาดได้น้อยที่สุดหรือในการตัดสินใจที่มีความยุ่งยากซับซ้อนสารสนเทศเป็นสิ่งที่เพิ่มความน่าจะเป็นของความแน่ใจจึงต้องแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ มาใช้ในการตัดสินใจ (ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ, 2549) โดยสารสนเทศสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน การที่บุคคลได้รับสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมรวดเร็วและทันต่อการใช้งานจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ดีโดยเฉพาะเมื่ออยู่ในวัยทำงานสารสนเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศเริ่มต้นจากความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ และการนำสารสนเทศไปใช้ตามวัตถุประสงค์ สมพร พุทธาพิทักษ์ผล (2545) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาผู้ที่มีความสำคัญต่อผู้ให้บริการสารสนเทศ ดังนี้

1. ช่วยให้อ่านใจลักษณะของผู้ใช้ บริบท และระดับการใช้
2. ทำให้ทราบลักษณะและความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้
3. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดบริการที่ตรงกับความต้องการ และจัดหาหรือรวบรวมสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้
4. ช่วยให้อ่านใจสภาพการใช้สารสนเทศ ในการออกแบบระบบสารสนเทศและบริการสารสนเทศให้เหมาะสมกับสภาพการใช้สารสนเทศของผู้ใช้
5. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการใช้สารสนเทศ ปัญหาที่เกิดจากการใช้สารสนเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงการบริการให้เหมาะสมกับการใช้สารสนเทศของผู้ใช้
6. ทำให้ทราบประสิทธิภาพ ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการค้นหาสารสนเทศ การนำเสนอสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศ ในการพัฒนาวิธีการค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสมกับผู้ใช้

Savolainen (2005) กล่าวว่า พฤติกรรมสารสนเทศ สามารถแบ่งออก 2 กรณี คือ “Passive” เป็นการรับสารสนเทศจากแหล่งสื่อต่าง ๆ และ “Active” เป็นการเป็นการรับสารสนเทศและเกิดความสนใจจึงเกิดพฤติกรรมสารสนเทศ โดยมีความต้องการสารสนเทศ (Information Need) เพิ่มมากขึ้น บุคคลจึงแสดง

พฤติกรรมสารสนเทศโดยการแสวงหาสารสนเทศ (Information Seeking) จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เมื่อผู้ใช้ได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการแล้ว จึงนำสารสนเทศที่ได้จากการแสวงหามาใช้ (Information Use)

2.3. ความต้องการสารสนเทศ

2.3.1. ความหมายของความต้องการสารสนเทศ

สมพร พุทธาพิทักษ์ผล (2545) กล่าวว่า ความต้องการสารสนเทศ เป็นจุดเริ่มต้นที่ผลักดันให้ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเป็นภาวะที่ผู้ใช้รู้สึกเกิดความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ แต่สารสนเทศที่ตนมีอยู่ไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับความต้องการ หรือไม่ทันสมัย จึงต้องแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับประภาวดี สืบสนธิ์ (2546) ที่กล่าวว่า ความต้องการสารสนเทศ เป็นการตระหนักถึงความไม่รู้อะไรที่ตนมีอยู่ ความต้องการสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลนั้นไม่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและอารีย์ ชื่นวัฒนา (2553) ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ความต้องการสารสนเทศ เป็นภาวะที่บุคคลตระหนักถึง ช่องว่างทางความรู้หรือการขาดสารสนเทศ ซึ่งผลักดันให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศมีลักษณะเป็นพลวัต สามารถจำแนกได้ตามเงื่อนไขของเวลา ขอบเขตและลักษณะความต้องการ

ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2549) กล่าวว่าความต้องการสารสนเทศ เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่ง สารสนเทศที่ตรงตามความต้องการ ความต้องการ สารสนเทศเป็นคำที่ใช้แทนแนวคิดเพื่ออธิบายว่าทำไมบุคคลหนึ่ง ๆ จึงตัดสินใจแสวงหาสารสนเทศและเมื่อบุคคลนั้น ๆ ได้รับสารสนเทศแล้ว จะนำสารสนเทศที่ได้รับไปใช้ด้วยวัตถุประสงค์ใด นอกจากนี้จุฑารัตน์ ช่างทอง (2554) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง การที่บุคคลต้องการสารสนเทศสำหรับใช้ในการตัดสินใจหรือต้องการข้อเท็จจริง เพื่อตอบสนองตามความต้องการของวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ Willson (1997) ที่ได้ให้ความหมายว่าของความต้องการสารสนเทศ ว่าเป็นสิ่งที่เกิดมาจากคุณลักษณะส่วนบุคคล ความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลและบริบทในแต่ละสถานการณ์ ทั้งนี้ Pao & Westbrook (อ้างถึงใน อารีย์ ชื่นวัฒนา, 2553) ให้ความหมายว่า ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง ช่องว่างทางความรู้หรือการขาดสารสนเทศขึ้นใดขึ้นหนึ่ง กล่าวคือ เมื่อคนมีปัญหา คำถามเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งและตระหนักว่าความรู้ที่ตนมีอยู่ไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหา จึงแสวงหาสารสนเทศเพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหา

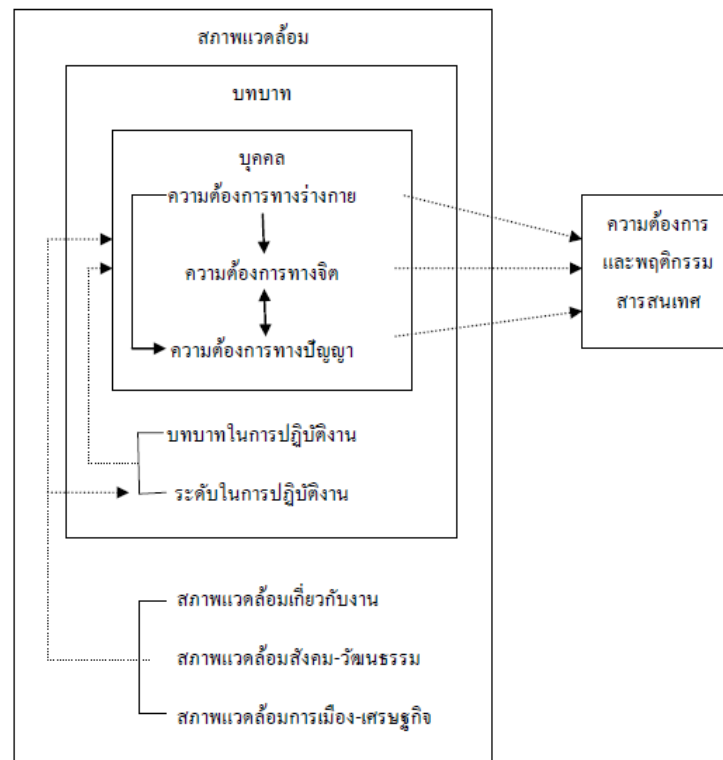
จากการสังเคราะห์ความหมายของความต้องการสารสนเทศ ในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความต้องการสารสนเทศ เกิดจากช่องว่างทางความรู้หรือการขาดสารสนเทศของผู้ใช้ เป็นภาวะที่ผู้ใช้รู้สึกเกิดความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศและผลักดันให้ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้หรือแก้ไขปัญหา โดยความต้องการสารสนเทศมีลักษณะเป็นพลวัต ซึ่งสามารถจำแนกได้ตามเงื่อนไขของเวลา ขอบเขตและลักษณะความต้องการ

2.3.2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการสารสนเทศ

Wilson (อ้างถึงใน ประภาวดี สืบสนธิ์, 2552) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศ ดังนี้

2.3.2.1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ ปัจจัยด้านความต้องการพื้นฐาน และปัจจัยด้านลักษณะส่วนตัว ภูมิหลัง แรงจูงใจในการค้นหาสารสนเทศนักจิตวิทยาได้แบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่เป็นแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ความต้องการพื้นฐานเป็นเรื่องเฉพาะของคนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งจะมีผลต่อความต้องการสารสนเทศ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศของแต่ละบุคคล ซึ่งความต้องการพื้นฐาน มีดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐาน เช่น ต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค
2. ความต้องการทางจิต เป็นความต้องการที่เกี่ยวกับอารมณ์หรือความรู้สึก เช่น ต้องการความสำเร็จ ต้องการมีอำนาจและต้องการความยอมรับนับถือ เป็นต้น
3. ความต้องการทางปัญญา เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับความเฉลียวฉลาด เช่น ต้องการวางแผนการตัดสินใจและต้องการเรียนรู้ให้เกิดความชำนาญ เป็นต้น

ภาพที่ 2.8 รูปแบบความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศ (Wilson, 1981)

2.3.2.2. บทบาทและหน้าที่การงาน เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการพื้นฐาน โดยเฉพาะความต้องการทางปัญญา จะทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศต่อไป เช่น บุคลากรระดับปฏิบัติการระดับหัวหน้างานและผู้บริหารระดับสูง มีความต้องการสารสนเทศในลักษณะที่มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน

2.3.2.3. สภาพแวดล้อมโดยรอบ ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับงาน งานบางประเภทหรือองค์การบางแห่งมีวัฒนธรรมของการใช้สารสนเทศในการดำเนินงาน เช่น งานวางแผน เป็นต้น ในขณะที่งานประจำที่ปฏิบัติเป็นกิจวัตรมีความต้องการสารสนเทศในการทำงานน้อย

2. สภาพแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรม สังคมปัจจุบันเป็นสังคมอิงความรู้หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสารสนเทศและความรู้มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันมากกว่าสมัยก่อน โดยความต้องการสารสนเทศสามารถพิจารณาได้ในแง่มุมต่างๆ ดังนี้ (ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ, 2560)

ตารางที่ 2.2 ความต้องการใช้สารสนเทศในแง่มุมต่าง ๆ (คมกริช รุมดอน, 2562)

ความต้องการสารสนเทศ	คำอธิบาย
1. เนื้อหาสาระของสารสนเทศ (Content of Information)	เนื้อหาสารสนเทศจะขึ้นอยู่กับหน่วยวิเคราะห์ หากเป็นเรื่องปัจเจกจะมีความเกี่ยวข้องกับร่างกาย จิตใจและสติปัญญา หากศึกษากับผู้ประกอบการอาชีพหรือมีหน้าที่ (functional) หน้าที่และบทบาทจะเป็นตัวกำหนดเนื้อหาความต้องการสารสนเทศ นอกนั้นก็จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและเทคโนโลยี เป็นต้น
2. คุณลักษณะของสารสนเทศ (Nature of Information)	ธรรมชาติของสารสนเทศมีลักษณะคล้ายพลังงานมีการเติบโตเพิ่มขึ้นตลอดเวลาเป็นทั้งสินค้า ปัจจัยการผลิตและเป็นวัตถุดิบในการสร้างความรู้ใหม่
3. ปริมาณของสารสนเทศ (Quantity of Information)	ผู้บริหารอาจจะต้องอ่านสารสนเทศที่สั้นกระชับ เช่น บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เป็นต้น
4. กระบวนการและขั้นตอน (Processing of Information)	ลักษณะของสารสนเทศอาจจะเป็น แนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) หรือวิธีการขั้นตอน (How to)
5. รูปแบบของสารสนเทศ (Packaging of Information)	ขึ้นอยู่กับความต้องการโดยนักสารสนเทศต้องมีความสามารถในการปรับแต่งสารสนเทศตามความต้องการของผู้ใช้ โดยเฉพาะในรูปของมัลติมีเดีย
6. ความเร็วในการได้รับสารสนเทศ (Speed of Supply Information)	ขึ้นอยู่กับระดับในการตัดสินใจ ซึ่งปัจจุบันความเร็วถือเป็นปัจจัยสำคัญของยุคสารสนเทศและความรู้
7. ช่วงของข้อมูลสารสนเทศ (Data Range of Information)	การเปลี่ยนจากข้อมูล สู่สารสนเทศ และความรู้
8. ความเฉพาะของสารสนเทศ (Specificity of Information)	สะท้อนความลึกซึ้งของสารสนเทศซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการของผู้ใช้ เช่น ใช้ในการตัดสินใจในการลงทุนธุรกิจ ใช้ในการท่องเที่ยว เป็นต้น
9. คุณภาพของสารสนเทศ (Quality of Information)	พิจารณาจากสารสนเทศที่ได้รับตรงหรือสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้ใช้ มีครบถ้วน ทันสมัย ต่อเนื่อง

ความต้องการสารสนเทศ	คำอธิบาย
10. ระดับของสารสนเทศ (Level of Information)	ขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ ระดับการศึกษาและความสำคัญในการตัดสินใจ

2.4. การแสวงหาสารสนเทศ

2.4.1. ความหมายของการแสวงหาสารสนเทศ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2546) กล่าวว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ เป็นการกระทำที่บุคคลแสดงออกมาเมื่อตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตน ซึ่งพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศนี้ ประกอบไปด้วยการเก็บรวบรวมสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้และการประเมินผลสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2537) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อหาข้อมูลข่าวสารที่จะตอบสนองต่อความต้องการที่ตนเองได้ตระหนักและเล็งเห็นว่าสำคัญ ความต้องการที่เล็งเห็นนี้จะแสดงออกมาและนำไปสู่การกระทำที่ทำให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศมาครอบครอง นอกจากนี้ สมพร พุทธาพิทักษ์ผล (2545) ยังกล่าวว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศมีสัมพันธ์โดยตรงกับความต้องการสารสนเทศ (information need) และผู้ใช้พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเริ่มต้นจากการที่ผู้ใช้รู้สึกว่าคุณมีความต้องการสารสนเทศ โดยอาจต้องศึกษา วิเคราะห์ วางแผนหรือตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่พบว่าตนเองมีสารสนเทศไม่เพียงพอจึงต้องแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งนี้การแสวงหาสารสนเทศ ยังเป็นกระบวนการพฤติกรรมที่บุคคลผู้ซึ่งถูกกระตุ้นโดยความต้องการสารสนเทศเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ตอบสนองต่อเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมาย (จุฑารัตน์ ช่างทอง, 2554)

Marchionini (1995) ให้ความหมายว่า การแสวงหาสารสนเทศ เป็นกระบวนการที่บุคคลแสวงหาสารสนเทศอย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงสถานะทางความรู้ของตน (Change State of Knowledge) ซึ่งสอดคล้องกับ Wilson (2000) ที่ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง การแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลจากความต้องการใดความต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ ในระหว่างแสวงหาสารสนเทศ บุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น World Wide Web เป็นต้น โดย Pickard (2007) กล่าวเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการค้นหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม สามารถพิจารณาสารสนเทศที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้วิธีการค้นหาด้วยมือและการค้นหาแบบออนไลน์ และการแยกแยะสารสนเทศที่ได้รับเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ตามความต้องการ และ Chen & Hernon (1982) ยังกล่าวถึงความหมายว่าของการแสวงหาสารสนเทศ เพิ่มเติมว่าเป็นกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อหาข้อมูลข่าวสารที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง ความต้องการนี้จะแสดงออกและนำไปสู่พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ กระบวนการแสวงหาสารสนเทศจะเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลพบว่า ตนต้องการสารสนเทศเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งและยุติลงเมื่อบุคคลนั้นไม่มีความต้องการสารสนเทศดังกล่าวอีกต่อไป

จากการสังเคราะห์ความหมายของการแสวงหาสารสนเทศ ในช่วงต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ เป็นพฤติกรรมของการหาข้อมูลข่าวสารเพื่อที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และการประเมินผลสารสนเทศ ในกระบวนการแสวงหาสารสนเทศผู้ใช้งานจะมีปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น บุคคล ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรืออาจเป็นระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2.4.2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสวงหาสารสนเทศ

2.4.2.1. ผู้แสวงหาสารสนเทศ เป็นผู้ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้งหลายในการแสวงหาสารสนเทศ กล่าวคือ เป็นผู้ระบุความต้องการหรือปัญหาสารสนเทศ กำหนดภาระงานที่จะต้องค้นหา ควบคุมปฏิสัมพันธ์กับระบบค้นหาตรวจสอบ และดึงเอาเฉพาะสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ และกำหนดการสิ้นสุดกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ

2.4.2.2. ภาระงานในการแสวงหาสารสนเทศ เป็นการระบุความต้องการหรือปัญหาสารสนเทศที่จะให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ ในการระบุปัญหา ผู้แสวงหาจะระบุแนวคิดหรือความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดที่เป็นตัวแทนปัญหา และหาคำ (Term) มาแทนแนวคิด แนวคิดและคำที่เป็นตัวแทนเนื้อหาสารสนเทศจะมีความหลากหลาย จึงเป็นเหตุให้ภาระงานมีระดับความซับซ้อนต่างกัน นอกจากนี้ ภาระงานยังขึ้นอยู่กับเป้าหมายหรือคำตอบที่คาดหวังไว้ เป้าหมายจากแง่มุมของระบบ คือ การค้นหาเอกสาร ในขณะที่เป้าหมายจากแง่มุมของผู้แสวงหา คือ ความเฉพาะเจาะจง ความเที่ยงตรง ของผลการค้นหา ปริมาณภาระงาน และเวลาที่ใช้ในค้นหาคำตอบ เป้าหมายเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายโดยตรง เช่น การใช้ระบบ และค่าใช้จ่ายโดยอ้อม การสูญเสียเวลา การใช้สติปัญญา และอารมณ์เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ

2.4.2.3. ระบบค้นหา ประกอบด้วย ฐานข้อมูลของความรู้พร้อมทั้งเครื่องมือ กฎเกณฑ์และกลไกต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล โดยระบบจะเป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้กับฐานข้อมูล ระบบค้นหาสนับสนุนการแสวงหาสารสนเทศด้วยการจัดโครงสร้างความรู้และกำหนดช่องทางการเข้าถึง วิธีการจัดระบบ ดังนั้น ความรู้จึงมีผลต่อวิธีที่ผู้ใช้จะสามารถเข้าถึงความรู้และการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้

2.4.2.4. โดเมน คือ กลุ่มวิทยาการหรือองค์ความรู้ในสาขาวิชาใด ๆ มีลักษณะที่หลากหลาย เช่น โดเมนส่วนใหญ่เป็นองค์ความรู้ประเภทข้อความบางโดเมนเป็นองค์ความรู้ประเภทกราฟิก เช่น สาขาศิลปะ หรือเสียง เช่น สาขาดนตรี หรือความเคลื่อนไหว เช่น สาขาลีลาศ หรือเป็นสารสนเทศหลายรูปแบบ เช่น สาขาภาพยนตร์ เป็นต้น จำนวนสารสนเทศระดับของการจัดระบบความรู้ของโดเมนแตกต่างกันไป โดเมนต่าง ๆ จะใช้ระบบค้นหาและกลยุทธ์ในการค้นหาแตกต่างกัน ลักษณะที่หลากหลายของโดเมน เช่น ความซับซ้อน จำนวนและความสัมพันธ์ขององค์ความรู้ย่อย ความเฉพาะเจาะจง ความคล้ายคลึง สภาพวิวัฒนาการ และอัตราการขยายตัวหรือเปลี่ยนแปลงของโดเมน เป็นต้น นอกจากนี้จะเป็นตัวกำหนดประเภท

และจำนวนสารสนเทศและระดับการจัดระบบความรู้ในโดเมนหนึ่ง ๆ แล้ว ยังมีผลต่อการจัดระบบการค้นหา และการแสวงหาสารสนเทศด้วย

2.4.2.5. บริบท หมายถึง สภาพแวดล้อมเฉพาะสถานการณ์ของการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ จิตวิทยา และสังคม

1. บริบททางกายภาพ ได้แก่ ความสะดวกสบายในการเข้าใช้ระบบ ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือรบกวนสมาธิ แสงสว่าง ไฟฟ้า ระยะใกล้ไกลของแหล่งสารสนเทศ เช่น ความแตกต่างระหว่างการแสวงหาสารสนเทศระหว่างห้องทำงานส่วนตัวกับที่สาธารณะซึ่งมีคนใช้จำนวนมาก

2. บริบททางเศรษฐกิจ เช่น เวลาและค่าใช้จ่ายเป็นตัวกำหนดการเริ่มต้นการปฏิบัติ และการสิ้นสุดของงานที่ก่อให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ

3. บริบททางจิตวิทยา ได้แก่ สภาพความทรงจำระยะสั้น ความมั่นใจในตัวเองของผู้แสวงหา

4. บริบททางสังคม ได้แก่ บทบาทและสถานะของบุคคลในองค์กร โครงสร้าง ระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงานภายในองค์กร ความร่วมมือของสมาชิกในองค์กร บริบทเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อ การแสวงหาสารสนเทศทั้งสิ้น

2.4.2.6. ผลการค้นหา เป็นผลลัพธ์ที่ผู้แสวงหาได้รับจากการใช้ระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจจะเป็นคำ วลี ภาพ ตัวแทนเอกสาร ผลการค้นหาส่วนใหญ่จะให้ผู้ค้นหาที่นำไปสู่การค้นหาต่อไปอีก จึงกล่าวได้ว่า ผลการค้นหาที่มีผลต่อการปรับแก้ภาระงานและวิธีดำเนินการแสวงหาสารสนเทศ ในขณะเดียวกันผล การค้นหาให้สารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงสภาพความรู้ของผู้ค้นหาด้วย ผลการค้นหายังนำไปใช้ประเมิน ประสิทธิภาพในการค้นหาหรือประสิทธิภาพของระบบด้วยเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลการค้นหา ได้แก่ ความเข้าใจ เรื่อง และการใช้ ประโยชน์ทั้งในระหว่างและหลังการค้นหา นอกจากนี้ ผลการค้นหายังสะท้อนให้ผู้ค้นหาเห็น กระบวนการค้นหาของตนเองว่า การที่จะได้ผลลัพธ์แบบนี้ มีวิธีค้นหาอย่างไร ประสพการณ์จะกลายเป็นความรู้ ที่ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาสารสนเทศในอนาคต (Marchionini อ้างถึงใน อารีย์ ชื่น วัฒนา, 2553)

2.4.3. แหล่งสารสนเทศ

2.4.3.1. แหล่งสารสนเทศห้องสมุด ห้องสมุด หมายถึง ห้องหรืออาคารที่มีระบบการจัดเก็บ รวบรวม และรักษาหนังสือประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจรวมทั้งต้นฉบับที่เป็นลายมือเขียน และไมโครฟิล์ม เป็นต้น เป็นสถานที่ที่ใช้ค้นคว้าหาความรู้ ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ หลากหลายประเภทอย่างเป็นระบบ โดยมีกระบวนการคัดเลือก จัดหา จัดหมวดหมู่ จัดเก็บ และนำมาให้บริการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ห้องสมุดสามารถจำแนกออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. **ห้องสมุดเฉพาะ (Special Libraries)** คือ แหล่งรวบรวมสารสนเทศ เฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ให้บริการแก่ผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม มีการจัดบริการสารสนเทศแบบพิเศษเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของผู้ใช้ เช่น ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และห้องสมุดการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น

2. ห้องสมุดประชาชน (Public Libraries) คือ ห้องสมุดที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาล ได้รับงบประมาณมาจากภาษีของประชาชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดให้บริการแก่ประชาชน เช่น ห้องสมุดประจำจังหวัด และห้องสมุดสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

3. ห้องสมุดโรงเรียน (School Libraries) คือ แหล่งวิทยาการที่จัดขึ้นในโรงเรียน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร เป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน หาคำความรู้ด้วยตนเองของครูและนักเรียน

4. ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (College and University Libraries) เป็นหัวใจของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับสภาพของห้องสมุดเปรียบเสมือนเครื่องมือในการเรียน การสอน และการวิจัยของนิสิต อาจารย์ และนักวิจัย เป็นแหล่งเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

5. หอสมุดแห่งชาติ (National Libraries) คือ แหล่งรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญของชาติ ให้บริการแก่ผู้ใช้ทั่วไป ไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา เช่น เอกสารที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปจารึก พงศาวดาร และเอกสารจดหมายเหตุ เป็นต้น นอกจากนี้ยังทำหน้าที่กำหนดเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) และเลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (ISSN) ให้แก่สิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นในประเทศ และทำหน้าที่แลกเปลี่ยนและยืมเอกสารแห่งชาติและสากล

แหล่งสถาบันสารสนเทศ นอกจากคำว่า ห้องสมุด แล้ว ยังมีคำเรียกอื่น ๆ เช่น ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์เอกสาร ศูนย์วิเคราะห์สารสนเทศ และศูนย์ข้อมูล เป็นต้น (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548: 7-8)

2.4.3.2. แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศและความรู้ที่ถูกจัดเก็บในตัวบุคคล เช่น ประสบการณ์ และการแสดงความคิดเห็น โดยแสดงออกมาในลักษณะการพูดคุย การขอคำปรึกษา และการแนะนำ แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย และนักวิชาการ เป็นต้น

2.4.3.2. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีบทบาทที่สำคัญในการนำเสนอข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้คนในสังคมจำนวนมากได้รับรู้ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นต้น

2.4.3.3. แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศที่สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างกว้างขวาง ผู้ใช้สามารถสืบค้นสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย โดยสามารถสืบค้นสารสนเทศจากทุกแหล่งสารสนเทศทั่วโลกโดยผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต

จากการสังเคราะห์แหล่งสารสนเทศ ผู้วิจัยพบว่า แหล่งสารสนเทศที่จะใช้ในการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

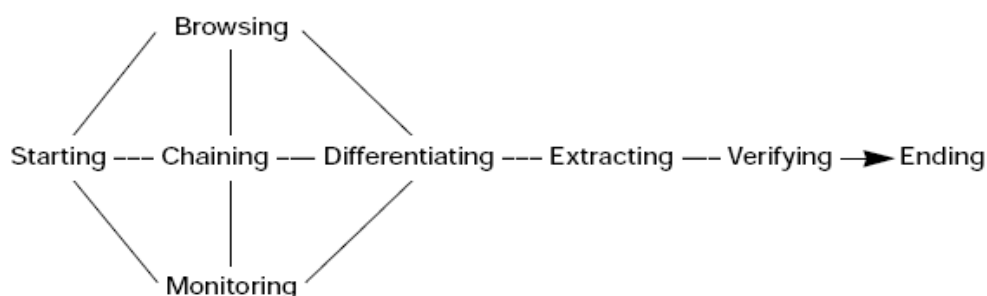
1. แหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ คนในครอบครัว ผู้นำชุมชน เพื่อนร่วมงาน นักการเมือง หัวหน้าแผนกเมือง ครู/อาจารย์ และผู้นำทางศาสนา

- การเมือง
2. แหล่งองค์กรทางการเมือง ได้แก่ พรรคการเมือง นักการเมือง และโฆษกพรรคการเมือง
 3. แหล่งสื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียงวารสาร/นิตยสาร
 4. แหล่งอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ และเว็บไซต์ทางการเมือง
 5. แหล่งสารสนเทศสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

2.4.4. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

2.4.4.1. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Ellis (1989)

Ellis (1989) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศโดยใช้วิธีการสร้างทฤษฎีฐานราก และนำเสนอเป็นโมเดลที่แสดงรูปแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบระบบการค้นคืนสารสนเทศ ผลการศึกษาได้เป็นโมเดลกิจกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 6 ประการ คือ 1) การเริ่มต้น 2) การเชื่อมโยงร้อยเรียง 3) การสำรวจเลือกดู 4) การแยกแยะ 5) การตรวจตรา และ 6) การดึงสารสนเทศออกมา ต่อมาได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยทางฟิสิกส์และเคมี 7) การตรวจสอบ และ 8) การจบ

ภาพที่ 2.9 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Ellis (1989)

โดยกิจกรรมการแสวงหาสารสนเทศทั้ง 8 ประการ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การเริ่มต้น (Starting) หมายถึง การเริ่มต้นของผู้แสวงหาสารสนเทศ กิจกรรมการเริ่มต้นได้แก่ การระบุถึงแหล่งสารสนเทศที่สนใจจะนำมาเป็นจุดเริ่มต้นการค้นหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งที่คุ้นเคยหรือเคยใช้มาก่อน หรืออาจเป็นแหล่งที่ไม่คุ้นเคยแต่ผู้ใช้เชื่อว่าน่าจะมีสารสนเทศที่ต้องการ
2. การเชื่อมโยง (Chaining) เป็นการติดตามค้นหาสารสนเทศจากการอ้างอิงระหว่างเอกสารไปสู่สารสนเทศรายการอื่นๆ แบ่งออกเป็น การเชื่อมโยงข้างหน้า (Forward chaining) คือเชื่อมโยงว่ามีเอกสารใดบ้างที่อ้างอิงบรรณานุกรมรายการนี้ และการเชื่อมโยงย้อนหลัง (Backward chaining) คือการเชื่อมโยงเพื่อกลับไปยังเอกสารต้นฉบับ

3. การสำรวจเลือกดู (Browsing) เป็นการค้นหาสารสนเทศในกรอบที่สนใจแบบกึ่งเจาะจง (Semi direct search) โดยมีเรื่องที่ต้องการหรือสนใจอยู่อย่างกว้างๆ ผู้แสวงหาสารสนเทศแต่ละคนอาจจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป เช่น อาจสำรวจเลือกดูรายการสารสนเทศที่ต้องการจากตารางสารบัญ รายการหัวเรื่อง บัญชีชื่อเรื่อง หรือบทคัดย่อ เป็นต้น

4. การแยกแยะ (Differentiating) เป็นการจำแนกสารสนเทศโดยใช้ความแตกต่างเป็นเกณฑ์ในการกรอง (Filtering) คุณลักษณะและคุณภาพของสารสนเทศที่ค้นคืนได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

5. การตรวจตรา (Monitoring) ติดตามพัฒนาการในสาขาใดสาขาหนึ่งจากแหล่งสารสนเทศใดๆ เป็นการเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการติดต่อกับบุคคล (Personal contact) การติดตามจากสิ่งพิมพ์ หรือการเผยแพร่ผลงานในสาขาวิชาชีพที่สนใจ

6. การดึงสารสนเทศออกมา (Extracting) ดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อดึงสารสนเทศที่สนใจออกมาจากแหล่งเฉพาะ (Particular source) เป็นการคัดลอกเอาแต่เฉพาะสารสนเทศในส่วนที่ต้องการจากเอกสารฉบับเต็มหรือฉบับย่อ รายการบรรณานุกรม ดัชนี หรือฐานข้อมูล

7. การตรวจสอบ (Verifying) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เช่น ความผิดพลาดจากการพิมพ์ (Typographic error) เป็นต้น

8. การจบ (Ending) เป็นการสิ้นสุดกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ ผู้แสวงหาสารสนเทศจะอยู่ในช่วงของกิจกรรมการเตรียมจัดทำต้นฉบับที่จะนำไปเผยแพร่ กิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การทำสรุป (Final summary) และการบันทึก (Organization note)

2.4.4.2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Kuhlthau (2004)

Kuhlthau (2004) พัฒนาโมเดลชื่อ The Information Search Process (ISP) โดยมีกรอบแนวคิดจากทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivist) ที่มีพื้นฐานจากแนวคิดของ Dewey, Kelly และ Bruner และทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องรวมทั้งสิ้น 5 เรื่อง เริ่มจากงานวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งได้ผลเป็นโมเดลพฤติกรรมในปี 1983 จากนั้นปี 1989 ดำเนินการต่อเนื่องด้วยวิธีเชิงปริมาณและเก็บข้อมูลต่อเนื่องในระยะยาว (longitudinal methods) เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือและพัฒนาโมเดลด้วยการใช้วิธีการศึกษาจนถึงปี 2001 โมเดล ISP นำเสนอพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศในลักษณะเส้นตรง (linear) จากมุมมองของผู้ใช้โดยมีรายละเอียด 6 ขั้นตอน ดังนี้

Model of the Information Search Process

	Initiation	Selection	Exploration	Formulation	Collection	Presentation
Feelings (affective)	Uncertainty	Optimism	Confusion frustration doubt	Clarity	Sense of direction/ confidence	Satisfaction or disappointment
Thoughts (cognitive)	Vague			Focused	Increased	interest
Actions (physical)	Seeking	relevant Exploring	information	Seeking	pertinent Documenting	information

ภาพที่ 2.10 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Kuhlthau (2004)

จากภาพที่ 2.10 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Kuhlthau (2004) ผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การริเริ่ม (Initiation) เมื่อบุคคลเริ่มตระหนักถึงการขาดความรู้หรือความเข้าใจ ย่อมจะเกิดความรู้สึกไม่แน่ใจ ภาระงานในขั้นนี้คือตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ ใช้ความคิดพิจารณาปัญหา ทำความเข้าใจและโยงปัญหาเข้ากับประสบการณ์และความรู้ที่ตนมีอยู่ ส่วนด้านการกระทำที่แสดงออกมักเป็นการอภิปรายเรื่องหรือแนวทางในการค้นหา

2. การเลือก (Selection) เมื่อสามารถระบุเรื่องกว้างๆ หรือ ปัญหา ได้แล้ว ความรู้สึกไม่แน่ใจเมื่อเริ่มต้นเปลี่ยนเป็นความรู้สึกที่ดีขึ้นและพร้อมที่จะเริ่มสืบค้น ความคิดจดจ่ออยู่กับเรื่องการเปรียบเทียบเรื่องต่างๆ กับความสนใจส่วนตัว ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย สารสนเทศและเวลาที่มีอยู่ การคาดเดาผลที่จะได้รับจากทางเลือกแต่ละทางและทางเลือกที่จะประสบความสำเร็จมากที่สุด การกระทำในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ปรึกษากับผู้อื่นหรือดำเนินการค้นหาขั้นต้น หรือสำรวจทางเลือกอื่นดูอย่างคร่าวๆ ถ้ามีเหตุที่ทำให้การเลือกล่าช้าไป ความรู้สึกกระวนกระวายจะเพิ่มขึ้นจนกว่าจะเลือกเรื่องได้

3. การสำรวจ (Exploration) ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขั้นนี้ คือ ความสับสน ความไม่แน่ใจ ความสงสัยรุนแรงขึ้น ภาระงานที่เกี่ยวข้อง คือ การตรวจสอบสารสนเทศในเรื่องนั้นอย่างกว้างๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจ ความคิดที่เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการค้นหาเริ่มเป็นรูปเป็นร่างขึ้น การปฏิบัติ ได้แก่ แสวงหาสารสนเทศในเรื่องกว้างๆ นำมาอ่านและเชื่อมโยงสารสนเทศใหม่กับสิ่งที่ตนรู้แล้ว กลยุทธ์ที่เป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนนี้ คือ การทำรายการข้อเท็จจริงที่ตรงกับเรื่องหรือแนวคิดที่ต้องการค้นหา ในขณะที่กลยุทธ์ เช่น การจดบันทึก รายละเอียดต่างๆ อาจทำให้กระบวนการค้นหาสารสนเทศต้องยุติลงก่อนเวลาอันควร เพราะสารสนเทศที่ค้นหาได้ในช่วงนี้มักจะไม่สอดคล้องกับความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่ นอกจากนี้สารสนเทศที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ ก็มักไม่สอดคล้องกัน ผู้ใช้อาจจะเกิดความรู้สึกท้อแท้หวาดหวั่นและหงุดหงิดกับระบบ บางคนอาจต้องล้มเลิกการค้นหา

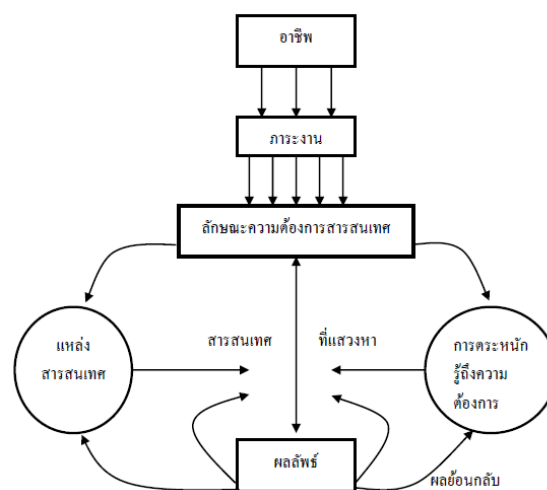
4. การสร้างกรอบแนวคิดของเรื่องที่ต้องการ (Formulation) เป็นจุดหักเหของ ISP เพราะเมื่อความรู้สึกไม่แน่ใจลดลง ความมั่นใจจะเข้ามาแทนที่ งานในขั้นตอนนี้คือการสร้างกรอบแนวคิดของเรื่องจากสารสนเทศที่หาได้ ความคิดจะเกี่ยวข้องกับการระบุและเลือกแนวคิดจากสารสนเทศซึ่งจะช่วยให้สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ ความรู้สึกในขั้นตอนนี้มีความมั่นใจและความชัดเจนเพิ่มระดับขึ้น

5. การรวบรวม (Collection) เป็นขั้นตอนซึ่งปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับระบบดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ งานในขั้นตอนนี้คือ การรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ความคิดจะเกี่ยวข้องกับการระบุ ขยาย สนับสนุนหัวข้อเรื่อง การปฏิบัติ ได้แก่ การเลือกสารสนเทศที่เข้าเรื่อง การจัดบันทึกรายละเอียด ผู้ใช้จะมีทิศทางที่ชัดเจนขึ้นสามารถระบุความต้องการสารสนเทศกับตัวกลางที่ทำหน้าที่ช่วยค้น หรือกับระบบในกรณีที่ค้นหาเอง ความรู้สึกมั่นใจและความสนใจในสิ่งที่ทำจะเพิ่มขึ้น

6. การนำเสนอ (Presentation) เมื่อถึงขั้นนี้ผู้ใช้จะรู้สึกโล่งใจและพอใจ ถ้าการค้นหาดำเนินไปด้วยดี งานคือต้องค้นหาให้เสร็จและเตรียมนำเสนอ หรือนำผลที่ได้ไปใช้ ความคิดจะอยู่ที่การยุติการค้นหาและการสังเคราะห์เรื่องหรือปัญหา การกระทำได้แก่สรุปการค้นหาซึ่งจะพบว่าสารสนเทศที่เข้าเรื่องลดจำนวนลง เนื้อหาสารสนเทศซ้ำซ้อนมากขึ้น กลยุทธ์ที่ใช้ได้แก่ การจัดระบบ เช่น เตรียมโครงร่าง เตรียมนำเสนอหรือนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้

2.4.4.3. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Leckie (1996)

เป็นตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศของบุคคลในอาชีพ โดยมีหลักว่าบุคคลมีความต้องการสารสนเทศตามอาชีพและภาระงานของแต่ละบุคคล ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ คุณลักษณะของความต้องการสารสนเทศ การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการและการตระหนักรู้ในความต้องการสารสนเทศ จากนั้นก็จะดำเนินการสืบค้นสารสนเทศที่ตนเองต้องการ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพของตน และเมื่อได้ข้อมูลเป็นที่น่าพอใจหรือตรงตามความต้องการของตนแล้วก็จะหยุดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศนั้น แต่หากผลลัพธ์ที่ได้นั้นยังไม่เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ตรงตามความต้องการบุคคลนั้นก็จะเริ่มพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศใหม่อีกครั้ง

ภาพที่ 2.11 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Leckie (1996)

จากภาพที่ 2.11 ขั้นตอนรูปแบบพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ Leckie (1996) ประกอบด้วย (1) อาชีพ (2) ภาระงาน (3) คุณลักษณะของความต้องการสารสนเทศ (4) การตระหนักรู้ในความต้องการสารสนเทศ (5) การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการและ (6) ผลลัพธ์ ตัวแบบของ Leckie แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศเหมือนกับว่าสารสนเทศ คือ สิ่งที่ต้องแสวงหา และผลที่ได้จากการแสวงหาสารสนเทศคือ ผลลัพธ์ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ ของตัวแบบ ตลอดจนเป็นผลย้อนกลับไปยังแหล่งของข้อมูล การตระหนักรู้ และการแสวงหาสารสนเทศ

ตารางที่ 2.3 สังเคราะห์การจัดกลุ่มขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ (คมกริช รุมตอน, 2562)

กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ	ขั้นตอนพฤติกรรมกรรมการแสวงหา สารสนเทศ	Ellis (1989)	Kuhlthau (2004)
การวิเคราะห์และระบุความต้องการสารสนเทศ	Starting / Initiation	✓	✓
	Selection		✓
การกำหนดแหล่งสารสนเทศ	Browsing	✓	
	Chaining	✓	
	Exploration		✓
	Differentiating / Formulation	✓	✓
การค้นหาสารสนเทศ	Monitoring	✓	
	Extracting / Collection	✓	✓
การประเมินสารสนเทศ	Verifying	✓	
การสิ้นสุด	Ending / Presentation	✓	✓

จากตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์การจัดกลุ่มขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศของ Ellis (1989) และ Kuhlthau (2004) ผู้วิจัยสามารถสรุปและอธิบายได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์และระบุความต้องการสารสนเทศ เมื่อเกิดปัญหาผู้ใช้จะวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่มี และระบุความต้องการสารสนเทศเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา และนำไปสู่ขั้นตอนการกำหนดแหล่งสารสนเทศต่อไป

2. การกำหนดแหล่งสารสนเทศ เมื่อผู้ใช้วิเคราะห์ปัญหาความต้องการสารสนเทศแล้ว ผู้ใช้จะกำหนดแหล่งสารสนเทศเพื่อใช้ในการค้นหาสารสนเทศ จากแหล่งสารสนเทศประเภทต่าง ๆ

3. การค้นหาสารสนเทศ เป็นขั้นในการแสวงหาทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกบันทึกหรือเผยแพร่ในแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ ซึ่งการค้นหาสารสนเทศจะมีกลยุทธ์ในการค้นหาที่แตกต่างกัน ดังนี้

3.1. แหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้รู้ ผู้นำ นักวิชาการ หรือคนในครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นต้น

3.2. แหล่งสารสนเทศสถาบันบริการสารสนเทศ เช่น ห้องสมุด หรือศูนย์สารสนเทศ เป็นต้น

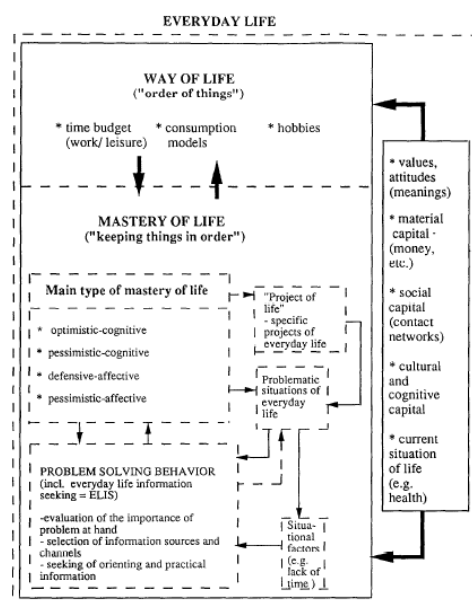
3.3. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ได้แก่ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และคอลัมภ์ข่าวในหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

3.4. แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การสืบค้นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้ต้องใช้กลยุทธ์ในการคิดหัวข้อหรือคำค้นในการค้นหาสารสนเทศที่อยู่บนเว็บไซต์ และรวมไปถึงการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการรับข้อมูลสารสนเทศ

4. การประเมินสารสนเทศ เป็นการตรวจสอบว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้อง เพียงพอ ครบถ้วนและตรงกับความต้องการหรือไม่ ถ้าประเมินแล้วว่าสารสนเทศที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ ผู้ใช้จะต้องค้นหาสารสนเทศใหม่อีกครั้งเพื่อให้ได้รับสารสนเทศที่ต้องการ

5. การสิ้นสุด เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการแสวงหาสารสนเทศ ขั้นตอนนี้จะมีความสัมพันธ์กับการใช้สารสนเทศ โดยเมื่อได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการแล้วจะมีการนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือใช้ในการตัดสินใจในการทำงาน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อประชาชนได้รับสารสนเทศทางการเมืองที่ตรงกับความต้องการแล้วจะใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อการตัดสินใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

2.4.4.4. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ Every Life Information Seeking ของ Savolainen (1995) เป็นตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศโดยอาศัยพื้นฐานจากบทบาทของสังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อความชอบส่วนตัวและการเลือกแหล่งสารสนเทศ Savolainen (1995) ได้นิยามแนวคิด “วิถีชีวิต” (Way of Life) คือ การจัดลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ (Order of things) โดยมีพื้นฐานมาจากการใช้ชีวิตประจำวันในตัวบุคคล จนเกิดเป็น “เหตุการณ์” (Things) ซึ่งจะได้ทราบว่าเป็นเหตุการณ์ใดเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิด “การเรียนรู้ของชีวิต” (Mastery of life)

ภาพที่ 2.12 Every Life Information Seeking (Savolainen, 1995)

Savolainen (1995) ได้อธิบายประเภทของการเรียนรู้ของชีวิต (Mastery of life) ไว้ 4 ประเด็นหลัก (คมกริช รุมดอน, 2562) ดังนี้

1. **การเรียนรู้ของชีวิตในแง่ดี (Optimistic cognitive mastery of life)** เป็นกลุ่มที่มีลักษณะที่มองปัญหาในเชิงบวก มองว่าการแก้ปัญหาเป็นการเรียนรู้ แสวงหาสารสนเทศที่หลากหลายในการแก้ปัญหา

2. **การเรียนรู้ของชีวิตในแง่ร้าย (Pessimistic cognitive mastery of life)** มีความพยายามในการแก้ปัญหาน้อย ใช้วิธีแก้ไขปัญหาคที่ไม่เหมาะสม บุคคลในกลุ่มนี้จะมีการแก้ปัญหาที่คล้ายคลึงกัน และใช้ประโยชน์จากการแสวงหาสารสนเทศในการแก้ไขปัญหาได้

3. **การเรียนรู้ของชีวิตในแง่การป้องกัน (Defensive-affective cognitive mastery of life)** มีพื้นฐานมาจากมองการแก้ปัญหาในแง่ดี การแสวงหาสารสนเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา บุคคลจะหลีกเลี่ยงการเกิดความผิดพลาดหรือการล้มเหลว มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาสารสนเทศ

4. **การเรียนรู้ของชีวิตในการมองโลกในแง่ร้าย (Pessimistic-affective cognitive mastery of life)** บุคคลแสดงออกให้เห็นถึงความสิ้นหวังกับการเรียนรู้ การขาดความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตประจำวัน บทบาทในการแสวงหาสารสนเทศเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น และไม่ได้มองการณ์ไกลในการแก้ปัญหา

ในการเรียนรู้ของชีวิต (Mastery of life) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving Behavior) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (คมกริช รุมดอน, 2562) ได้แก่

1. **การแสวงหาสารสนเทศเชิงรับ (Passive)** เป็นการรับสารสนเทศจากจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เมื่อผู้ใช้ได้รับสารสนเทศแต่ไม่ได้เกิดความสนใจต่อสารสนเทศที่ได้รับ หรือใช้สารสนเทศที่ได้รับเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา หรือใช้สารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพียงอย่างเดียว

2. **การแสวงหาสารสนเทศเชิงรุก (Active)** เป็นการรับสารสนเทศแล้วรู้สึกสนใจหรือกระตือรือร้นต่อสารสนเทศที่ได้รับ ผู้ใช้จึงเกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information Seeking) เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาใช้ในการแก้ปัญหา หรือใช้สารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

2.4.4.5. **แนวคิด Small World** กับการแสวงหาสารสนเทศของ Chatman (1999) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศของคนสังคมชายขอบหรือสังคมระดับล่าง Chatman (1991) มองว่า Small world หมายถึงสังคมขนาดเล็กที่เป็นท้องถิ่น ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นกิจวัตรประจำวันและสามารถคาดการณ์ได้ แนวคิด Small world จะมีจุดเน้นคือวิธีการแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และการสื่อสารสารสนเทศในกลุ่มคน

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสวงหาสารสนเทศของสมาชิกในสังคมโลกใบเล็ก (Small World) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสวงหาสารสนเทศของสมาชิกในสังคมโลกใบเล็ก (Small World) ได้แก่

1. บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norm) เป็นการกำหนดความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับความถูกต้อง หรือสิ่งที่เป็นข้อห้าม สมาชิกในสังคมจึงมีอิทธิพลต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแสดงตัวตนภายในโลกใบเล็กรวมถึงการไม่เป็นที่ยอมรับของบุคคลที่จะก้าวข้ามขอบเขตในสังคมโลกใบเล็ก และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจากสังคมโลกที่แตกต่างกัน

2. โลกทัศน์ (Worldview) เป็นการรับรู้ร่วมกันเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นว่าสิ่งใดมีความสำคัญหรือไม่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เป็นสิ่งกำหนดค่านิยมและความเชื่อซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดของสมาชิกในสังคม และสมาชิกพร้อมที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. ประเภททางสังคม (Social Type) เป็นการจำแนกหรือจัดหมวดหมู่ของสมาชิกและกลุ่มสมาชิกในสังคม ในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศที่ได้รับ โดยสมาชิกในสังคมจะยอมรับข้อมูลข่าวสารจากบุคคลที่อยู่ภายใน (Insider) สังคมเดียวกัน และจะไม่ยอมรับข้อมูลจากบุคคลภายนอก (Outsider) เช่น บรรณารักษ์ให้บริการสารสนเทศแก่คนในชุมชน แต่คนในชุมชนมองว่าสารสนเทศที่ได้รับไม่น่าเชื่อถือ เพราะพวกเขาได้รับสารสนเทศจากบรรณารักษ์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นอุปสรรคในการทำให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงชุมชนได้เนื่องจากชุมชนไม่ไว้วางใจบรรณารักษ์ (คมกริช รุมดอน, 2562)

4. เทคโนโลยีและสื่อ (Technology and Media) ประชาชนบางกลุ่มยังไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างสังคมเมืองและชนบท ซึ่งจะครอบคลุมในกลุ่มเด็กพิการ เด็กยากจน เด็กในพื้นที่ชนบทห่างไกล รวมทั้งเด็กด้อยโอกาส เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (ศิริภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2553) รวมถึงสื่อสารมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

5. เศรษฐกิจ (Economy) เป็นปัจจัยหลักในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ต การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันยังจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูงเกินกว่าที่ประชาชนระดับล่างจะสามารถเข้าถึงได้ (คมกริช รุมดอน, 2562)

2.5. การใช้สารสนเทศ

2.5.1. ความหมายของการใช้สารสนเทศ

เดชา นันทพิชัย (2547) กล่าวว่า การใช้สารสนเทศ คือ การกระทำทั้งทางด้านร่างกาย และสติปัญญาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ค้นพบของบุคคลใดๆ มักจะเชื่อมโยงกับความรู้ที่บุคคลนั้นมีอยู่ หรือได้รับมาก่อนแล้วสามารถสังเกตได้จากการให้ความสำคัญของสิ่งที่ค้นพบหรือได้รับมาหลังจากมีการเปรียบเทียบบางอย่าง ด้วยเหตุนี้บุคคลจึงมีการใช้ข้อมูลเดียวกันไม่เหมือนกันหรือใช้ด้วยวิธีการต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2546) ที่กล่าวว่า การใช้สารสนเทศ เป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของพฤติกรรมสารสนเทศ จากการรวบรวมสารสนเทศ ค้นหาสารสนเทศหรือแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ โดยคำตอบหรือเรื่องราวที่ได้จะนำไป

ตอบคำถามเพื่อลดความสงสัย ความอยากรู้ ใช้ในการแก้ปัญหาและเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการดำเนินงาน การใช้สารสนเทศจึงผลมาจากความต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศ นอกจากนี้ สะอาด เข็มสิดา (2547) ยังกล่าวว่า การใช้สารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำเพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศที่ต้องการและได้รับสารสนเทศนั้น การใช้สารสนเทศจะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พอใจก็ได้ ในส่วนของ จุฑารัตน์ ช่างทอง (2554) ได้ให้ความหมายว่า การใช้สารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สารสนเทศที่ได้มาจากการแสวงหา เพื่อตอบสนองความต้องการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ทั้งนี้การใช้สารสนเทศ ยังถือเป็น พฤติกรรมการใช้ข้อมูลที่มีการรวบรวมไว้ และนำสารสนเทศที่ได้รับมาใช้ตอบคำถาม ขจัดความสงสัย ตอบสนองความอยากรู้ แก้ไขปัญหา หรือใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่าง ๆ (Menzel, 1967) หรือการกระทำใด ๆ ของบุคคลกับสารสนเทศที่ได้จัดหาหรือรับมา (Choo,2000)

จากการสังเคราะห์ความหมายของการใช้สารสนเทศในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการใช้สารสนเทศ เป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของพฤติกรรมสารสนเทศ สารสนเทศที่ได้มาจากการแสวงหาสารสนเทศจะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งการใช้สารสนเทศจะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พอใจก็ได้

2.5.2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สารสนเทศ

2.5.2.1. ปัจจัยจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ เช่น ระดับการศึกษา ระดับความรู้และระดับการศึกษา ล้วนมีผลต่อพฤติกรรมการค้นหาและการใช้สารสนเทศ บุคคลมีการศึกษาที่สูงย่อมส่งผลต่อความต้องการสารสนเทศในระดับลึก อาชีพผู้ใช้สารสนเทศ ภาระหน้าที่ของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกัน หรือความเฉพาะของลักษณะงาน ทำให้ผู้ใช้บริการต้องใช้สารสนเทศในสาขาเฉพาะของตน รวมถึงลักษณะแวดล้อมของหน่วยงานที่สังกัด ซึ่งอาจมีส่วนในการกำหนดการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่มได้ (คมกริช รุมดอน, 2562)

2.5.2.2. ปัจจัยที่มาจากแหล่งสารสนเทศ คือ ความสะดวกที่ผู้ใช้บริการได้รับการให้บริการ ซึ่งมาจากปัจจัยหลายประการ (คมกริช รุมดอน, 2562) ได้แก่

1. มีแหล่งสารสนเทศที่ช่วยในการศึกษา ค้นคว้า รวมทั้งฐานข้อมูลต่างๆของหน่วยงาน หรือสถานที่ใกล้เคียงที่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างรวดเร็ว
2. แหล่งสารสนเทศที่แตกต่าง เพราะสารสนเทศอาจมาจากทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
3. ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาสารสนเทศที่ถูกต้องได้โดยง่าย และรวดเร็ว เช่น การมีคู่มือช่วยในการค้นคว้าสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา และมีบริการค้นหาสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เช่น การค้นหาสารสนเทศจากฐานข้อมูล เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศทางการเมือง ซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สารสนเทศ คือ การมีส่วนร่วมทางการเมือง เมื่อผู้ใช้ค้นหาสารสนเทศทางการ

เนื่องจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ แล้วจะก่อให้เกิดการตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในระดับที่แตกต่างกันตามพื้นฐานของลักษณะส่วนบุคคล

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ชลลดา แสงมณี (2542) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมทางการเมืองมาก คิดเป็นร้อยละ 26.3 และมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.3 ชาวไทยมุสลิมที่มีการศึกษาสูงมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบของการเลือกตั้งสูง แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีเงื่อนไขหรือปัจจัยเป็นอนกนัย ปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าปัญญาชนมุสลิมที่อาศัยอยู่ในเมือง เนื่องจากเงื่อนไขทางสังคม วัฒนธรรม และการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวที่ยังมีเงื่อนไขทางศาสนาและประชาคมเกษตรเป็นมูลการณ์ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เขตที่อยู่อาศัย การเป็นสมาชิกกลุ่ม สถาบันที่จบการศึกษา การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน จิตสำนึกทางการเมือง และหน่วยงานที่สังกัดของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสัมพันธ์เชิงเหตุกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนอายุและความยึดมั่นผูกพันในศาสนาของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในส่วนของข้อเสนอแนะที่น่าสนใจบางประการเนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กระบวนการการบริหารตามระบอบประชาธิปไตยตามแนวคิดรัฐธรรมนูญ การสื่อสารทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ทางการเมืองและระบบราชการที่มีตัวแทนของประชาชน ซึ่งทั้งหมดจะเป็นเหตุปัจจัยให้ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

จริยา ผลกล้า (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และด้านการแสดงประชามติและประชาพิจารณ์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษา และอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ดนุภรณ จินอนันต์ (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า ด้านการสนทนาพูดคุยทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการติดตามข่าวสาร ด้านการฟังการปราศรัยหาเสียง และด้านการรณรงค์ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลตอบแทน ด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ด้านการเสียสิทธิ์ทางการเมือง และด้านการร่วมรณรงค์หาเสียงอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 เมื่อ

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับเพศ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา แหล่งที่อยู่อาศัย สถานภาพครอบครัวและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ โดยภาพรวมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ปวีณา อุดมกัน (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านจะพบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง และด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.1

สุพจน์ แก้วเจริญ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแดงใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดขอนแก่น พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้านจะพบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มพรรคการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และด้านกิจกรรมการสมัครรับเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แต่เพศที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมือง เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาในการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งขาดการรณรงค์หาเสียง ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมือง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ขาดการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง และด้านกิจกรรมการสมัครรับเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมการวางแผน และการตรวจสอบการเลือกตั้งในพื้นที่

สุรีพร ขวัญทองห้าว (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอมะนัง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับอายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

อาดือนัน มะตอแซ และอัปดุลเลาะ ยูโซะ (2559) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของผู้นำศาสนาในจังหวัดปัตตานี พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของผู้นำศาสนาในจังหวัดปัตตานี มีดังต่อไปนี้ แสดงความคิดเห็นในเรื่องของการเมืองด้วยการพูดและวิพากษ์วิจารณ์เรื่องการเมือง สละทรัพย์สิน

วัตถุประสงค์และแรงกายทำกิจกรรมพัฒนาบางอย่างตัดสินใจบางเรื่องร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐ ประสานความร่วมมือกัน โน้มน้าวจิตใจเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐให้คำปรึกษาข้อมูลข่าวสาร รับฟังความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในเหตุชุมชน รับผิดชอบมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและประเทศชาติ ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายของรัฐหรือจากทางการให้กับประชาชนในหมู่บ้านและร่วมประชุมหรือตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน

อิสมาแอล เบญจอิบรอฮีม และธนาสาธุศรี สตะเวทิน (2562) ได้ศึกษาวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของไทย พบว่า ประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริม และสนับสนุนต่อการสร้างกระบวนการทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาความมั่นคงเพื่อความสงบสุข และสันติในพื้นที่ได้อย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย ด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ด้านพัฒนาระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ ด้านการพัฒนาเครือข่ายโทรคมนาคม ด้านพัฒนาระบบการศึกษา ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนา การค้าและการลงทุน ด้านการพัฒนาสังคมจิตวิทยาและด้านการพัฒนาการเมืองตามลำดับ ทั้งนี้ การที่ภาครัฐได้ดำเนินยุทธศาสตร์สนองรับแนวทางตามพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ได้สร้างความเชื่อมั่นต่อพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาความมั่นคงภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความไม่สงบสามารถดำเนินไปได้ อย่างถูกต้องตามทิศทางที่ควรจะเป็น ดังนั้น ภาครัฐจึงควรผลักดันการเสริมสร้างกระบวนการทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกมิติ

สำหรับภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จะเห็นได้ว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ทางการเมืองในแต่ละพื้นที่ที่ศึกษา

3.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง

นันทนา นันทวโรวาส (2548) ได้ศึกษาการสื่อสารทางการเมือง กรณีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย พบว่า พรรคไทยรักไทยได้นำแนวคิดทางการตลาดมาใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง และยังได้นำส่วนผสมทางการตลาด 4Ps มาประยุกต์ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องของการสื่อสาร พรรครู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ใช้ยุทธศาสตร์การสร้างฐานสมาชิกผ่านเครือข่ายลูกโซ่ ซึ่งสร้างความสำเร็จอย่างมากในการเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ล้มเหลวในการเลือกตั้งที่ภาคใต้ เพราะประชาชนในภาคใต้มีความภักดีต่อพรรคประชาธิปัตย์

วันฉัตร โกมลวิวัฒน์ (2554) ได้ศึกษาการสื่อสารทางการเมืองผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มคนเสื้อหลากสี พบว่า การเกิดกลุ่มคนเสื้อหลากสีเกิดจากการชักจูงจากคนใกล้ชิด โดยผู้ชักจูงจะมีเหตุผลที่คล้ายกัน เช่น การใช้ชีวิตประจำวัน หรือการไม่พอใจต่อการชุมนุมของอีกฝ่าย สื่อที่กลุ่มคนเสื้อหลากสีใช้เป็นหลักคือสื่อบุคคล ทั้งการส่งต่อข่าวสาร การตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร แต่เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสำคัญ

น้อยมากกับกลุ่มเสื้อหลากสี ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อหลากสีอยู่ในระดับน้อยมาก เนื่องจากเกิดขึ้นในลักษณะเฉพาะกิจ

ปวีณูช หาญชนะ (2555) ได้ศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของ ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 พบว่า หลังจากการสูญเสียอำนาจและถูกต่อต้านจากพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทักษิณ ได้ปรับกลยุทธ์จากการชี้ชวนให้เพื่อเพื่อความเป็นกันเองเป็นการชี้ชวนเพื่อการปลุกปั่น โดยการสร้างความสับสนวิตกกังวล เพื่อให้กลุ่มพลังมวลชนเคลื่อนไหวทางการเมืองเมืองรู้สึกวุ่นวายตนเองเสียเปรียบ และเพิกเฉยข้อกล่าวหาของฝ่ายตรงข้ามและกล่าวหากลับ จนเกิด “กลุ่มคนเสื้อแดง” ขึ้น

คมกริช รุมดอน (2562) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของคนไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง และการตัดสินใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทย ประชากรในการวิจัยเป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย จำนวน 330 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเมทริกซ์ (Matrix Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด รองลงมาคือการแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง และน้อยที่สุดคือการบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน 2. พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง ประกอบด้วย

(1) ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับนโยบายที่ลงมาช่วยเหลือประชาชนมากที่สุด

(2) การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสื่อมวลชน และแหล่งอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง สถานที่เปิดรับส่วนใหญ่อยู่ที่บ้าน วิธีการเปิดรับโดยได้ยินจากการสนทนาทางการเมือง ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองส่วนใหญ่เป็นโปสเตอร์หาเสียงและรถหาเสียง และให้คุณภาพของสารสนเทศทางการเมืองว่ามีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน

(3) การใช้สารสนเทศทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการใช้สารสนเทศทางการเมืองในการใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด

สำหรับภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง จะเห็นได้ว่า พรรคการเมืองได้มีการนำกลยุทธ์การตลาดทางการเมือง การสร้างฐานสมาชิกผ่านเครือข่ายลูกโซ่ เพื่อชักจูงให้ประชาชนเข้าร่วมกลุ่มทางการเมืองในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยแหล่งข้อมูลที่ใช้เป็นแหล่งบุคคล โดยเฉพาะคนใกล้ชิด

3.3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับข่าวสารทางการเมือง

อนพสิษฐ์ ไชยเชษฐ์ (2543) ได้ศึกษาการรับสารสนเทศทางการเมืองของประชาชนในชุมชนหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รับสารสนเทศทางการเมืองจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ เนื้อหาสารสนเทศส่วนใหญ่รับเนื้อหาในประเด็นการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบของสมาชิกของสมาชิก

ผู้แทนราษฎรทั้งในฐานะฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน รองลงมาคือ นโยบายบริหารประเทศโดยคณะรัฐบาล กิจกรรมและการบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรี เหตุผลในการรับสารสนเทศส่วนใหญ่ให้เหตุผลเพื่อให้ทันข่าว ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ทางการเมือง เมื่อเปรียบเทียบการรับข่าวสารทางการเมืองกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในด้านการรับสารสนเทศทางการเมือง และด้านเนื้อหาสารสนเทศทางการเมือง

เกศสุตา วุฒิ (2553) ได้ศึกษาการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลนครเชียงราย พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่เป็นคนใกล้ชิด และเพื่อนร่วมงาน เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ 0.05

สำหรับภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับข่าวสารทางการเมือง จะเห็นได้ว่าการรับรู้ข่าวสาร หรือสารสนเทศทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่เป็นการรับรู้จากสื่อวิทยุ หรือบุคคลใกล้ชิดในประเด็นเนื้อหา การปฏิบัติงานและความรับผิดชอบของสมาชิกพรรค โดยการรับรู้ข่าวสารหรือสารสนเทศทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของประชาชน

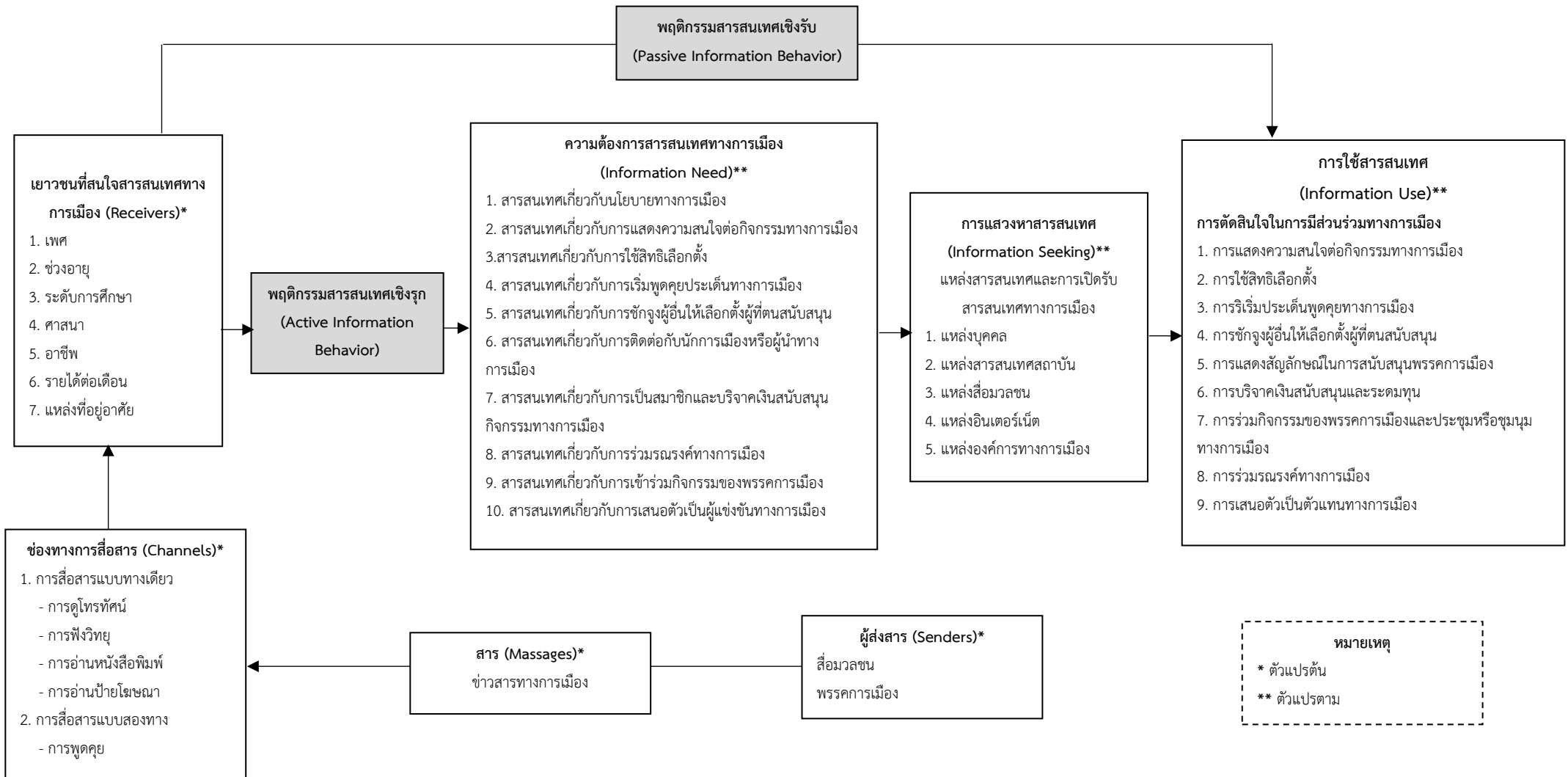
ทั้งนี้ในภาพรวมของการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และการสังเคราะห์วรรณกรรมเกี่ยวกับ (1) พฤติกรรมสารสนเทศ โดยใช้ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของ Wilson (1981) (2) แนวคิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ของ Savolainen (2005) พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของบุคคลสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ (2.1) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเชิงรับ (Passive Information) เป็นการแสดงออกของบุคคลในการเปิดรับสารสนเทศจากสื่อต่าง ๆ เพียงด้านเดียว และ (2.2) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเชิงรุก (Active Information) เป็นการแสดงออกของบุคคลในการรับสารสนเทศและเกิดความสนใจต่อสารสนเทศหรือมีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จึงส่งผลให้เกิดความต้องการสารสนเทศ (Information Need) และนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศ (Information Seeking) จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และในขั้นสุดท้ายเมื่อบุคคลได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการแล้ว จะมีการใช้สารสนเทศ (Information Use) เพื่อการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ตามสถานการณ์ และ(3) การตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองของ สมบัติ อึ้งอัมพรวิวัฒน์ (2545: 383-385)

ผลจากการปริทัศน์เนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางการนำข้อมูลและสาระสำคัญมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการวิจัยในขั้นตอนต่าง ๆ ได้ดังตารางที่ 2.4 ดังนี้

ตารางที่ 2.4 แนวทางการนำข้อมูลและสาระสำคัญมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการวิจัยในขั้นตอนต่าง ๆ

เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยทำการ ปริทัศน์ศึกษาและทบทวน	แนวทางการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในกระบวนการวิจัย					
	กำหนด ปัญหาและ ความสำคัญ ของปัญหา	พัฒนา กรอบ แนวคิดการ วิจัย	การสร้าง เครื่องมือ วิจัย	กำหนด สถิติที่ใช้ใน การวิจัย	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	สนับสนุน การสรุปและ อภิปรายผล
1. แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง	✓	✓	✓			✓
1.1. ความหมายของ การเมือง	✓					✓
1.2. ความสำคัญของ การเมือง	✓					✓
1.3. การรับข่าวสารทาง การเมือง	✓	✓	✓		✓	✓
1.4. การมีส่วนร่วมทางการเมือง	✓	✓	✓		✓	✓
1.5. การตัดสินใจทางการเมือง	✓	✓	✓		✓	✓
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม สารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.1. ความหมายของ พฤติกรรมสารสนเทศ		✓				✓
2.2. ความสำคัญของ พฤติกรรมสารสนเทศ		✓				✓
2.3. ความต้องการ สารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.4. การแสวงหา สารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.5. การใช้สารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ทั้งนี้จากการทบทวนเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และกำหนดแนวทางการนำข้อมูลและสาระสำคัญมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการวิจัยในขั้นตอนต่าง ๆ แล้วผู้วิจัยสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.13 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) อย่างเป็นกระบวนการและดำเนินการอย่างเป็นระบบ (Systematic) และมีทฤษฎีรองรับตามระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
5. จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และพื้นที่วิจัยที่ผู้วิจัยใช้เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

1.1. ประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 25 ปี ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมือง (กำหนดเป็นช่วงอายุขอบล่าง คือ 18 ปี) และยึดการกำหนดเกณฑ์อายุของเยาวชนที่ตรงกับคำแนะนำขององค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) (กำหนดเป็นช่วงอายุขอบบน คือ 25 ปี) และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา

1.2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีจำนวนประชากรไม่แน่นอน (Infinite Population) ซึ่งในการศึกษานี้ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5% โดยการกำหนดค่าตามสูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2535) ดังนี้

n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
P	=	สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม (โดยทั่วไปนิยมใช้สัดส่วน 30% หรือ 0.30)
Z	=	ระดับความมั่นใจที่กำหนดหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ เช่น Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 = 1.65 (ความเชื่อมั่น 90%) Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 = 1.96 (ความเชื่อมั่น 95%) Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 = 2.58 (ความเชื่อมั่น 99%)
d	=	สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ เช่น ระดับความเชื่อมั่น 90% สัดส่วนความคลาดเคลื่อน 0.10 ระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อน 0.05

ระดับความเชื่อมั่น 99% สัดส่วนความคลาดเคลื่อน 0.01

$$n = \frac{P(1 - P)Z^2}{d^2}$$

$$n = \frac{(0.30)(1 - 0.30)(1.96)^2}{(0.05)^2} = 322.69$$

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการแบ่งสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน ตามคุณลักษณะดังนี้

1. จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา
2. แหล่งที่อยู่อาศัย ได้แก่ สังคมเมือง และสังคมชนบท

ทั้งนี้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจะคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพในการเข้าร่วมกระบวนการวิจัยโดยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความยินยอม สมักครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัยเท่านั้น และในกระบวนการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่มีการคัดเลือกอาสาสมัครกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable subjects) เข้าสู่กระบวนการวิจัย

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	จังหวัดปัตตานี (คน)		จังหวัดนราธิวาส (คน)		จังหวัดยะลา (คน)	
	สังคมเมือง	สังคมชนบท	สังคมเมือง	สังคมชนบท	สังคมเมือง	สังคมชนบท
	54	54	54	54	54	54
รวม	324 คน					

(ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญหายและผิดพลาดของข้อมูล ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกินกว่าที่กำหนด จำนวน 330 คน)

1.3 พื้นที่วิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analyzed) เพื่อศึกษาและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าสู่กระบวนการวิจัย

1.4 ด้านระยะเวลา ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยในระยะ 1 ปี ตั้งแต่ เดือนกันยายน 2564 – เดือนสิงหาคม 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 114 ข้อ และผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามชนิดเลือกตอบ (Selected Response) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมจำนวน 22 ข้อ ถามตามระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง	จำนวน 3 ข้อ
2. การใช้สิทธิเลือกตั้ง	จำนวน 2 ข้อ
3. การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง	จำนวน 2 ข้อ
4. การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน	จำนวน 2 ข้อ
5. การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง	จำนวน 3 ข้อ
6. การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน	จำนวน 3 ข้อ
7. การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง	จำนวน 2 ข้อ
8. การร่วมรณรงค์ทางการเมือง	จำนวน 3 ข้อ
9. การเสนอตัวเป็นตัวแทนทางการเมือง	จำนวน 2 ข้อ

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	คะแนน
มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมากที่สุด	5
มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก	4
มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง	3
มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย	2
มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด	1

โดยเกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยของระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมจำนวน 55 ข้อ ตามกรอบการของพฤติกรรมสารสนเทศ ดังนี้

1. พฤติกรรมความต้องการสารสนเทศทางการเมือง จำนวน 16 ข้อ
2. พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง จำนวน 18 ข้อ
3. พฤติกรรมใช้สารสนเทศทางการเมือง จำนวน 21 ข้อ

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

ระดับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง	คะแนน
มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับมากที่สุด	5
มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก	4
มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง	3
มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อย	2
มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด	1

โดยเกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมจำนวน 30 ข้อ ตามกรอบการของการเปิดรับสารสนเทศ ดังนี้

1. เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง จำนวน 4 ข้อ
2. สถานที่เปิดรับสารสนเทศทางการเมือง จำนวน 9 ข้อ
3. วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง จำนวน 3 ข้อ
4. ลักษณะสารสนเทศทางการเมือง จำนวน 8 ข้อ
5. คุณภาพสารสนเทศทางการเมือง จำนวน 6 ข้อ

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	คะแนน
มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมากที่สุด	5
มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก	4

มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง	3
มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อย	2
มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด	1

โดยเกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ยของระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด

2.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับและขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ และการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง เพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

2. ผู้วิจัยทำการร่างแบบสอบถามที่ได้จัดสร้างขึ้น รวมทั้งทำการพิจารณา ตรวจสอบ แก้ไข ด้านการใช้ภาษา และจัดรูปแบบของแบบสอบถามเพื่อให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนเนื้อหา ก่อนทำการเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จัดสร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพฤติกรรมสารสนเทศ ด้านสารสนเทศศึกษา ด้านนิเทศศาสตร์และการสื่อสาร ด้านการวิจัยและด้านรัฐศาสตร์ รวมจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้แบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักการพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิจากคุณสมบัติและ ตำแหน่งงาน คือ มีประสบการณ์ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญตามด้านและสาขาที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ นอกจากนี้อาจได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือวิทยากร หรือสำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยผู้วิจัยใช้การคัดเลือกด้วยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพฤติกรรมสารสนเทศ หรือสารสนเทศศึกษา	จำนวน 1 คน
3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิเทศศาสตร์และการสื่อสาร	จำนวน 1 คน
3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านรัฐศาสตร์	จำนวน 1 คน

4. ผู้วิจัยนำผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มาทำการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือ IOC (Index of Congruence) วัตถุประสงค์การวิจัย และทำการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.50 ส่วน

ข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ผู้วิจัยนำมาทำการปรับปรุงแก้ไขใหม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิลงความคิดเห็น และให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินข้อคำถาม ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนี้ วัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ วัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนี้ วัดได้ไม่ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อโดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531: 124)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	N	แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

5. ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Congruence) และประเด็นข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาทำการพิจารณา ซึ่งปรากฏว่าข้อคำถามส่วนใหญ่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมต่อไป

6. ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับเยาวชน (Tryout) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในพื้นที่จังหวัดสงขลา ที่เป็นตัวแทนของสังคมเมืองและสังคมชนบท รวมทั้งสอบถามความชัดเจนด้านเนื้อหา ด้านสำนวนภาษา เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำผลมาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีของ Cronbach โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) (อ้างใน พรธณี ลีกิจวัฒน์, 2553: 204) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม
	\sum	แทน	ผลรวม
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

8. ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) พบว่า

แบบสอบถามตอนที่ 2 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.84
2. การใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้ค่าความเที่ยง 0.74
3. การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.92
4. การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ได้ค่าความเที่ยง 0.84
5. การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.78
6. การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน ได้ค่าความเที่ยง 0.88
7. การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง ได้ค่า

ความเที่ยง 0.82

8. การร่วมรณรงค์ทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.94
9. การเสนอตัวเป็นตัวแทนทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.84

ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าเท่ากับ 0.84

แบบสอบถามตอนที่ 3 พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. พฤติกรรมความต้องการสารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.76
2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.88
3. พฤติกรรมการใช้สารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.92

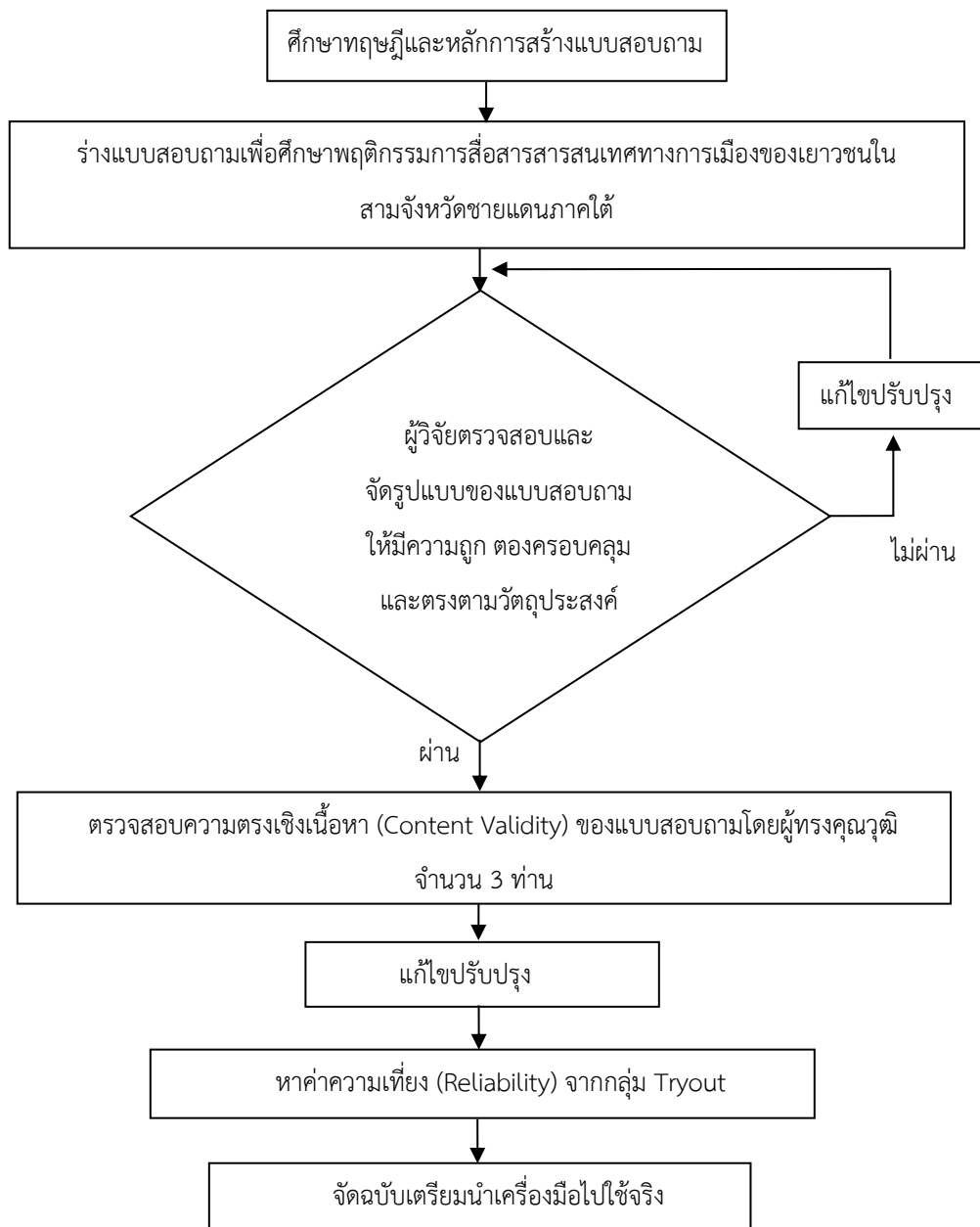
ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 3 พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าเท่ากับ 0.85

แบบสอบถามตอนที่ 4 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.68
2. สถานที่เปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.74
3. วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.88
4. ลักษณะสารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.94
5. คุณภาพสารสนเทศทางการเมือง ได้ค่าความเที่ยง 0.84

ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 4 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าเท่ากับ 0.82

9. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงโครงสร้างและแก้ไขข้อมูลอีกครั้งเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยต่อไป สำหรับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสามารถแสดงได้ตามขั้นตอน ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ผังงานขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) จากกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดยะลา ทั้งในพื้นที่สังคมเมืองและสังคมชนบท ที่มีความยินยอมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยผู้วิจัยใช้วิธีการส่งมอบแบบสอบถามให้แก่เยาวชนในพื้นที่ด้วยตนเอง (หากเยาวชนในพื้นที่ไม่สามารถอ่านแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะขออนุญาตที่จะอ่านให้ฟัง

แล้วให้เยาวชนเลือกตอบอย่างอิสระ โดยที่ผู้วิจัยจะไม่ทำการกดดัน หรือบ่งชี้คำตอบใด ๆ) ซึ่งผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงวันที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 – วันที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ. 2565 รวมเวลา 3 เดือน ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถอธิบายขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังนี้

1. นำหนังสือบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ในการขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดยะลา) จำนวน 324 คน (ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญหายและผิดพลาดของข้อมูล ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกินกว่าที่กำหนด จำนวน 330 คน) จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงวันที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 – วันที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ. 2565 รวมเวลา 3 เดือน

2. ผู้วิจัยลงพื้นที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการประสานงานกับผู้นำชุมชน หรือผู้นำท้องถิ่น หรือหน่วยงานปกครองในพื้นที่เพื่อขออนุญาตเข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ด้วยตนเอง (หากกลุ่มเยาวชนไม่สามารถอ่านแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะขออนุญาตที่จะอ่านให้ฟัง แล้วให้กลุ่มเยาวชนเลือกตอบอย่างอิสระ โดยที่ผู้วิจัยจะไม่ทำการกดดัน หรือบ่งชี้คำตอบใด ๆ) ทั้งนี้ในขณะที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเยาวชนจะไม่ทำการกดดัน หรือแสดงกิริยาที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ หรืออึดอัดใจแก่เยาวชน ซึ่งผู้วิจัยจะปฏิบัติและคำนึงถึงหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์อยู่เสมอ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถเก็บกลับคืนได้ จำนวน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ได้จากการตอบทั้งหมดและทำการตรวจสอบคัดเลือกแบบสอบถามเพื่อนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลเป็นไปอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรมอันถือเป็นบทบาทหลักที่นักวิจัยพึงมี โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และแนวทางการปฏิบัติการวิจัยทางคลินิกที่ดี (ICH GCP) ผู้วิจัยตระหนักและพึงปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และเป็นไปตามระเบียบของสำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยผู้วิจัยได้เข้าร่วมอบรมในหลักสูตรจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในกิจกรรมการอบรม “จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์” เป็นเวลา 1 วัน ทั้งนี้ได้รับประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการอบรม เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 และผ่านการทดสอบตามหลักสูตรหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำหรับนักวิจัย ของสำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2563 ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลมีการปกป้องสิทธิ์และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการแนะนำตัวผู้วิจัย พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่างทุกคน รวมถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากงานการวิจัย พร้อมให้คำรับรองว่าจะรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลที่ได้จะนำไปเพื่อการวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการวิจัยเท่านั้น โดยจะไม่มีมีการระบุหรือเปิดเผยชื่อของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีอิสระในการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นผู้ที่เต็มใจ

ให้ความร่วมมือและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการวิจัยนี้โดยสมัครใจ และขณะทำการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะให้เกียรติเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง เช่น พุดคุยด้วยความสุภาพ คำถามใดที่กลุ่มตัวอย่างมีความอึดอัดใจหรือไม่ต้องการตอบ ผู้วิจัยจะให้อิสระแก่กลุ่มตัวอย่างโดยไม่มี การบีบบังคับ และหากมีความจำเป็นต้องมีการถ่ายภาพเพื่อประกอบการนำเสนอ ผลการวิจัยผู้วิจัยจะขออนุญาตก่อนเสมอ หากกลุ่มตัวอย่างไม่ยินยอมผู้วิจัยจะไม่มีการถ่ายภาพ แต่จะใช้ภาพเขียน แบบร่างเพื่ออธิบายลักษณะในการบรรยายถึงสิ่งที่ปรากฏแทน และนอกจากนี้ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา การตีความเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาต้องให้ความสำคัญกับความหมาย (Meaning) ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง (Emic Views) ไม่ใช่ทัศนะของผู้ศึกษา (Etic Views) และในการตีความ ผู้วิจัยพึงระวังอย่างยิ่งว่า ผลของการศึกษานั้นจะกระทบกระเทือนหรือละเมิดสิทธิของกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ถูกวิจัยหรือไม่อย่างไร เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละ

สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร ดังนี้ (พรรณี ลีกิจวัฒน์, 2553: 236)

$$PCT = \frac{N_i}{N_t} \times 100$$

เมื่อ	PCT	แทน	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
	N_i	แทน	จำนวนส่วนย่อยที่ศึกษา
	N_t	แทน	จำนวนใหญ่ทั้งหมด

2. วิเคราะห์ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง และระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (พรรณี ลีกิจวัฒน์, 2553: 244-245)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายของคะแนนในแต่ละข้อใช้สูตร ดังนี้ (พรรณี ลีกิจวัฒน์, 2553: 247)

$$s = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{n}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Σ	แทน	ผลรวม
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัวในชุดข้อมูล
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนในชุดข้อมูล
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด (ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง)

5. จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

1. เพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้ เป็นไปอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรมอันถือเป็นบทบาทหลักที่นักวิจัยพึงมี ผู้วิจัยตระหนักและพึงปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยเป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และเป็นไปตามระเบียบของสำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ผู้วิจัยจึงเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในกิจกรรมการอบรม “จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์” เป็นเวลา 1 วัน ทั้งนี้ได้รับประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการอบรม เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 และผ่านการทดสอบตามหลักสูตรหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำหรับนักวิจัย ของสำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2563 ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ พร้อมทั้งได้รับประกาศนียบัตรรับรองการทดสอบ

2. โครงการวิจัยเรื่องนี้ ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่โครงการ REC Number : psu.pn.2-099/64 โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และแนวทางการปฏิบัติการวิจัยทางคลินิกที่ดี (ICH GCP) เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2565

3. นำเสนอเค้าโครงการวิจัย (Research Proposal) ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความเห็นชอบด้านจริยธรรมการวิจัย โดยเป็นไปตามกรอบระเบียบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ขั้นตอนเริ่มดำเนินการหลังจากการจัดทำร่างเค้าโครงการวิจัย)

4. ในการเก็บข้อมูลมีการปกป้องสิทธิ์และสร้างความมั่นใจให้แก่กลุ่มตัวอย่าง โดยการแนะนำตัวผู้วิจัย พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่าง รวมถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากงานวิจัย พร้อมให้คำรับรองว่าจะรักษาความลับและเก็บรักษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยจะเก็บข้อมูลที่เก็บไปไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ในคอมพิวเตอร์ที่มีการตั้งรหัสผ่านและผู้วิจัยเป็นผู้ทราบรหัสผ่านเพื่อเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวเพียงผู้เดียว สำหรับในส่วนที่เป็นเอกสารข้อมูลผู้วิจัยจะเก็บไว้ในตู้เอกสารเฉพาะ ที่มีการปิดล็อคและผู้วิจัยเป็นเพียงผู้เดียวที่มีกุญแจเปิดตู้เอกสารและในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะเป็นเพียงผู้เดียวที่สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลได้และผู้วิจัยจะระมัดระวังไม่ให้บุคคลอื่น ๆ เข้าถึงหรือรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ให้ข้อมูล ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

5. ในส่วนของข้อมูลที่ได้รวบรวมได้ ผู้วิจัยจะนำไปทำการวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อการวิจัยเท่านั้น โดยจะไม่มีภาระบุหรือเปิดเผยชื่อของกลุ่มตัวอย่าง แต่หากจำเป็นต้องมีการเอ่ยชื่อของกลุ่มตัวอย่างก็จะเป็นเพียงนามสมมติ และนอกจากนี้ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา การตีความเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาต้องให้ความสำคัญกับความหมาย (Meaning) ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง (Emic Views) ไม่ใช่ทัศนะของผู้ศึกษา (Etic Views) และในการตีความผู้วิจัยพึงระวังอย่างยิ่งว่า ผลของการศึกษานั้นจะกระทบกระเทือนหรือละเมิดสิทธิของกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ถูกวิจัยหรือไม่อย่างไร เป็นต้น

6. กลุ่มตัวอย่างมีอิสระในการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย นั่นคือกลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นผู้ที่เต็มใจให้ความร่วมมือและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ โดยการรับทราบแบบชี้แจงข้อมูลสำหรับอาสาสมัครโครงการวิจัยที่ใช้แบบสอบถามตอบด้วยตนเองและลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมอาสาสมัครวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและขณะทำการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะให้เกียรติ เคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง เช่น พุดคุยด้วยความสุภาพ คำถามใดที่กลุ่มตัวอย่างมีความอึดอัดใจหรือไม่ต้องการตอบ ผู้วิจัยจะให้อิสระแก่กลุ่มตัวอย่างโดยไม่มีกรบีบคั้น เป็นต้น และหากมีความจำเป็นต้องมีการถ่ายภาพเพื่อประกอบการนำเสนอผลการวิจัยผู้วิจัยจะขออนุญาตก่อนเสมอ หากกลุ่มตัวอย่างไม่ยินยอมผู้วิจัยจะไม่มีการถ่ายภาพ แต่จะใช้ภาพเขียนแบบร่างเพื่ออธิบายลักษณะในการบรรยายถึงสิ่งที่ปรากฏแทน

7. โครงการวิจัยนี้ ถือว่ามีความเสี่ยงน้อยต่อร่างกาย จิตใจ ชุมชน สังคม เศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล แต่หากผู้วิจัยสังเกตเห็นขณะการทำแบบสอบถามว่าผู้ให้ข้อมูลมีท่าทางอึดอัด ไม่สบายหรือไม่ต้องการตอบคำถามนั้นๆ ผู้วิจัยจะไม่คาดคั้นให้ตอบคำถามและจะหยุดประเด็นนั้น ๆ ทันที ทั้งนี้หากสังเกตว่าผู้ให้ข้อมูลต้องการยุติการตอบแบบสอบถามและการตอบแบบสอบถามนี้ส่งผลต่อบุคคลรอบข้าง หรือชุมชนรอบข้าง ทำให้เกิดความวุ่นวายทั้งในระดับครอบครัว หรือสังคม อีกทั้งส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในกิจวัตรประจำวันเปลี่ยนแปลงไปไม่ราบรื่น หรือเกิดอุปสรรคใด ๆ ผู้วิจัยก็จะยุติการตอบแบบสอบถามในขั้นตอนนั้น โดยทันทีเช่นกัน ทั้งนี้ในกระบวนการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่มีการคัดเลือกอาสาสมัครกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable subjects) เข้าสู่กระบวนการวิจัย

8. หากกลุ่มตัวอย่างมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัยชิ้นนี้ สามารถติดต่อผู้วิจัย อ.ดร.นวพล แก้วสุวรรณ สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เบอร์โทรศัพท์ 099-475-8884 หรืออีเมล nawapon.k@psu.ac.th และหากมีปัญหาสงสัยเกี่ยวกับสิทธิขณะเข้าร่วมการวิจัยนี้ หรือต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ งานหลักสูตรและพัฒนานคณาจารย์ กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 94000 หรือทางโทรศัพท์หมายเลข (073) 331251

ตารางที่ 3.2 การเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการวิจัย เครื่องมือ กระบวนการ ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย และผลจากการดำเนินการวิจัยแต่ละระยะ

วัตถุประสงค์	วิธีการวิจัย	ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือและการวิเคราะห์	ผลจากการดำเนินการ แต่ละวัตถุประสงค์
<p>1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้</p>	<p>1) ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ และพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศ</p> <p>2) สร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง และการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (แบบสอบถามตอนที่ 3 และตอนที่ 4)</p> <p>3) ประเมินคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>4) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา)</p> <p>5) สรุปผลการศึกษาศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง และการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้</p>	<p>1) งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ และพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศ โดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดไทย (ThaiLIS) และฐานข้อมูลงานวิจัย ประเภทงานวิจัย บทความวิจัย วิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ จำนวน 14 เรื่อง</p> <p>2) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ด้วยการกำหนดคุณสมบัติ</p> <p>3) กลุ่มเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 25 ปี ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมือง (กำหนดเป็นช่วงอายุขอบล่าง คือ 18 ปี) และยึดการกำหนดเกณฑ์อายุของเยาวชนที่ตรงกับคำแนะนำขององค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) (กำหนดเป็นช่วงอายุขอบบน คือ 25 ปี) และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในพื้นที่สังคมเมืองและสังคมชนบท</p>	<p>1) แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง และการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)</p> <p>2) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p> <p>3) การทดสอบคุณภาพเครื่องมือใช้การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>1) ระดับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งอธิบายได้ตามกระบวนการของพฤติกรรมความต้องการสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการใช้สารสนเทศทางการเมือง</p> <p>2) ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งอธิบายได้ตามประเด็นของเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศ สถานที่เปิดรับสารสนเทศ วิธีการเปิดรับ</p>

วัตถุประสงค์	วิธีการวิจัย	ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือและการวิเคราะห์	ผลจากการดำเนินการ แต่ละวัตถุประสงค์
		<p>ของจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และ จังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการแบ่งสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัย (ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการสูญหายและผิดพลาดของข้อมูล ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกินกว่าที่กำหนด จำนวน 330 คน)</p>		<p>สารสนเทศ ลักษณะ สารสนเทศ และคุณภาพ สารสนเทศทางการเมือง</p>
<p>2) เพื่อศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้</p>	<p>1) ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง</p> <p>2) สร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (แบบสอบถามตอนที่ 2)</p> <p>3) ประเมินคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>4) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัด</p>	<p>1) งานวิจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดไทย (ThaiLIS) และฐานข้อมูลงานวิจัย ประเภทงานวิจัย บทความวิจัย วิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ จำนวน 14 เรื่อง</p> <p>2) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ด้วยการกำหนดคุณสมบัติ</p> <p>3) กลุ่มเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 25 ปี มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมืองและมี</p>	<p>1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)</p> <p>2) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p> <p>3) การทดสอบคุณภาพเครื่องมือใช้การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>1) ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งอธิบายได้ตามประเด็นของการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้ง การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การแสดง</p>

วัตถุประสงค์	วิธีการวิจัย	ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือและการวิเคราะห์	ผลจากการดำเนินการ แต่ละวัตถุประสงค์
	<p>ปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา)</p> <p>5) สรุปผลการศึกษาศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้</p>	<p>ภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในพื้นที่สังคมเมืองและสังคมชนบทของจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการแบ่งสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัย (ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญหายและผิดพลาดของข้อมูล ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกินกว่าที่กำหนด จำนวน 330 คน)</p>		<p>สัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง การบริจาคเงินสนับสนุน และระดมทุน การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง การร่วมณรงค์ทางการเมือง และการเสนอตัวเป็นตัวแทนทางการเมือง</p>

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1.) ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ(2.) ศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Selected Response) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 ฉบับ (ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญหายและผิดพลาดของข้อมูลผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกินกว่าที่กำหนด จำนวน 330 ฉบับ) ได้รับคืนจำนวน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง
 - 3.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง
 - 3.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง
 - 3.3 การใช้สารสนเทศทางการเมือง
4. การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง
5. การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ต่อเดือน แหล่งที่อยู่อาศัย และจังหวัดที่อาศัย โดยวิธีแจกแจงความถี่และค่าสถิติร้อยละ สามารถนำเสนอรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (n=330)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	118	35.80
- หญิง	212	64.20
รวม	330	100.00
2. ช่วงอายุ		
- 18 - 19 ปี	69	20.90
- 20 - 21 ปี	147	44.50
- 22 - 23 ปี	85	25.80
- 24 - 25 ปี	29	8.80
รวม	330	100.00
3. ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษา	9	2.70
- มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	8	2.40
- มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	79	23.90
- อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	54	16.40
- ปริญญาตรี	179	54.20
- สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.30
รวม	330	100.00
4. ศาสนา		
- อิสลาม	304	92.10
- พุทธ	26	7.90
รวม	330	100.00
5. อาชีพ		
- เกษตรกร เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง เลี้ยงสัตว์	1	0.30
- รับราชการ เช่น ครู ตำรวจ ทหาร พยาบาล	4	1.20
- รับจ้างทั่วไป	10	3.00
- ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	18	5.50
- นักเรียน / นักศึกษา	271	82.10

- อื่น ๆ	26	7.90
รวม	330	100.00
6. รายได้ต่อเดือน		
- น้อยกว่า 10,000 บาท	285	86.40
- 10,001 – 15,000 บาท	40	12.10
- 15,001 - 20,000 บาท	4	1.20
- 20,001 - 25,000 บาท	1	0.30
รวม	330	100.00
7. แหล่งที่อยู่อาศัย		
- สังกมเมือง	165	50.00
- สังกมชนบท	165	50.00
รวม	330	100.00

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 64.20 มีช่วงอายุ 20-21 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 92.10 ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามยังคงเป็นนักเรียน / นักศึกษา จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 82.10 และรองลงมาประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 และประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ ในส่วนของรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40 และมีแหล่งที่อยู่อาศัยอยู่ในสังกัดเมือง และสังกัดชนบทในอัตราส่วนที่เท่ากัน คือ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 50

3. พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง

3.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง

ตารางที่ 4.2 แสดงความต้องการสารสนเทศทางการเมือง

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	324	98.20	6	1.80
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	325	98.50	5	1.50

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชา นิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรค การเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	322	97.60	8	2.40
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง				
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การ รายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อ ออนไลน์ เป็นต้น	323	97.90	7	2.10
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพลทางการเมือง เป็นต้น	325	98.50	5	1.50
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง				
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่ เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น	326	98.80	4	1.20
7. สารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	324	98.20	6	1.80
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง				
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	325	98.50	5	1.50
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน				
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงาน ของพรรคการเมือง	326	98.80	4	1.20
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง				
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง	322	97.60	8	2.40
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง				
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	323	97.90	7	2.10
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง				
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็น ต้น	326	98.80	4	1.20

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13. สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	326	98.80	4	1.20
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง				
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	326	98.80	4	1.20
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง				
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	314	95.20	16	4.80
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	325	98.50	5	1.50

จากตารางที่ 4.2 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศทางการเมือง โดยต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.3 แสดงภาพรวมระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ระดับความต้องการ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง	4.19	0.83	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.19	0.86	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง	4.27	0.79	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน	4.19	0.82	มาก

สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง	4.08	0.91	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.14	0.88	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง	4.26	0.82	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง	4.26	0.84	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.97	1.00	มาก
เฉลี่ยรวม	4.17	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.3 ภาพรวมระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากทุกข้อ โดยต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 4.26$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง

ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.58	0.67	มากที่สุด
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.49	0.67	มาก
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.24	0.79	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง			
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	4.20	0.82	มาก
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น	4.18	0.83	มาก

ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ระดับความต้องการ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง			
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น	4.22	0.84	มาก
7. สารสนเทศที่เกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.17	0.89	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง			
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	4.27	0.79	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน			
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง	4.19	0.82	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง			
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง	4.08	0.91	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง			
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.14	0.88	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง			
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น	4.19	0.85	มาก
13. สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	4.32	0.80	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง			
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	4.26	0.84	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง			
15. สารสนเทศที่เกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.92	1.04	มาก

ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ระดับความต้องการ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	4.01	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.4 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.60	0.65	มากที่สุด	4.57	4.57	มากที่สุด
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.47	0.68	มาก	4.49	4.49	มาก
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.21	0.80	มาก	4.26	4.26	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง						
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	4.12	0.84	มาก	4.24	0.80	มาก
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพลทางการเมือง เป็นต้น	4.14	0.84	มาก	4.21	0.83	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง						
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุป	4.10	0.82	มาก	4.29	0.84	มาก

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น						
7. สารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.11	1.00	มาก	4.20	0.83	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง						
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	4.22	0.80	มาก	4.29	0.79	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง	4.09	0.86	มาก	4.25	0.80	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง						
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง	4.03	0.97	มาก	4.11	0.88	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง						
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.15	0.99	มาก	4.14	0.81	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น	4.26	0.85	มาก	4.15	0.84	มาก
13. สารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	4.29	0.84	มาก	4.34	0.78	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง						
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	4.32	0.76	มาก	4.23	0.87	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.98	1.05	มาก	3.89	1.03	มาก

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	3.92	1.05	มาก	4.06	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.5 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.52	0.70	มากที่สุด	4.54	0.67	มากที่สุด	4.69	0.66	มากที่สุด	4.62	0.62	มากที่สุด
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.36	0.71	มาก	4.45	0.63	มาก	4.60	0.72	มากที่สุด	4.62	0.56	มากที่สุด
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.21	0.76	มาก	4.15	0.82	มาก	4.38	0.81	มาก	4.41	0.68	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง												
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	4.15	0.86	มาก	4.15	0.78	มาก	4.44	0.76	มาก	3.86	0.95	มาก
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น	4.21	0.80	มาก	4.10	0.83	มาก	4.37	0.81	มาก	4.00	0.90	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง												
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น	4.17	0.86	มาก	4.18	0.83	มาก	4.31	0.83	มาก	4.24	0.87	มาก
7. สารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.21	0.76	มาก	4.08	0.93	มาก	4.33	0.90	มาก	4.00	0.90	มาก

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง												
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	4.32	0.81	มาก	4.23	0.77	มาก	4.37	0.81	มาก	4.03	0.82	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน												
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง	4.17	0.79	มาก	4.19	0.80	มาก	4.30	0.90	มาก	3.93	0.75	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อบัณฑิตการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง												
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อบัณฑิตการเมือง	4.16	0.85	มาก	4.01	0.91	มาก	4.18	1.00	มาก	4.00	0.86	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง												
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.16	0.83	มาก	4.08	0.85	มาก	4.21	0.99	มาก	4.18	0.72	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง												
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งความเสมอภาค เป็นต้น	4.16	0.78	มาก	4.10	0.86	มาก	4.42	0.82	มาก	4.03	0.91	มาก
13. สารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	4.39	0.73	มาก	4.28	0.78	มาก	4.48	0.79	มาก	3.93	0.96	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง												
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	4.34	0.84	มาก	4.21	0.81	มาก	4.41	0.82	มาก	3.93	0.92	มาก

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง												
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.93	1.07	มาก	3.73	1.11	มาก	4.22	0.85	มาก	4.00	0.89	มาก
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	4.00	1.04	มาก	3.89	0.99	มาก	4.19	0.89	มาก	4.14	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.6 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการสารสนเทศ ทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือ เทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า			อนุปริญาตรีหรือ เทียบเท่า			ปริญาตรี			สูงกว่าปริญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.56	0.53	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด	4.34	0.73	มาก	4.47	0.72	มาก	4.71	0.61	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.67	0.50	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด	4.25	0.69	มาก	4.37	0.62	มาก	4.61	0.66	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.33	0.50	มาก	4.00	0.89	มาก	3.99	0.79	มาก	4.13	0.90	มาก	4.40	0.74	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง																		
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	3.67	0.71	มาก	4.71	0.76	มากที่สุด	3.95	0.87	มาก	4.13	0.79	มาก	4.33	0.78	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือ โพล์ทางการเมือง เป็นต้น	3.78	0.83	มาก	4.71	0.76	มากที่สุด	4.00	0.83	มาก	4.19	0.83	มาก	4.26	0.82	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด

ความต้องการสารสนเทศ ทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือ เทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง																		
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ของพรรคการเมือง เช่น รายงานการ สรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบ นโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็น ต้น	3.78	0.97	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด	4.06	0.90	มาก	4.09	0.88	มาก	4.33	0.78	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
7. สารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและ ผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	3.89	0.93	มาก	4.50	0.76	มาก	4.09	0.88	มาก	4.04	1.03	มาก	4.23	0.86	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง																		
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดง ความคิดเห็นทางการเมือง	3.67	0.87	มาก	4.14	1.07	มาก	4.10	0.84	มาก	4.40	0.74	มาก	4.34	0.76	มาก	4.00	0.00	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน																		
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ เปรียบเทียบนโยบายและผลงานของ พรรคการเมือง	3.78	0.67	มาก	4.50	0.76	มาก	4.05	0.78	มาก	4.12	0.86	มาก	4.28	0.83	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง																		
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทาง การติดต่อกับนักการเมือง	3.78	0.97	มาก	4.00	0.82	มาก	4.03	0.90	มาก	3.90	1.05	มาก	4.18	0.88	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง																		
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อ ผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาค เงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.11	0.78	มาก	4.43	0.79	มาก	4.12	0.82	มาก	4.06	0.96	มาก	4.17	0.89	มาก	4.00	0.00	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง																		
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ รณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขาย	3.78	1.09	มาก	4.50	0.76	มาก	4.10	0.84	มาก	4.17	0.89	มาก	4.24	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก

ความต้องการสารสนเทศ ทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือ เทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น																		
13. สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของ ประชาชนตามรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	3.78	0.97	มาก	4.71	0.49	มากที่สุด	4.22	0.84	มาก	4.23	0.89	มาก	4.41	0.74	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง																		
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรค การเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	3.89	0.93	มาก	4.88	0.35	มากที่สุด	4.22	0.86	มาก	4.24	0.93	มาก	4.28	0.80	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง																		
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติ และผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขัน ทางการเมือง	3.88	0.83	มาก	4.88	0.35	มากที่สุด	3.63	1.15	มาก	3.65	1.19	มาก	4.09	0.90	มาก	4.00	0.00	มาก
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	3.78	0.83	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด	3.70	1.05	มาก	3.79	1.12	มาก	4.21	0.84	มาก	4.00	0.00	มาก

จากตารางที่ 4.7 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ($\bar{X} = 5.00$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.8 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.59	0.68	มากที่สุด	4.50	0.58	มาก
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.48	0.68	มาก	4.50	0.58	มาก
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.24	0.80	มาก	4.27	0.72	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง						
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	4.18	0.82	มาก	4.35	0.80	มาก

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น	4.16	0.83	มาก	4.50	0.76	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง						
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรคสรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น	4.21	0.84	มาก	4.35	0.80	มาก
7. สารสนเทศเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.15	0.91	มาก	4.35	0.69	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเริ่มพูดคุยกู่ประเด็นทางการเมือง						
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	4.27	0.79	มาก	4.31	0.88	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง	4.19	0.84	มาก	4.27	0.67	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อบัณฑิตการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง						
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อบัณฑิตการเมือง	4.07	0.92	มาก	4.27	0.83	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง						
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.14	0.88	มาก	4.19	0.80	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น	4.17	0.85	มาก	4.46	0.71	มาก
13. สารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	4.31	0.81	มาก	4.46	0.71	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง						
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของ	4.25	0.85	มาก	4.38	0.70	มาก

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
พรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.91	1.05	มาก	4.08	0.83	มาก
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	4.00	0.98	มาก	4.16	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.8 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$)

ตารางที่ 4.9 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

ความต้องการสารสนเทศ ทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.00	0.00	มาก	4.25	0.50	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด	4.50	0.62	มาก	4.58	0.69	มากที่สุด	4.62	0.64	มากที่สุด
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.00	0.00	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง	4.50	0.71	มาก	4.56	0.62	มากที่สุด	4.50	0.67	มาก	4.46	0.58	มาก
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.00	0.00	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง	3.90	0.74	มาก	3.94	0.87	มาก	4.29	0.80	มาก	4.24	0.66	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง																		
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	3.00	0.00	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง	3.60	1.17	มาก	3.94	0.80	มาก	4.23	0.79	มาก	4.46	0.76	มาก
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือ โพล์ทางการเมือง เป็นต้น	3.00	0.00	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง	3.80	1.03	มาก	3.89	0.96	มาก	4.24	0.81	มาก	4.15	0.78	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง																		
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบ	5.00	0.00	มากที่สุด	3.75	0.96	มาก	3.70	0.95	มาก	4.06	1.00	มาก	4.26	0.80	มาก	4.12	0.95	มาก

ความต้องการสารสนเทศ ทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
นโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น																		
7. สารสนเทศที่เกี่ยวกับประวัติและ ผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.50	0.58	ปานกลาง	3.90	0.74	มาก	4.00	0.77	มาก	4.22	0.88	มาก	3.88	1.13	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง																		
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดง ความคิดเห็นทางการเมือง	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.60	0.97	มาก	4.28	0.75	มาก	4.31	0.78	มาก	4.23	0.82	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้สนับสนุน																		
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ เปรียบเทียบนโยบายและผลงานของ พรรคการเมือง	4.00	0.00	มาก	3.50	1.00	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.94	0.73	มาก	4.24	0.81	มาก	4.08	0.93	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง																		
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทาง การติดต่อกับนักการเมือง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.50	0.58	ปานกลาง	3.90	0.99	มาก	3.83	0.79	มาก	4.12	0.88	มาก	4.04	1.30	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง																		
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อ ผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาค เงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.75	0.96	มาก	4.20	0.92	มาก	4.06	0.64	มาก	4.15	0.85	มาก	4.12	1.24	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง																		
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ รณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขาย เสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด	3.25	0.50	ปานกลาง	4.10	0.88	มาก	3.89	1.02	มาก	4.22	0.81	มาก	4.20	1.00	มาก
13. สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก	3.80	0.92	มาก	3.78	1.00	มาก	4.38	0.74	มาก	4.27	1.04	มาก

ความต้องการสารสนเทศ ทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง																		
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือ ประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	4.00	0.00	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง	4.10	0.99	มาก	3.67	0.97	มาก	4.33	0.78	มาก	4.20	1.04	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง																		
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติ และผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	4.30	0.67	มาก	3.81	0.83	มาก	3.91	1.07	มาก	4.00	1.02	มาก
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.90	0.99	มาก	3.88	0.70	มาก	4.02	0.99	มาก	4.08	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.9 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.61	0.66	มากที่สุด	4.38	0.71	มาก	4.25	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.51	0.67	มาก	4.38	0.67	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	0.00	มาก
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การณรงคืใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.27	0.78	มาก	4.08	0.88	มาก	4.00	1.15	มาก	4.00	0.00	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง												
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	4.21	0.82	มาก	4.16	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติหรือโพลทางการเมือง เป็นต้น	4.19	0.82	มาก	4.16	0.89	มาก	3.75	1.50	มาก	4.00	0.00	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง												
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น	4.22	0.84	มาก	4.23	0.84	มาก	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
7. สารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.18	0.87	มาก	4.13	1.06	มาก	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง												
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	4.31	0.78	มาก	4.05	0.83	มาก	3.50	1.00	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน												
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง	4.24	0.80	มาก	3.95	0.96	มาก	3.75	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อบัณฑิตการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง												
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางติดต่อบัณฑิตการเมือง	4.15	0.87	มาก	3.70	1.10	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง												
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.19	0.83	มาก	3.84	1.10	มาก	4.00	1.15	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง												
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น	4.22	0.84	มาก	4.08	0.88	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
13. สารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	4.33	0.79	มาก	4.31	0.83	มาก	3.75	0.96	มาก	4.00	0.00	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง												
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	4.29	0.84	มาก	4.16	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง												
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.97	1.03	มาก	3.58	1.08	มาก	4.25	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	4.05	0.96	มาก	3.76	1.00	มาก	4.00	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก

จากตารางที่ 4.10 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางติดต่อกับนักการเมือง ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.11 แสดงระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน	4.53	0.70	มากที่สุด	4.63	0.64	มากที่สุด
2. คิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.46	0.72	มาก	4.52	0.62	มากที่สุด
3. คิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น	4.31	0.77	มาก	4.19	0.82	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง						
4. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น	4.22	0.86	มาก	4.17	0.78	มาก
5. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น	4.17	0.86	มาก	4.20	0.80	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง						
6. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น	4.27	0.81	มาก	4.17	0.86	มาก
7. สารสนเทศที่เกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.25	0.85	มาก	4.09	0.93	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง						
8. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	4.27	0.81	มาก	4.27	0.78	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
9. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง	4.21	0.87	มาก	4.17	0.78	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง						
10. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางารติดต่อกับนักการเมือง	4.12	0.92	มาก	4.04	0.91	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง						

ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง	4.19	0.92	มาก	4.09	0.84	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
12. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น	4.25	0.83	มาก	4.13	0.86	มาก
13. สารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้	4.38	0.79	มาก	4.27	0.81	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง						
14. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น	4.38	0.75	มาก	4.15	0.90	มาก
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
15. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	4.04	1.01	มาก	3.80	1.05	มาก
16. สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	4.08	0.92	มาก	3.95	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.11 ระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในสังคมเมือง ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในสังคมชนบท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)

ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

3.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง

ตารางที่ 4.12 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	แสวงหา		ไม่แสวงหา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งสารสนเทศบุคคล				
1. สมาชิกในครอบครัว	314	95.20	16	4.80
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	277	83.90	53	16.10
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	319	96.70	11	3.30
4. ผู้นำทางศาสนา	265	80.30	65	19.70
5. นักการเมือง	309	93.60	21	6.40
6. ครู / อาจารย์	310	93.90	20	6.10
แหล่งสารสนเทศสถาบัน				
7. ห้องสมุดประชาชน	275	83.30	55	16.70
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	275	83.30	55	16.70
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	268	81.20	62	18.80
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน				
10. วิทยุกระจายเสียง	293	88.80	37	11.20
11. โทรทัศน์	304	92.10	26	7.90
12. หนังสือพิมพ์	293	88.80	37	11.20
13. วารสาร/นิตยสาร	288	87.30	42	12.70
แหล่งอินเทอร์เน็ต				
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	327	99.10	3	0.90
15. เครื่องข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	329	99.70	1	0.30
แหล่งองค์การทางการเมือง				
16. พรรคการเมือง	317	96.10	13	3.90
17. นักการเมือง	312	94.50	18	5.50

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	แสวงหา		ไม่แสวงหา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. โฆษกพรรคการเมือง	306	92.70	24	7.30

จากตารางที่ 4.12 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมือง จากแหล่งอินเทอร์เน็ต โดยมีการแสวงหาจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น มากที่สุด จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 รองลงมา คือ เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 และมีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล จากเพื่อน / เพื่อนร่วมงาน จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 96.70 ตามลำดับ ในส่วนของแหล่งสารสนเทศที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีการแสวงหาน้อยที่สุดคือ ผู้นำทางศาสนา จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30

ตารางที่ 4.13 แสดงภาพรวมระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	ระดับการแสวงหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล	3.52	1.23	มาก
แหล่งสารสนเทศสถาบัน	3.10	1.36	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน	3.37	1.41	ปานกลาง
แหล่งอินเทอร์เน็ต	4.41	0.84	มาก
แหล่งองค์การทางการเมือง	3.80	1.16	มาก
เฉลี่ยรวม	3.54	1.16	มาก

จากตารางที่ 4.13 ภาพรวมระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายแหล่งสารสนเทศพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก โดยการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา คือ แหล่งองค์การทางการเมือง ($\bar{X} = 3.80$) และแหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
1. สมาชิกในครอบครัว	3.92	1.19	มาก	3.82	1.10	มาก
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3.39	1.42	ปานกลาง	3.04	1.28	ปานกลาง
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	3.91	1.10	มาก	3.83	1.01	มาก
4. ผู้นำทางศาสนา	3.12	1.43	ปานกลาง	2.88	1.33	ปานกลาง
5. นักการเมือง	3.82	1.19	มาก	3.52	1.30	มาก
6. ครู / อาจารย์	3.64	1.20	มาก	3.65	1.23	มาก
แหล่งสารสนเทศสถาบัน						
7. ห้องสมุดประชาชน	3.33	1.36	ปานกลาง	3.12	1.36	ปานกลาง
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.99	1.38	ปานกลาง	3.03	1.35	ปานกลาง
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.49	1.50	ปานกลาง	3.24	1.38	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน						
10. วิทยุกระจายเสียง	3.83	1.28	มาก	3.71	1.31	มาก
11. โทรทัศน์	3.34	1.53	ปานกลาง	3.26	1.40	ปานกลาง
12. หนังสือพิมพ์	3.03	1.53	ปานกลาง	3.15	1.42	ปานกลาง
13. วารสาร/นิตยสาร	4.18	1.07	มาก	4.30	0.90	มาก
แหล่งอินเทอร์เน็ต						
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	4.62	0.61	มากที่สุด	4.54	0.76	มากที่สุด
15. เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	3.94	1.14	มาก	3.90	1.06	มาก
แหล่งองค์การทางการเมือง						
16. พรรคการเมือง	3.81	1.17	มาก	3.73	1.18	มาก
17. นักการเมือง	3.80	1.17	มาก	3.68	1.23	มาก
18. โฆษกพรรคการเมือง	3.92	1.19	มาก	3.82	1.10	มาก

จากตารางที่ 4.14 ระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมือง จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภท

เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมือง จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ เช่นเดียวกับเพศชาย

ตารางที่ 4.15 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล												
1. สมาชิกในครอบครัว	4.21	0.97	มาก	3.92	1.10	มาก	3.51	1.26	มาก	3.66	1.01	มาก
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3.47	1.28	ปานกลาง	3.27	1.34	ปานกลาง	2.88	1.38	ปานกลาง	2.54	1.06	ปานกลาง
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	4.11	0.95	มาก	3.83	1.06	มาก	3.80	1.12	มาก	3.62	0.86	มาก
4. ผู้นำทางศาสนา	3.20	1.37	ปานกลาง	2.93	1.40	ปานกลาง	2.87	1.35	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง
5. นักการเมือง	3.82	1.06	มาก	3.68	1.35	มาก	3.48	1.24	ปานกลาง	3.36	1.37	ปานกลาง
6. ครู / อาจารย์	3.75	1.11	มาก	3.74	1.25	มาก	3.59	1.18	มาก	3.11	1.31	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสถาบัน												
7. ห้องสมุดประชาชน	3.33	1.29	ปานกลาง	3.34	1.29	ปานกลาง	3.00	1.40	ปานกลาง	2.60	1.58	ปานกลาง
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.21	1.30	ปานกลาง	3.15	1.29	ปานกลาง	2.81	1.45	ปานกลาง	2.40	1.35	น้อย
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.98	1.12	มาก	3.44	1.44	ปานกลาง	2.66	1.39	ปานกลาง	2.85	1.29	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน												
10. วิทยุกระจายเสียง	4.24	0.93	มาก	3.76	1.31	มาก	3.41	1.44	ปานกลาง	3.41	1.31	ปานกลาง
11. โทรทัศน์	3.78	1.28	มาก	3.34	1.43	ปานกลาง	2.81	1.51	ปานกลาง	3.04	1.37	ปานกลาง
12. หนังสือพิมพ์	3.61	1.46	มาก	2.96	1.41	ปานกลาง	2.99	1.49	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
13. วารสาร/นิตยสาร	4.45	0.81	มาก	4.19	1.03	มาก	4.25	1.00	มาก	4.14	0.79	มาก
แหล่งอินเทอร์เน็ต												
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	4.65	0.64	มากที่สุด	4.49	0.76	มาก	4.64	0.67	มากที่สุด	4.52	0.69	มากที่สุด
15. เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	4.03	0.80	มาก	3.91	1.12	มาก	3.88	1.21	มาก	3.71	1.18	มาก
แหล่งองค์การทางการเมือง												
16. พรรคการเมือง	4.12	0.84	มาก	3.81	1.16	มาก	3.46	1.36	ปานกลาง	3.46	1.17	ปานกลาง
17. นักการเมือง	3.88	0.93	มาก	3.79	1.23	มาก	3.60	1.30	มาก	3.20	1.38	ปานกลาง
18. โฆษกพรรคการเมือง	4.21	0.97	มาก	3.92	1.10	มาก	3.51	1.26	มาก	3.66	1.01	มาก

จากตารางที่ 4.15 ระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทโทรทัศน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$)

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$)

ตารางที่ 4.16 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล																		
1. สมาชิกในครอบครัว	3.89	0.78	มาก	4.00	1.20	มาก	4.14	1.00	มาก	4.10	1.12	มาก	3.64	1.16	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3.00	1.00	ปานกลาง	4.00	1.15	มาก	3.41	1.32	ปานกลาง	3.05	1.34	ปานกลาง	3.04	1.36	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	3.22	0.67	ปานกลาง	4.13	0.83	มาก	4.12	0.80	มาก	4.06	1.06	มาก	3.71	1.12	มาก	4.00	0.00	มาก
4. ผู้นำทางศาสนา	3.33	1.00	ปานกลาง	4.13	0.99	มาก	3.10	1.48	ปานกลาง	2.29	1.32	น้อย	2.97	1.31	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
5. นักการเมือง	3.89	0.93	มาก	4.25	0.71	มาก	3.93	1.15	มาก	3.77	1.24	มาก	3.40	1.33	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
6. ครู / อาจารย์	2.78	1.39	ปานกลาง	3.75	1.58	มาก	3.80	1.24	มาก	3.98	0.93	มาก	3.52	1.22	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
แหล่งสารสนเทศสถาบัน																		
7. ห้องสมุดประชาชน	2.22	1.48	น้อย	3.00	1.20	ปานกลาง	3.42	1.18	ปานกลาง	3.12	1.48	ปานกลาง	3.16	1.39	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.33	1.41	น้อย	3.00	1.41	ปานกลาง	3.19	1.17	ปานกลาง	2.59	1.39	ปานกลาง	3.09	1.41	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.56	1.01	มาก	4.25	1.04	มาก	3.81	1.27	มาก	3.52	1.50	มาก	2.98	1.43	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน																		
10. วิทยุกระจายเสียง	3.89	1.17	มาก	4.86	0.38	มากที่สุด	4.17	0.99	มาก	4.06	1.26	มาก	3.40	1.37	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
11. โทรทัศน์	3.44	1.01	ปานกลาง	3.43	1.81	ปานกลาง	3.67	1.33	มาก	3.64	1.45	มาก	3.01	1.46	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
12. หนังสือพิมพ์	3.22	1.20	ปานกลาง	3.57	1.40	มาก	2.96	1.58	ปานกลาง	3.18	1.52	ปานกลาง	3.14	1.42	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
13. วารสาร/นิตยสาร	3.78	0.67	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด	4.23	0.99	มาก	4.35	0.98	มาก	4.25	0.97	มาก	4.00	0.00	มาก
แหล่งอินเทอร์เน็ต																		
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	3.89	0.60	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด	4.51	0.75	มาก	4.56	0.86	มากที่สุด	4.62	0.64	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
15. เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	3.56	1.01	มาก	4.25	0.89	มาก	3.97	0.91	มาก	3.84	1.30	มาก	3.91	1.12	มาก	4.00	0.00	มาก
แหล่งองค์กรทางการเมือง																		
16. พรรคการเมือง	3.33	1.00	ปานกลาง	4.25	0.89	มาก	3.95	0.91	มาก	3.72	1.46	มาก	3.68	1.21	มาก	4.00	0.00	มาก

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
17. นักการเมือง	3.33	1.41	ปานกลาง	3.88	1.13	มาก	3.77	1.05	มาก	3.74	1.29	มาก	3.70	1.26	มาก	4.00	0.00	มาก
18. โฆษกพรรคการเมือง	3.89	0.78	มาก	4.00	1.20	มาก	4.14	1.00	มาก	4.10	1.12	มาก	3.64	1.16	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 ระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทสมาชิกในครอบครัว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และจากแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทโฆษกพรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และจากแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทโฆษกพรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทสมาชิกในครอบครัว ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ประเภทครู / อาจารย์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และจากแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทโฆษกพรรคการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

ตารางที่ 4.17 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
1. สมาชิกในครอบครัว	3.82	1.13	มาก	4.25	1.03	มาก
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3.07	1.34	ปานกลาง	4.04	0.95	มาก
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	3.85	1.04	มาก	4.04	1.04	มาก
4. ผู้นำทางศาสนา	2.92	1.34	ปานกลาง	3.38	1.60	ปานกลาง
5. นักการเมือง	3.61	1.29	มาก	3.84	1.03	มาก
6. ครู / อาจารย์	3.61	1.22	มาก	4.04	1.11	มาก
แหล่งสารสนเทศสถาบัน						
7. หอสมุดประชาชน	3.15	1.36	ปานกลาง	3.64	1.29	มาก
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.99	1.36	ปานกลาง	3.33	1.28	ปานกลาง
9. หอสมุดมหาวิทยาลัย	3.26	1.43	ปานกลาง	4.09	1.12	มาก
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน						
10. วิทยุกระจายเสียง	3.67	1.32	มาก	4.58	0.70	มากที่สุด
11. โทรทัศน์	3.20	1.45	ปานกลาง	4.36	0.90	มาก
12. หนังสือพิมพ์	3.06	1.45	ปานกลาง	3.74	1.45	มาก
13. วารสาร/นิตยสาร	4.24	0.97	มาก	4.40	0.91	มาก
แหล่งอินเทอร์เน็ต						
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	4.56	0.72	มากที่สุด	4.65	0.63	มากที่สุด
15. เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	3.87	1.10	มาก	4.40	0.76	มาก
แหล่งองค์การทางการเมือง						
16. พรรคการเมือง	3.73	1.19	มาก	4.12	0.97	มาก
17. นักการเมือง	3.70	1.24	มาก	3.96	0.82	มาก
18. โฆษกพรรคการเมือง	3.82	1.13	มาก	4.25	1.03	มาก

จากตารางที่ 4.17 ระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

การแสวงหาสารสนเทศ ทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล																		
1. สมาชิกในครอบครัว	3.00	0.00	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก	2.90	1.10	ปานกลาง	3.76	0.97	มาก	3.90	1.12	มาก	3.83	1.34	มาก
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	4.00	0.00	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง	3.29	0.95	ปานกลาง	2.47	0.94	น้อย	3.22	1.35	ปานกลาง	2.95	1.61	ปานกลาง
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	4.00	0.00	มาก	4.00	0.82	มาก	3.60	0.97	มาก	3.71	0.59	มาก	3.88	1.07	มาก	3.79	1.14	มาก
4. ผู้นำทางศาสนา	5.00	0.00	มากที่สุด	2.75	0.50	ปานกลาง	3.63	0.92	มาก	2.87	1.06	ปานกลาง	2.96	1.39	ปานกลาง	2.59	1.54	ปานกลาง
5. นักการเมือง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.25	0.50	ปานกลาง	3.70	1.25	มาก	3.18	1.29	ปานกลาง	3.66	1.27	มาก	3.59	1.37	มาก
6. ครู / อาจารย์	4.00	0.00	มาก	3.75	0.96	มาก	3.10	0.88	ปานกลาง	3.12	1.32	ปานกลาง	3.71	1.21	มาก	3.50	1.34	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสถาบัน																		
7. ห้องสมุดประชาชน	4.00	0.00	มาก	2.75	0.50	ปานกลาง	2.75	1.28	ปานกลาง	2.71	1.36	ปานกลาง	3.31	1.35	ปานกลาง	2.57	1.36	ปานกลาง
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	4.00	0.00	มาก	3.00	0.82	ปานกลาง	3.00	1.31	ปานกลาง	2.53	1.18	ปานกลาง	3.09	1.36	ปานกลาง	2.60	1.50	ปานกลาง
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	5.00	0.00	มากที่สุด	2.50	1.00	น้อย	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.03	ปานกลาง	3.41	1.43	ปานกลาง	2.83	1.56	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน																		
10. วิทยุกระจายเสียง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.00	1.41	ปานกลาง	3.38	1.41	ปานกลาง	3.47	1.07	ปานกลาง	3.80	1.31	มาก	3.64	1.29	มาก
11. โทรทัศน์	3.00	0.00	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง	3.38	1.69	ปานกลาง	3.06	0.97	ปานกลาง	3.31	1.48	ปานกลาง	3.20	1.54	ปานกลาง
12. หนังสือพิมพ์	3.00	0.00	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง	3.25	1.58	ปานกลาง	2.82	1.19	ปานกลาง	3.13	1.48	ปานกลาง	3.10	1.62	ปานกลาง
13. วารสาร/นิตยสาร	4.00	0.00	มาก	4.50	1.00	มาก	4.10	0.74	มาก	4.11	0.76	มาก	4.28	0.98	มาก	4.12	0.97	มาก
แหล่งอินเทอร์เน็ต																		
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	4.00	0.00	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.60	0.70	มากที่สุด	4.33	0.77	มาก	4.57	0.72	มากที่สุด	4.69	0.62	มากที่สุด
15. เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	2.00	0.00	น้อย	3.25	0.50	ปานกลาง	4.00	0.94	มาก	3.53	0.87	มาก	3.99	1.06	มาก	3.48	1.42	ปานกลาง
แหล่งองค์การทางการเมือง																		
16. พรรคการเมือง	2.00	0.00	น้อย	3.50	1.00	ปานกลาง	3.70	0.82	มาก	3.44	0.89	ปานกลาง	3.82	1.15	มาก	3.46	1.61	ปานกลาง
17. นักการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.56	1.33	มาก	3.38	1.20	ปานกลาง	3.78	1.18	มาก	3.33	1.53	ปานกลาง

การแสวงหาสารสนเทศ ทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18. โฆษกพรรคการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก	2.90	1.10	ปานกลาง	3.76	0.97	มาก	3.90	1.12	มาก	3.83	1.34	มาก

จากตารางที่ 4.18 ระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ประเภทนักการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) จากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line และแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทพรรคการเมือง ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$)

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$)

ตารางที่ 4.19 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล												
1. สมาชิกในครอบครัว	3.85	1.14	มาก	3.84	1.14	มาก	4.25	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3.08	1.35	ปานกลาง	3.67	1.15	มาก	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	3.89	1.03	มาก	3.59	1.12	มาก	4.00	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก
4. ผู้นำทางศาสนา	2.98	1.37	ปานกลาง	2.79	1.36	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
5. นักการเมือง	3.58	1.28	มาก	3.91	1.22	มาก	4.50	0.58	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
6. ครู / อาจารย์	3.62	1.22	มาก	3.91	1.23	มาก	3.50	1.29	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสถาบัน												
7. ห้องสมุดประชาชน	3.18	1.38	ปานกลาง	3.35	1.23	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.99	1.37	ปานกลาง	3.18	1.29	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.35	1.43	ปานกลาง	3.20	1.39	ปานกลาง	3.00	1.83	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน												
10. วิทยุกระจายเสียง	3.77	1.28	มาก	3.54	1.44	มาก	4.00	2.00	มาก	4.00	0.00	มาก
11. โทรทัศน์	3.27	1.46	ปานกลาง	3.30	1.38	ปานกลาง	4.50	1.00	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
12. หนังสือพิมพ์	3.15	1.47	ปานกลาง	2.66	1.33	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
13. วารสาร/นิตยสาร	4.27	0.94	มาก	4.10	1.13	มาก	4.50	1.00	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
แหล่งอินเทอร์เน็ต												
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	4.59	0.68	มากที่สุด	4.38	0.90	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
15. เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	3.93	1.08	มาก	3.75	1.20	มาก	4.25	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
แหล่งองค์การทางการเมือง												
16. พรรคการเมือง	3.78	1.17	มาก	3.58	1.23	มาก	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
17. นักการเมือง	3.71	1.23	มาก	3.69	1.11	มาก	4.25	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
18. โฆษกพรรคการเมือง	3.85	1.14	มาก	3.84	1.14	มาก	4.25	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก

จากตารางที่ 4.19 ระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร และแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งมีอัตราส่วนที่เท่ากัน และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา แหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน และประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) ซึ่งมีอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.20 แสดงระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
1. สมาชิกในครอบครัว	3.98	1.16	มาก	3.73	1.08	มาก
2. กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3.17	1.28	ปานกลาง	3.14	1.39	ปานกลาง
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน	3.82	1.07	มาก	3.90	1.01	มาก
4. ผู้นำทางศาสนา	3.08	1.36	ปานกลาง	2.83	1.37	ปานกลาง
5. นักการเมือง	3.64	1.22	มาก	3.61	1.32	มาก
6. ครู / อาจารย์	3.64	1.23	มาก	3.65	1.20	มาก
แหล่งสารสนเทศสถาบัน						
7. ห้องสมุดประชาชน	3.20	1.36	ปานกลาง	3.18	1.36	ปานกลาง
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	3.01	1.34	ปานกลาง	3.02	1.37	ปานกลาง
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.46	1.37	ปานกลาง	3.19	1.48	ปานกลาง

การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน						
10. วิทยุกระจายเสียง	3.79	1.32	มาก	3.71	1.28	มาก
11. โทรทัศน์	3.40	1.42	ปานกลาง	3.17	1.47	ปานกลาง
12. หนังสือพิมพ์	3.21	1.43	ปานกลาง	3.01	1.49	ปานกลาง
13. วารสาร/นิตยสาร	4.38	0.88	มาก	4.12	1.02	มาก
แหล่งอินเทอร์เน็ต						
14. เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง	4.60	0.68	มากที่สุด	4.53	0.74	มากที่สุด
15. เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น	3.98	0.99	มาก	3.84	1.18	มาก
แหล่งองค์การทางการเมือง						
16. พรรคการเมือง	3.82	1.16	มาก	3.69	1.19	มาก
17. นักการเมือง	3.77	1.16	มาก	3.66	1.27	มาก
18. โฆษกพรรคการเมือง	3.98	1.16	มาก	3.73	1.08	มาก

จากตารางที่ 4.20 ระดับการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในสังคมเมือง ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในสังคมชนบท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$)

3.3 การใช้สารสนเทศทางการเมือง

ตารางที่ 4.21 การใช้สารสนเทศทางการเมือง

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ใช้		ไม่ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง				
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	329	99.70	1	0.30
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	329	99.70	1	0.30

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ใช้		ไม่ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	326	98.80	4	1.20
การใช้สิทธิเลือกตั้ง				
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	323	97.90	7	2.10
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	323	97.90	7	2.10
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	326	98.80	4	1.20
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น	320	97.00	10	3.00
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	326	98.80	4	1.20
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง				
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ	316	95.80	14	4.20
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	316	95.80	14	4.20
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	318	96.40	12	3.60
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน				
12. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	301	91.20	29	8.80
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง				
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอ ๆ	200	60.60	130	39.40
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	193	58.50	137	41.50
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน				
15. บริจาคเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	191	57.90	139	42.10
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	218	66.10	112	33.90
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น	214	64.80	116	35.20
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง				
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมือง ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอ ๆ	259	78.50	71	21.50
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอ ๆ	266	80.60	64	19.40

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ใช้		ไม่ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง				
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอ ๆ	284	86.10	46	13.90
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง				
21. หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	246	74.50	84	25.50

จากตารางที่ 4.21 การใช้สารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศทางการเมือง ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และใช้สารสนเทศทางการเมืองในการบริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองน้อยที่สุด จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90

ตารางที่ 4.22 แสดงภาพรวมระดับการใช้สารสนเทศทางการเมือง

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ระดับการใช้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง	3.77	0.95	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.83	1.07	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง	3.60	1.14	มาก
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน	3.42	1.28	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง	3.09	1.38	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน	3.08	1.30	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง	3.22	1.18	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง	3.71	1.10	มาก
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.57	1.24	มาก
เฉลี่ยรวม	3.47	1.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 ภาพรวมระดับการใช้สารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก โดยใช้สารสนเทศทางการเมืองในการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.83$)

รองลงมา คือ ใช้สารสนเทศทางการเมืองในการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.77$) และใช้สารสนเทศทางการเมืองในการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง						
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	3.76	1.01	มาก	3.84	0.92	มาก
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	3.68	1.02	มาก	3.76	0.90	มาก
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	3.72	1.05	มาก	3.80	0.93	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง						
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.84	1.04	มาก	3.92	0.96	มาก
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	3.85	1.08	มาก	3.97	0.95	มาก
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	3.83	1.15	มาก	4.07	0.90	มาก
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนนหรือพรรคการเมือง เป็นต้น	3.64	1.36	มาก	3.68	1.10	มาก
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	3.61	1.26	มาก	3.71	1.11	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง						
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ	3.58	1.14	มาก	3.58	1.11	มาก
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	3.33	1.18	ปานกลาง	3.38	1.18	ปานกลาง
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	3.97	1.00	มาก	3.78	1.16	มาก

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
12. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.69	1.18	มาก	3.28	1.31	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง						
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ	3.49	1.27	ปานกลาง	2.94	1.40	ปานกลาง
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	3.53	1.23	มาก	2.82	1.38	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน						
15. บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.39	1.26	ปานกลาง	3.00	1.34	ปานกลาง
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.11	1.32	ปานกลาง	2.86	1.36	ปานกลาง
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะที่บ้าน เป็นต้น	3.28	1.20	ปานกลาง	3.05	1.25	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง						
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมือง ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอๆ	3.20	1.18	ปานกลาง	3.11	1.23	ปานกลาง
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	3.45	1.10	ปานกลาง	3.21	1.16	ปานกลาง
การร่วมณรงค์ทางการเมือง						
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	3.86	1.01	มาก	3.64	1.14	มาก
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
21. หาข้อมูลต่างๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	3.93	0.97	มาก	3.38	1.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 ระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา คือ หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง												
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	3.96	0.84	มาก	3.73	0.97	มาก	3.90	1.00	มาก	3.62	0.90	มาก
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	4.00	0.84	มาก	3.65	0.95	มาก	3.73	1.02	มาก	3.57	0.79	มาก
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	3.90	0.93	มาก	3.73	0.96	มาก	3.80	1.01	มาก	3.66	1.01	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง												
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.94	0.96	มาก	3.74	1.00	มาก	4.06	0.99	มาก	4.10	0.94	มาก
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	3.99	0.98	มาก	3.79	1.03	มาก	4.13	0.98	มาก	3.90	0.90	มาก
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	4.14	0.91	มาก	3.86	1.00	มาก	4.14	1.04	มาก	3.82	1.06	มาก
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น	3.82	1.07	มาก	3.56	1.20	มาก	3.75	1.27	มาก	3.64	1.22	มาก
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	3.78	1.07	มาก	3.53	1.18	มาก	3.80	1.22	มาก	3.79	1.08	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง												
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ	3.85	1.18	มาก	3.50	1.10	ปานกลาง	3.49	1.12	ปานกลาง	3.56	1.05	มาก
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	3.84	1.03	มาก	3.24	1.18	ปานกลาง	3.20	1.24	ปานกลาง	3.31	1.01	ปานกลาง
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	4.06	1.16	มาก	3.76	1.11	มาก	3.77	1.08	มาก	4.04	1.06	มาก
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน												
12. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.91	1.11	มาก	3.34	1.29	ปานกลาง	3.07	1.25	ปานกลาง	3.67	1.33	มาก

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง												
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ	3.21	1.32	ปานกลาง	3.15	1.35	ปานกลาง	2.91	1.47	ปานกลาง	3.33	1.46	ปานกลาง
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	3.27	1.30	ปานกลาง	3.13	1.38	ปานกลาง	2.76	1.48	ปานกลาง	3.00	1.14	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน												
15. บริจาคเงินหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.49	1.27	ปานกลาง	3.17	1.30	ปานกลาง	2.87	1.38	ปานกลาง	2.88	1.32	ปานกลาง
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.06	1.30	ปานกลาง	3.07	1.31	ปานกลาง	2.70	1.46	ปานกลาง	2.67	1.37	ปานกลาง
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น	3.42	1.22	ปานกลาง	3.00	1.26	ปานกลาง	3.14	1.19	ปานกลาง	2.88	1.17	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง												
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอๆ	3.47	1.22	ปานกลาง	2.96	1.21	ปานกลาง	3.18	1.16	ปานกลาง	3.00	1.17	ปานกลาง
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	3.59	1.09	มาก	3.20	1.19	ปานกลาง	3.21	1.12	ปานกลาง	3.18	1.05	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง												
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	3.88	1.06	มาก	3.53	1.17	มาก	3.93	0.97	มาก	3.58	1.10	มาก
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง												
21. หาข้อมูลต่างๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	3.82	1.19	มาก	3.51	1.20	ปานกลาง	3.42	1.34	ปานกลาง	3.52	1.25	มาก

จากตารางที่ 4.24 ระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเองในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญาตรี			สูงกว่าปริญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง																		
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	3.44	0.88	ปานกลาง	4.25	0.89	มาก	3.58	0.82	มาก	3.69	1.10	มาก	3.95	0.94	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	3.33	0.71	ปานกลาง	4.63	0.74	มากที่สุด	3.67	0.84	มาก	3.51	1.09	ปานกลาง	3.81	0.93	มาก	4.00	0.00	มาก
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	3.33	0.71	ปานกลาง	4.29	0.49	มาก	3.53	1.00	มาก	3.63	1.07	มาก	3.93	0.92	มาก	4.00	0.00	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง																		
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.56	1.01	มาก	4.29	0.76	มาก	3.65	1.00	มาก	3.79	1.08	มาก	4.03	0.94	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	3.56	0.88	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด	3.61	1.03	มาก	3.77	0.95	มาก	4.10	0.98	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	3.44	1.13	ปานกลาง	4.29	0.76	มาก	3.79	0.97	มาก	3.70	1.03	มาก	4.17	0.97	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น	3.78	0.97	มาก	3.88	0.83	มาก	3.53	1.19	มาก	3.42	1.29	ปานกลาง	3.78	1.19	มาก	4.00	0.00	มาก
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	3.78	0.67	มาก	3.75	0.89	มาก	3.51	1.15	ปานกลาง	3.65	1.20	มาก	3.75	1.19	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง																		
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ	3.33	0.87	ปานกลาง	4.38	0.74	มาก	3.45	1.20	ปานกลาง	3.60	1.12	มาก	3.60	1.10	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	3.00	0.87	ปานกลาง	4.38	1.06	มาก	3.47	1.11	ปานกลาง	3.29	1.17	ปานกลาง	3.31	1.21	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	3.56	0.88	มาก	4.50	1.07	มาก	3.84	1.10	มาก	4.06	1.03	มาก	3.77	1.14	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ทีตนสนับสนุน																		
12. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.89	0.78	มาก	3.88	1.46	มาก	3.64	1.05	มาก	3.42	1.39	ปานกลาง	3.26	1.34	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง																		
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ	3.67	1.32	มาก	3.75	0.96	มาก	3.24	1.10	ปานกลาง	2.71	1.23	ปานกลาง	3.10	1.55	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	3.22	0.97	ปานกลาง	4.50	1.00	มาก	3.25	1.18	ปานกลาง	2.73	1.39	ปานกลาง	2.97	1.48	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน																		
15. บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.00	1.41	ปานกลาง	4.50	0.58	มาก	3.31	1.23	ปานกลาง	3.10	1.34	ปานกลาง	3.03	1.36	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.11	1.27	ปานกลาง	3.67	1.51	มาก	2.98	1.16	ปานกลาง	2.66	1.33	ปานกลาง	2.98	1.45	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การ	3.38	0.92	ปานกลาง	4.33	1.21	มาก	3.11	1.15	ปานกลาง	2.97	1.36	ปานกลาง	3.12	1.25	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
จำหน่ายสื่อ การจัดแสดงดนตรี หรือ ศิลปะที่บ้าน เป็นต้น																		
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง																		
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	3.13	0.83	ปานกลาง	3.88	0.83	มาก	3.16	1.10	ปานกลาง	3.03	1.50	ปานกลาง	3.13	1.21	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	3.50	0.53	ปานกลาง	4.13	0.83	มาก	3.34	1.03	ปานกลาง	3.21	1.32	ปานกลาง	3.23	1.18	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง																		
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	3.50	0.53	ปานกลาง	4.71	0.49	มากที่สุด	3.63	1.04	มาก	3.55	1.20	มาก	3.77	1.13	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง																		
21. หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	3.50	0.76	ปานกลาง	4.29	0.95	มาก	3.57	0.98	มาก	3.65	1.48	มาก	3.52	1.32	มาก	2.00	0.00	น้อย

จากตารางที่ 4.25 ระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 5.00$) ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ($\bar{X} = 5.00$) ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 5.00$) ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอๆ

($\bar{X} = 5.00$) พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ ($\bar{X} = 5.00$) และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.26 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง						
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	3.79	0.97	มาก	4.04	0.72	มาก
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	3.72	0.96	มาก	3.96	0.66	มาก
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	3.76	0.98	มาก	3.88	0.82	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง						
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.88	0.99	มาก	4.08	0.93	มาก
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	3.94	0.97	มาก	3.81	1.30	มาก
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	4.01	0.97	มาก	3.69	1.32	มาก
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนนหรือพรรคการเมือง เป็นต้น	3.67	1.19	มาก	3.62	1.27	มาก
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	3.66	1.17	มาก	3.85	1.12	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง						
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ	3.58	1.11	มาก	3.58	1.24	มาก
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	3.35	1.19	ปานกลาง	3.58	1.03	มาก
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	3.85	1.10	มาก	3.85	1.26	มาก

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
12. โน้มนำใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.38	1.27	ปานกลาง	3.88	1.23	มาก
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง						
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ	3.08	1.39	ปานกลาง	3.52	1.25	มาก
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	3.00	1.39	ปานกลาง	3.57	1.16	มาก
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน						
15. บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.07	1.33	ปานกลาง	3.71	1.10	มาก
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	2.91	1.37	ปานกลาง	3.35	1.11	ปานกลาง
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะที่บ้าน เป็นต้น	3.13	1.23	ปานกลาง	3.13	1.32	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง						
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอๆ	3.14	1.22	ปานกลาง	3.19	1.17	ปานกลาง
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	3.25	1.16	ปานกลาง	3.65	0.98	มาก
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	3.71	1.11	มาก	3.73	1.04	มาก
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
21. หาข้อมูลต่างๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	3.54	1.256	มาก	3.84	1.028	มาก

จากตารางที่ 4.26 ระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง																		
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	4.00	0.00	มาก	3.75	0.96	มาก	3.00	1.05	ปานกลาง	3.50	0.92	ปานกลาง	3.85	0.94	มาก	3.96	1.00	มาก
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	4.00	0.00	มาก	3.75	0.96	มาก	3.10	1.10	ปานกลาง	3.44	0.86	ปานกลาง	3.77	0.91	มาก	3.85	1.19	มาก
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง	3.10	0.99	ปานกลาง	3.33	0.77	ปานกลาง	3.84	0.95	มาก	3.81	1.17	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง																		
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	2.00	0.00	น้อย	3.75	0.50	มาก	4.00	0.67	มาก	3.39	1.04	ปานกลาง	3.92	0.99	มาก	4.08	1.00	มาก
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	2.00	0.00	น้อย	4.00	0.82	มาก	3.80	0.92	มาก	3.50	1.15	ปานกลาง	3.96	1.00	มาก	4.00	0.87	มาก
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	1.00	0.00	น้อยที่สุด	3.50	0.58	ปานกลาง	3.60	1.17	มาก	3.59	1.06	มาก	4.05	0.98	มาก	3.96	0.92	มาก
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น	2.00	0.00	น้อย	3.50	0.58	ปานกลาง	3.10	1.60	ปานกลาง	3.56	1.04	มาก	3.69	1.17	มาก	3.79	1.44	มาก
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	3.00	0.00	ปานกลาง	3.50	0.58	ปานกลาง	3.00	1.56	ปานกลาง	3.67	0.91	มาก	3.70	1.16	มาก	3.76	1.20	มาก

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง																		
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวของเสมอ ๆ	3.00	0.00	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง	3.44	1.01	ปานกลาง	3.61	1.14	มาก	3.56	1.13	มาก	3.88	1.19	มาก
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	4.00	0.00	มาก	4.00	0.82	มาก	3.38	0.74	ปานกลาง	3.25	1.00	ปานกลาง	3.34	1.17	ปานกลาง	3.57	1.50	มาก
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด	4.50	0.58	มาก	3.56	0.73	มาก	3.94	1.00	มาก	3.79	1.14	มาก	4.42	0.83	มาก
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน																		
12. โนมนำใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	3.25	0.50	ปานกลาง	3.67	1.12	มาก	3.65	0.93	มาก	3.39	1.29	ปานกลาง	3.43	1.53	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง																		
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ	5.00	0.00	มากที่สุด	2.50	1.29	น้อย	3.50	1.64	ปานกลาง	3.07	1.28	ปานกลาง	3.14	1.39	ปานกลาง	2.82	1.25	ปานกลาง
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	4.00	0.00	มาก	2.25	0.96	น้อย	3.00	1.26	ปานกลาง	3.00	1.36	ปานกลาง	3.09	1.39	ปานกลาง	2.90	1.52	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน																		
15. บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	5.00	0.00	มากที่สุด	2.50	1.00	น้อย	2.57	1.27	ปานกลาง	2.86	1.17	ปานกลาง	3.19	1.33	ปานกลาง	3.22	1.56	ปานกลาง
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	4.00	0.00	มาก	2.75	0.96	ปานกลาง	2.67	0.82	ปานกลาง	3.00	1.30	ปานกลาง	2.98	1.37	ปานกลาง	2.67	1.50	ปานกลาง
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การ	4.00	0.00	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง	3.00	0.89	ปานกลาง	3.00	1.11	ปานกลาง	3.16	1.26	ปานกลาง	2.86	1.35	ปานกลาง

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ			
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	
จำหน่ายสื่อ การจัดแสดงดนตรี หรือ ศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น																			
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง																			
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.00	มาก	3.50	1.00	ปานกลาง	2.43	0.79	น้อย	3.07	1.14	ปานกลาง	3.17	1.22	ปานกลาง	3.05	1.35	ปานกลาง	
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	4.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มาก	3.57	0.98	มาก	3.13	0.92	ปานกลาง	3.29	1.17	ปานกลาง	3.07	1.16	ปานกลาง	
การร่วมณรงค์ทางการเมือง																			
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	3.00	0.00	ปานกลาง	2.75	0.50	ปานกลาง	3.25	1.16	ปานกลาง	3.53	0.64	มาก	3.76	1.10	มาก	3.71	1.35	มาก	
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง																			
21. หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	3.50	1.00	ปานกลาง	3.29	0.49	ปานกลาง	3.43	1.16	ปานกลาง	3.54	1.27	มาก	4.24	1.09	มาก	

จากตารางที่ 4.27 ระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งมีอัตราส่วนที่เท่ากัน และใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$) ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้ง และตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และเมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอๆ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และบริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง												
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	3.88	0.92	มาก	3.35	1.10	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	3.78	0.92	มาก	3.43	1.06	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	3.83	0.94	มาก	3.40	1.13	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
การใช้สิทธิเลือกตั้ง												
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.96	0.96	มาก	3.45	1.15	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มาก
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	3.96	0.97	มาก	3.68	1.19	มาก	4.50	0.58	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	4.02	0.99	มาก	3.80	1.11	มาก	3.75	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น	3.74	1.15	มาก	3.10	1.34	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	3.74	1.10	มาก	3.15	1.48	ปานกลาง	4.50	0.58	มาก	4.00	0.00	มาก

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง												
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ	3.63	1.10	มาก	3.21	1.30	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	3.44	1.13	ปานกลาง	2.76	1.36	ปานกลาง	3.50	0.58	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	3.89	1.07	มาก	3.42	1.33	ปานกลาง	4.50	0.58	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน												
12. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.47	1.27	ปานกลาง	2.91	1.25	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง												
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ	3.15	1.41	ปานกลาง	2.96	1.08	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	3.10	1.41	ปานกลาง	2.88	1.15	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน												
15. บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.17	1.35	ปานกลาง	2.91	1.08	ปานกลาง	3.50	1.29	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	2.95	1.38	ปานกลาง	2.84	1.07	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	2.00	0.00	น้อย

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะที่บ้าน เป็นต้น	3.18	1.27	ปานกลาง	2.79	0.93	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง												
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	3.13	1.24	ปานกลาง	3.23	0.91	ปานกลาง	3.50	1.73	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	3.26	1.17	ปานกลาง	3.41	0.97	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง												
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	3.77	1.08	มาก	3.33	1.21	ปานกลาง	3.25	1.26	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง												
21. หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	3.55	1.28	มาก	3.63	0.93	มาก	4.50	0.58	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.28 ระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรีหรือศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.29 แสดงระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง						
1. ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	3.93	0.93	มาก	3.69	0.96	มาก
2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	3.85	0.88	มาก	3.62	0.99	มาก
3. นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	3.86	0.93	มาก	3.69	1.00	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง						
4. ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.98	0.96	มาก	3.81	1.01	มาก
5. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	4.01	0.96	มาก	3.85	1.04	มาก
6. ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	3.98	0.98	มาก	3.99	1.03	มาก
7. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น	3.75	1.20	มาก	3.59	1.19	มาก
8. ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น	3.75	1.23	มาก	3.60	1.09	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง						
9. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ	3.66	1.11	มาก	3.50	1.13	ปานกลาง
10. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ	3.39	1.18	ปานกลาง	3.34	1.17	ปานกลาง
11. แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น	3.97	1.08	มาก	3.73	1.13	มาก
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
12. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.53	1.29	มาก	3.31	1.26	ปานกลาง

การใช้สารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง						
13. ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ	3.14	1.37	ปานกลาง	3.11	1.39	ปานกลาง
14. ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ	3.12	1.37	ปานกลาง	3.01	1.38	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน						
15. บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	3.28	1.32	ปานกลาง	3.02	1.32	ปานกลาง
16. ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	2.86	1.32	ปานกลาง	3.04	1.37	ปานกลาง
17. เข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรีหรือศิลปะที่บ้าน เป็นต้น	3.32	1.22	ปานกลาง	2.93	1.22	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง						
18. เมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอๆ	3.30	1.14	ปานกลาง	2.98	1.26	ปานกลาง
19. เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	3.44	1.09	ปานกลาง	3.14	1.18	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
20. ชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	3.68	1.18	มาก	3.75	1.01	มาก
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
21. หาข้อมูลต่างๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	3.70	1.15	มาก	3.43	1.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.29 ระดับการใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในสังคมเมือง ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้ง และตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในสังคมชนบท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา คือ

ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

4. การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

ตารางที่ 4.30 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	เปิดรับ		ไม่เปิดรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง				
1. วิทยุ	276	83.60	54	16.40
2. โทรทัศน์	317	96.10	13	3.90
3. โทรศัพท์มือถือ	327	99.10	3	0.90
4. คอมพิวเตอร์	327	99.10	3	0.90
ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากสถานที่หรือพื้นที่ใดบ้าง				
5. บ้าน	308	93.30	22	6.70
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	278	84.20	52	15.80
7. ร้านตัดผม	264	80.00	66	20.00
8. ร้านอาหาร	293	88.80	37	11.20
9. สถานที่ทำงาน	296	89.70	34	10.30
10. เวทีสาธารณะ	295	89.40	35	10.60
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	229	69.40	101	30.60
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	322	97.60	8	2.40
ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีใดบ้าง				
13. การได้ยินการสนทนาการเมือง	321	97.30	9	2.70
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	321	97.30	9	2.70
15. การเข้าร่วมประชุม	290	87.90	40	12.10
เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะใดบ้าง				
16. โปสเตอร์หาเสียง	315	95.50	15	4.50
17. รถแห่หาเสียง	322	97.60	8	2.40
18. โพลทางการเมือง	306	92.70	24	7.30

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	เปิดรับ		ไม่เปิดรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
19. สถิติทางการเมือง	310	93.90	20	6.10
20. บทวิจารณ์การเมือง	313	94.80	17	5.20
21. แผ่นพับการเมือง	320	97.00	10	3.00
22. อีเมลการเมือง	285	86.40	45	13.60
23. เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือ เครือข่ายสังคมออนไลน์	323	97.90	7	2.10
คิดว่าคุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับเป็นอย่างไร				
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	328	99.40	2	0.60
25. สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน	328	99.40	2	0.60
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	329	99.70	1	0.30
27. สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การ ตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	327	99.10	3	0.90
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	328	99.40	2	0.60
29. สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการ ตัดสินใจทางการเมืองได้	330	100.00	0	0.00

จากตารางที่ 4.30 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 และคอมพิวเตอร์ จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองน้อยที่สุด จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 83.60

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 รองลงมา คือ บ้าน จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 93.30 และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น น้อยที่สุด จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40

สำหรับวิธีการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 และการแสดงความ

คิดเห็นทางการเมือง จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และได้รับด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมน้อยที่สุด จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 87.90

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 97.90 รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองน้อยที่สุด จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้มากที่สุด จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 และสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติมน้อยที่สุด จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10

ตารางที่ 4.31 แสดงภาพรวมระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ระดับการเปิดรับ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	3.82	1.18	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	3.49	1.26	ปานกลาง
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	3.69	1.16	มาก
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ	3.56	1.14	มาก
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง	3.67	1.10	มาก
รวมเฉลี่ย	3.65	1.16	มาก

จากตารางที่ 4.31 ภาพรวมระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก โดยประเด็นด้านเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมา คือ วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ($\bar{X} = 3.69$) และคุณภาพของข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
1. วิทยู	3.16	1.49	ปานกลาง	3.17	1.50	ปานกลาง
2. โทรทัศน์	3.79	1.23	มาก	3.76	1.23	มาก
3. โทรศัพท์มือถือ	4.42	0.84	มาก	4.36	0.86	มาก
4. คอมพิวเตอร์	3.92	1.15	มาก	3.96	1.14	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
5. บ้าน	3.97	1.13	มาก	3.78	1.18	มาก
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	3.61	1.09	มาก	3.35	1.29	ปานกลาง
7. ร้านตัดผม	3.33	1.28	ปานกลาง	2.74	1.38	ปานกลาง
8. ร้านอาหาร	3.55	1.16	มาก	3.32	1.27	ปานกลาง
9. สถานที่ทำงาน	3.69	1.16	มาก	3.57	1.28	มาก
10. เวทีสาธารณะ	3.71	1.19	มาก	3.50	1.33	ปานกลาง
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	3.18	1.51	ปานกลาง	2.68	1.41	ปานกลาง
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	4.34	0.95	มาก	4.21	1.11	มาก
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
13. การได้ยืมสารสนเทศทางการเมือง	3.81	1.04	มาก	3.89	1.04	มาก
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	3.80	1.11	มาก	3.88	1.05	มาก
15. การเข้าร่วมประชุม	3.50	1.35	ปานกลาง	3.29	1.39	ปานกลาง
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ						
16. โปสเตอร์หาเสียง	4.36	0.73	มาก	4.26	0.89	มาก
17. รถแห่หาเสียง	4.13	1.03	มาก	4.19	0.99	มาก
18. โพลทางการเมือง	3.32	1.15	ปานกลาง	3.47	1.16	ปานกลาง
19. สถิติทางการเมือง	3.23	1.17	ปานกลาง	3.34	1.15	ปานกลาง
20. บทวิจารณ์การเมือง	3.49	1.18	ปานกลาง	3.45	1.22	ปานกลาง
21. แผ่นพับการเมือง	3.27	1.21	ปานกลาง	3.33	1.19	ปานกลาง
22. อีเมลการเมือง	2.87	1.39	ปานกลาง	2.88	1.36	ปานกลาง
23. เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.54	1.28	มาก	3.70	1.17	มาก

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง						
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	3.68	1.05	มาก	3.56	1.10	มาก
25. สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน	3.63	1.03	มาก	3.53	1.12	มาก
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.85	0.98	มาก	3.80	1.06	มาก
27. สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.79	1.07	มาก	3.65	1.10	มาก
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	3.75	1.09	มาก	3.49	1.20	ปานกลาง
29. สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	3.86	1.11	มาก	3.69	1.14	มาก

จากตารางที่ 4.32 ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองน้อยที่สุด ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เช่นเดียวกัน

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) เช่นเดียวกัน

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เช่นเดียวกัน

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เช่นเดียวกัน

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบันในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และคิดว่าสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)

ตารางที่ 4.33 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง												
1. วิทย์	3.70	1.30	มาก	3.34	1.53	ปานกลาง	2.25	1.32	น้อย	3.35	1.19	ปานกลาง
2. โทรทัศน์	4.10	1.15	มาก	3.83	1.24	มาก	3.31	1.24	ปานกลาง	4.00	0.98	มาก
3. โทรศัพท์มือถือ	4.31	0.96	มาก	4.39	0.82	มาก	4.38	0.88	มาก	4.50	0.64	มาก
4. คอมพิวเตอร์	4.04	1.12	มาก	3.93	1.19	มาก	3.98	0.92	มาก	3.72	1.51	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง												
5. บ้าน	4.01	1.08	มาก	4.01	1.13	มาก	3.54	1.28	มาก	3.36	0.91	ปานกลาง
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	3.60	1.06	มาก	3.47	1.32	ปานกลาง	3.16	1.28	ปานกลาง	3.65	1.03	มาก
7. ร้านตัดผม	3.20	1.34	ปานกลาง	2.96	1.40	ปานกลาง	2.70	1.36	ปานกลาง	2.74	1.29	ปานกลาง
8. ร้านอาหาร	3.68	1.08	มาก	3.40	1.33	ปานกลาง	3.15	1.25	ปานกลาง	3.42	1.02	ปานกลาง
9. สถานที่ทำงาน	3.63	1.22	มาก	3.65	1.28	มาก	3.43	1.19	ปานกลาง	3.85	1.19	มาก
10. เวทีสาธารณะ	3.77	1.12	มาก	3.63	1.35	มาก	3.49	1.27	ปานกลาง	3.14	1.30	ปานกลาง
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	3.04	1.34	ปานกลาง	2.82	1.44	ปานกลาง	2.76	1.57	ปานกลาง	2.78	1.57	ปานกลาง
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	4.29	0.98	มาก	4.19	1.05	มาก	4.26	1.21	มาก	4.56	0.75	มากที่สุด
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง												
13. การได้อินการสนทนาการเมือง	3.91	1.04	มาก	3.86	1.08	มาก	3.92	1.05	มาก	3.56	0.75	มาก
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	3.94	1.00	มาก	3.85	1.14	มาก	3.86	1.03	มาก	3.63	1.01	มาก
15. การเข้าร่วมประชุม	3.61	1.35	มาก	3.38	1.38	ปานกลาง	3.32	1.38	ปานกลาง	2.84	1.34	ปานกลาง
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ												
16. โปสเตอร์หาเสียง	4.20	0.81	มาก	4.29	0.86	มาก	4.36	0.81	มาก	4.33	0.88	มาก

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
17. รถแท็กซี่	4.18	0.92	มาก	4.17	1.05	มาก	4.20	0.97	มาก	4.04	1.10	มาก
18. โพลทางการเมือง	3.63	1.07	มาก	3.43	1.10	ปานกลาง	3.39	1.22	ปานกลาง	2.97	1.32	ปานกลาง
19. สถิติทางการเมือง	3.67	1.04	มาก	3.24	1.09	ปานกลาง	3.16	1.30	ปานกลาง	3.11	1.20	ปานกลาง
20. บทวิจารณ์การเมือง	3.76	1.09	มาก	3.41	1.11	ปานกลาง	3.39	1.39	ปานกลาง	3.14	1.24	ปานกลาง
21. แผ่นพับการเมือง	3.59	1.11	มาก	3.26	1.15	ปานกลาง	3.21	1.26	ปานกลาง	3.17	1.34	ปานกลาง
22. อีเมลการเมือง	3.38	1.19	ปานกลาง	2.90	1.27	ปานกลาง	2.45	1.48	น้อย	2.65	1.60	ปานกลาง
23. เสี่ยงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.91	1.02	มาก	3.42	1.18	ปานกลาง	3.61	1.35	มาก	4.17	1.10	มาก
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง												
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	3.86	0.96	มาก	3.52	1.05	มาก	3.45	1.22	ปานกลาง	3.83	1.00	มาก
25. สารสนเทศที่ได้รับความนิยมถูกต้องและครบถ้วน	3.78	1.03	มาก	3.55	1.08	มาก	3.37	1.20	ปานกลาง	3.69	0.85	มาก
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.91	0.89	มาก	3.84	0.99	มาก	3.70	1.23	มาก	3.83	0.93	มาก
27. สารสนเทศที่รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.80	1.02	มาก	3.70	1.06	มาก	3.66	1.23	มาก	3.59	1.05	มาก
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	3.68	1.04	มาก	3.60	1.16	มาก	3.44	1.30	ปานกลาง	3.66	1.11	มาก
29. สารสนเทศได้ตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	3.83	1.00	มาก	3.73	1.11	มาก	3.65	1.28	มาก	3.93	1.10	มาก

จากตารางที่ 4.33 ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เช่นเดียวกัน

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด ซึ่งในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และร้านตัดผม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$)

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$)

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียงซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียงซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เช่นเดียวกัน

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.37$) ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$)

ตารางที่ 4.34 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง																		
1. วิทยุ	3.56	0.73	มาก	3.43	1.27	ปานกลาง	3.65	1.33	มาก	3.50	1.63	ปานกลาง	2.76	1.48	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
2. โทรทัศน์	4.11	0.60	มาก	4.43	1.13	มาก	3.94	1.21	มาก	4.29	1.04	มาก	3.49	1.25	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
3. โทรศัพท์มือถือ	4.11	0.78	มาก	4.75	0.71	มากที่สุด	4.28	0.90	มาก	4.67	0.62	มากที่สุด	4.34	0.87	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
4. คอมพิวเตอร์	2.89	1.69	ปานกลาง	4.13	1.25	มาก	3.96	1.21	มาก	4.49	0.95	มาก	3.83	1.07	มาก	4.00	0.00	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง																		
5. บ้าน	3.22	0.67	ปานกลาง	4.38	0.74	มาก	3.96	1.12	มาก	4.34	0.92	มาก	3.65	1.23	มาก	4.00	0.00	มาก
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	3.44	1.01	ปานกลาง	4.13	0.83	มาก	3.82	1.08	มาก	3.43	1.13	ปานกลาง	3.22	1.32	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
7. ร้านตัดผม	3.00	1.32	ปานกลาง	3.43	1.13	ปานกลาง	3.33	1.24	ปานกลาง	2.97	1.48	ปานกลาง	2.69	1.39	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
8. ร้านอาหาร	3.44	0.88	ปานกลาง	3.88	0.99	มาก	3.64	1.20	มาก	3.56	1.25	มาก	3.23	1.26	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
9. สถานที่ทำงาน	3.56	1.13	มาก	3.75	1.28	มาก	3.85	1.11	มาก	3.66	1.40	มาก	3.47	1.24	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
10. เวทีสาธารณะ	3.00	1.32	ปานกลาง	3.63	1.06	มาก	3.90	1.19	มาก	3.39	1.32	ปานกลาง	3.50	1.31	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	3.00	1.50	ปานกลาง	4.14	0.90	มาก	2.90	1.46	ปานกลาง	2.81	1.55	ปานกลาง	2.78	1.45	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	4.25	0.46	มาก	4.38	0.74	มาก	4.40	0.96	มาก	4.31	1.10	มาก	4.19	1.09	มาก	1.00	0.00	น้อยที่สุด
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง																		
13. การได้อินการสนทนาการเมือง	3.22	0.44	ปานกลาง	4.63	0.74	มากที่สุด	3.86	1.05	มาก	3.79	1.11	มาก	3.87	1.03	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	3.44	0.73	ปานกลาง	4.63	0.52	มากที่สุด	3.89	0.96	มาก	3.73	1.16	มาก	3.85	1.11	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
15. การเข้าร่วมประชุม	3.11	0.78	ปานกลาง	3.86	1.46	มาก	3.51	1.39	มาก	3.46	1.34	ปานกลาง	3.26	1.40	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ																		
16. โปสเตอร์หาเสียง	3.78	0.97	มาก	4.17	0.98	มาก	4.19	0.82	มาก	4.26	0.79	มาก	4.38	0.84	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
17. รถแห่หาเสียง	3.78	0.83	มาก	4.14	0.90	มาก	4.21	0.97	มาก	4.08	1.15	มาก	4.19	0.99	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
18. โพลทางการเมือง	3.22	0.83	ปานกลาง	4.57	0.53	มากที่สุด	3.22	0.91	ปานกลาง	3.38	1.27	ปานกลาง	3.48	1.24	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
19. สถิติทางการเมือง	3.11	0.60	ปานกลาง	4.43	0.79	มาก	3.29	0.94	ปานกลาง	3.37	1.25	ปานกลาง	3.24	1.25	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
20. บทวิจารณ์การเมือง	3.00	0.87	ปานกลาง	4.38	0.92	มาก	3.51	1.05	ปานกลาง	3.74	1.08	มาก	3.33	1.30	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
21. แผ่นพับการเมือง	3.00	1.00	ปานกลาง	4.00	1.15	มาก	3.50	1.05	ปานกลาง	3.06	1.20	ปานกลาง	3.27	1.25	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
22. อีเมลการเมือง	3.00	1.66	ปานกลาง	3.86	1.35	มาก	3.17	1.16	ปานกลาง	2.95	1.40	ปานกลาง	2.65	1.41	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
23. เสี่ยงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	4.11	0.60	มาก	4.43	0.79	มาก	3.56	1.03	มาก	3.38	1.25	ปานกลาง	3.69	1.30	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง																		
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	3.33	0.87	ปานกลาง	4.00	0.93	มาก	3.61	0.90	มาก	3.79	1.09	มาก	3.53	1.17	มาก	4.00	0.00	มาก
25. สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน	3.44	0.88	ปานกลาง	4.13	1.13	มาก	3.56	0.89	มาก	3.71	1.04	มาก	3.51	1.19	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.00	0.71	ปานกลาง	4.25	0.71	มาก	3.84	0.81	มาก	4.20	0.75	มาก	3.72	1.17	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
27. สารสนเทศที่ได้อาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.11	1.05	ปานกลาง	4.00	0.93	มาก	3.65	0.92	มาก	3.94	1.05	มาก	3.66	1.17	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	3.56	0.73	มาก	3.63	1.19	มาก	3.56	0.97	มาก	3.90	1.10	มาก	3.49	1.28	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
29. สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	3.67	0.87	มาก	3.88	0.99	มาก	3.71	0.92	มาก	4.30	0.98	มาก	3.60	1.24	มาก	4.00	0.00	มาก

จากตารางที่ 4.34 ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$)

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ร้านตัดผมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เวทีสาธารณะ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และร้านตัดผมใน

ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และร้านตัดผม ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) ร้านอาหาร ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) และเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของบทวิจารณ์การเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) แผ่นพับการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และอีเมลการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโพลทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.862.90$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทาง

การเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลล์การเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลล์การเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลล์การเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รถแห่หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) บทวิจารณ์การเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) แผ่นพับการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลล์การเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และคิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และคิดว่าสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และคิดว่าสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.35 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
1. วิทยุ	3.13	1.51	ปานกลาง	3.54	1.28	มาก
2. โทรทัศน์	3.75	1.25	มาก	4.00	1.02	มาก
3. โทรศัพท์มือถือ	4.39	0.85	มาก	4.28	0.89	มาก
4. คอมพิวเตอร์	3.91	1.16	มาก	4.36	0.81	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
5. บ้าน	3.81	1.17	มาก	4.23	1.03	มาก
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	3.38	1.24	ปานกลาง	4.09	0.95	มาก
7. ร้านตัดผม	2.86	1.38	ปานกลาง	3.73	1.03	มาก
8. ร้านอาหาร	3.35	1.24	ปานกลาง	4.00	1.02	มาก
9. สถานที่ทำงาน	3.60	1.23	มาก	3.71	1.30	มาก
10. เวทีสาธารณะ	3.53	1.30	มาก	4.08	0.97	มาก
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	2.81	1.47	ปานกลาง	3.39	1.24	ปานกลาง
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	4.27	1.06	มาก	4.16	1.11	มาก
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
13. การได้ยินการสนทนาการเมือง	3.84	1.05	มาก	4.12	0.86	มาก
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	3.82	1.09	มาก	4.16	0.80	มาก
15. การเข้าร่วมประชุม	3.32	1.40	ปานกลาง	3.92	0.88	มาก
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ						
16. โปสเตอร์หาเสียง	4.30	0.83	มาก	4.19	0.90	มาก
17. รถแห่หาเสียง	4.17	1.00	มาก	4.19	1.02	มาก
18. โพลทางการเมือง	3.39	1.16	ปานกลาง	3.79	1.02	มาก
19. สถิติทางการเมือง	3.27	1.18	ปานกลาง	3.64	0.91	มาก
20. บทวิจารณ์การเมือง	3.44	1.22	ปานกลาง	3.72	0.94	มาก
21. แผ่นพับการเมือง	3.30	1.20	ปานกลาง	3.40	1.15	ปานกลาง
22. อีเมลการเมือง	2.82	1.37	ปานกลาง	3.48	1.20	ปานกลาง
23. เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.62	1.21	มาก	3.96	1.16	มาก
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง						

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	3.57	1.08	มาก	3.96	1.02	มาก
25. สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน	3.55	1.10	มาก	3.72	0.94	มาก
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.79	1.04	มาก	4.16	0.85	มาก
27. สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.67	1.10	มาก	4.12	0.88	มาก
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	3.55	1.18	มาก	3.96	0.93	มาก
29. สารสนเทศได้ตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	3.70	1.14	มาก	4.31	0.93	มาก

จากตารางที่ 4.35 ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ด้วยเช่นกัน

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ตามลำดับ

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ การเข้าร่วมประชุม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ การเข้าร่วมประชุม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ด้วยเช่นกัน

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ อีเมลการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน รองลงมา คือ แผ่นพับการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$)

ตารางที่ 4.36 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง																		
1. วิทยุ	4.00	0.00	มาก	3.00	0.82	ปานกลาง	3.00	1.26	ปานกลาง	3.06	1.29	ปานกลาง	3.24	1.52	ปานกลาง	2.55	1.47	ปานกลาง
2. โทรทัศน์	5.00	0.00	มากที่สุด	3.50	0.58	ปานกลาง	3.25	1.16	ปานกลาง	3.50	1.34	ปานกลาง	3.83	1.22	มาก	3.56	1.36	มาก
3. โทรศัพท์มือถือ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด	4.17	0.79	มาก	4.37	0.87	มาก	4.58	0.81	มากที่สุด
4. คอมพิวเตอร์	5.00	0.00	มากที่สุด	3.00	1.41	ปานกลาง	4.00	1.63	มาก	3.00	1.22	ปานกลาง	4.01	1.08	มาก	4.04	1.27	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง																		
5. บ้าน	3.00	0.00	ปานกลาง	2.50	1.00	น้อย	2.57	0.79	ปานกลาง	3.72	1.18	มาก	3.92	1.15	มาก	3.79	1.10	มาก
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	4.00	0.00	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	2.94	1.39	ปานกลาง	3.47	1.26	ปานกลาง	3.27	1.03	ปานกลาง
7. ร้านตัดผม	4.00	0.00	มาก	2.25	1.26	น้อย	4.00	0.82	มาก	2.50	1.32	น้อย	3.01	1.37	ปานกลาง	2.24	1.26	น้อย
8. ร้านอาหาร	5.00	0.00	มากที่สุด	3.00	0.00	ปานกลาง	4.00	0.58	มาก	3.28	1.13	ปานกลาง	3.43	1.26	ปานกลาง	3.04	1.30	ปานกลาง
9. สถานที่ทำงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.15	มาก	3.57	0.98	มาก	3.44	1.15	ปานกลาง	3.60	1.24	มาก	3.81	1.40	มาก
10. เวทีสาธารณะ	5.00	0.00	มากที่สุด	2.50	0.58	น้อย	3.60	0.84	มาก	2.83	1.50	ปานกลาง	3.66	1.27	มาก	3.41	1.33	ปานกลาง
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด	2.00	0.00	น้อย	4.00	1.10	มาก	2.47	1.30	น้อย	2.90	1.45	ปานกลาง	2.39	1.69	น้อย
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	4.00	0.00	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.88	0.35	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด	4.22	1.08	มาก	4.16	1.25	มาก
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง																		
13. การได้ยินการสนทนาการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	3.50	1.00	ปานกลาง	3.40	0.52	ปานกลาง	3.39	1.14	ปานกลาง	3.92	1.03	มาก	3.79	1.14	มาก
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	4.00	0.00	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง	3.30	0.82	ปานกลาง	3.50	1.04	ปานกลาง	3.93	1.04	มาก	3.56	1.39	มาก
15. การเข้าร่วมประชุม	4.00	0.00	มาก	2.50	0.58	น้อย	2.38	1.19	น้อย	2.65	1.37	ปานกลาง	3.49	1.34	ปานกลาง	3.05	1.57	ปานกลาง
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ																		
16. โปสเตอร์หาเสียง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก	4.50	0.85	มาก	3.65	1.00	มาก	4.29	0.83	มาก	4.73	0.55	มากที่สุด
17. รถแห่หาเสียง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.40	0.84	มาก	3.76	1.03	มาก	4.15	0.99	มาก	4.40	1.19	มาก
18. โพลทางการเมือง	4.00	0.00	มาก	4.00	0.82	มาก	2.60	0.70	ปานกลาง	3.12	1.22	ปานกลาง	3.50	1.12	ปานกลาง	3.00	1.44	ปานกลาง
19. สถิติทางการเมือง	4.00	0.00	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง	2.90	0.74	ปานกลาง	3.06	0.97	ปานกลาง	3.33	1.18	ปานกลาง	3.25	1.26	ปานกลาง

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
20. บทวิจารณ์การเมือง	4.00	0.00	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง	3.20	1.14	ปานกลาง	3.24	1.09	ปานกลาง	3.45	1.23	ปานกลาง	3.79	1.14	มาก
21. แผ่นพับการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	3.00	1.05	ปานกลาง	3.12	1.11	ปานกลาง	3.33	1.21	ปานกลาง	3.20	1.26	ปานกลาง
22. อีเมลการเมือง	5.00	0.00	มากที่สุด	1.75	0.96	น้อย	2.44	1.51	น้อย	2.50	1.32	น้อย	2.95	1.35	ปานกลาง	2.73	1.52	ปานกลาง
23. เสียโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	5.00	0.00	มากที่สุด	3.75	0.96	มาก	3.89	0.78	มาก	4.11	0.83	มาก	3.61	1.22	มาก	3.46	1.42	ปานกลาง
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง																		
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	2.00	0.00	น้อย	3.00	0.00	ปานกลาง	3.90	0.88	มาก	3.33	0.97	ปานกลาง	3.58	1.11	มาก	4.00	0.85	มาก
25. สารสนเทศที่ได้รับความนิยมถูกต้องและครบถ้วน	2.00	0.00	น้อย	3.75	0.50	มาก	3.60	0.84	มาก	3.33	1.08	ปานกลาง	3.53	1.11	มาก	4.08	0.89	มาก
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	2.00	0.00	น้อย	3.25	0.50	ปานกลาง	4.00	0.94	มาก	3.44	0.92	ปานกลาง	3.80	1.06	มาก	4.35	0.69	มาก
27. สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.60	1.17	มาก	3.39	1.14	ปานกลาง	3.70	1.10	มาก	3.96	1.00	มาก
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	4.00	0.00	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง	3.89	0.93	มาก	3.17	1.10	ปานกลาง	3.57	1.18	มาก	3.88	1.18	มาก
29. สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.80	1.03	มาก	3.50	1.15	ปานกลาง	3.72	1.17	มาก	4.19	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.36 ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ โทรศัพท์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ โทรศัพท์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$)

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากร้านอาหาร สถานที่ทำงาน เวทีสาธารณะ และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ สถานที่ทำงาน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา คือ ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ร้านตัดผม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ร้านอาหาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ สถานที่ทำงาน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ตามลำดับ

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และ

การเข้าร่วมประชุม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยืมการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ในอัตราส่วนที่เท่ากันเช่นกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) และการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รถแห่หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) อีเมลการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ โปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา คือ และรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม สารสนเทศมีความ

นำเชื่อถือ และสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา คือ สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ตารางที่ 4.37 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง												
1. วิทยุ	3.13	1.49	ปานกลาง	3.42	1.58	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
2. โทรทัศน์	3.76	1.23	มาก	3.86	1.27	มาก	3.75	0.96	มาก	4.00	0.00	มาก
3. โทรศัพท์มือถือ	4.38	0.84	มาก	4.35	0.92	มาก	4.50	0.58	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
4. คอมพิวเตอร์	3.95	1.13	มาก	3.93	1.19	มาก	3.75	1.89	มาก	4.00	0.00	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง												
5. บ้าน	3.82	1.16	มาก	4.08	1.11	มาก	3.50	1.73	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	3.41	1.23	ปานกลาง	3.56	1.29	มาก	4.25	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
7. ร้านตัดผม	2.91	1.37	ปานกลาง	3.15	1.42	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
8. ร้านอาหาร	3.41	1.22	ปานกลาง	3.33	1.43	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
9. สถานที่ทำงาน	3.63	1.24	มาก	3.49	1.22	ปานกลาง	3.75	1.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
10. เวทีสาธารณะ	3.57	1.28	มาก	3.69	1.37	มาก	3.67	1.15	มาก	2.00	0.00	น้อย
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	2.87	1.47	ปานกลาง	2.88	1.50	ปานกลาง	2.00	1.00	น้อย	2.00	0.00	น้อย
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	4.31	1.01	มาก	3.86	1.32	มาก	4.50	1.00	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง												
13. การได้ยินการสนทนาการเมือง	3.87	1.02	มาก	3.74	1.21	มาก	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	3.86	1.05	มาก	3.79	1.23	มาก	3.75	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
15. การเข้าร่วมประชุม	3.36	1.37	ปานกลาง	3.45	1.50	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ												
16. โพสต์หรือหาเสียง	4.29	0.84	มาก	4.32	0.84	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	0.00	มาก
17. รถแห่หาเสียง	4.14	1.01	มาก	4.35	0.98	มาก	4.50	1.00	มาก	4.00	0.00	มาก
18. โพลทางการเมือง	3.46	1.17	ปานกลาง	3.08	1.02	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
19. สถิติทางการเมือง	3.36	1.17	ปานกลาง	2.85	1.06	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
20. บทวิจารณ์การเมือง	3.51	1.19	มาก	3.10	1.29	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
21. แผ่นพับการเมือง	3.37	1.18	ปานกลาง	2.83	1.28	ปานกลาง	3.50	0.58	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
22. อีเมลล์การเมือง	2.92	1.38	ปานกลาง	2.55	1.25	ปานกลาง	3.50	1.73	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
23. เสียโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือ เครือข่ายสังคมออนไลน์	3.69	1.20	มาก	3.16	1.24	ปานกลาง	4.75	0.50	มากที่สุด	4.00	0.00	มาก
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง												
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	3.65	1.07	มาก	3.20	1.09	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
25. สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน	3.60	1.08	มาก	3.28	1.15	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก	4.00	0.00	มาก
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.85	1.01	มาก	3.58	1.22	มาก	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
27. สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.71	1.09	มาก	3.53	1.15	มาก	4.50	0.58	มาก	4.00	0.00	มาก
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	3.62	1.15	มาก	3.28	1.28	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
29. สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	3.79	1.12	มาก	3.40	1.24	ปานกลาง	4.50	0.58	มาก	4.00	0.00	มาก

จากตารางที่ 4.37 ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ โทรทัศน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ โทรทัศน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ร้านอาหาร ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และสถานที่ทำงาน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการได้ยินการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การได้ยินการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการได้ยินการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการได้

ยินการสนทนากการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และการเข้าร่วมประชุม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ โปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) บทวิจารณ์การเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) แผ่นพับการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมา คือ สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.38 แสดงระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
1. วิทยุ	3.32	1.47	ปานกลาง	2.99	1.51	ปานกลาง
2. โทรทัศน์	3.90	1.18	มาก	3.64	1.27	มาก
3. โทรศัพท์มือถือ	4.39	0.82	มาก	4.38	0.88	มาก
4. คอมพิวเตอร์	4.07	1.09	มาก	3.82	1.19	มาก
สถานที่หรือพื้นที่ในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
5. บ้าน	3.86	1.15	มาก	3.83	1.18	มาก
6. ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา	3.58	1.13	มาก	3.29	1.33	ปานกลาง
7. ร้านตัดผม	3.14	1.32	ปานกลาง	2.71	1.40	ปานกลาง
8. ร้านอาหาร	3.51	1.23	ปานกลาง	3.29	1.25	ปานกลาง
9. สถานที่ทำงาน	3.64	1.21	มาก	3.58	1.27	มาก
10. เวทีสาธารณะ	3.83	1.11	มาก	3.32	1.39	ปานกลาง
11. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น	3.07	1.41	ปานกลาง	2.60	1.48	ปานกลาง
12. เครือข่ายสังคมออนไลน์	4.13	1.11	มาก	4.39	0.99	มาก
วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
13. การได้ยืมสารสนเทศทางการเมือง	3.91	0.96	มาก	3.81	1.11	มาก
14. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	3.94	0.96	มาก	3.76	1.17	มาก
15. การเข้าร่วมประชุม	3.51	1.28	ปานกลาง	3.20	1.47	ปานกลาง
ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เปิดรับ						
16. โปสเตอร์หาเสียง	4.29	0.83	มาก	4.30	0.84	มาก
17. รถแห่หาเสียง	4.31	0.83	มาก	4.02	1.14	มาก
18. โพลทางการเมือง	3.62	1.10	มาก	3.21	1.19	ปานกลาง
19. สถิติทางการเมือง	3.44	1.11	ปานกลาง	3.15	1.20	ปานกลาง
20. บทวิจารณ์การเมือง	3.60	1.14	มาก	3.31	1.26	ปานกลาง
21. แผ่นพับการเมือง	3.35	1.21	ปานกลาง	3.26	1.18	ปานกลาง
22. อีเมลการเมือง	2.94	1.37	ปานกลาง	2.81	1.37	ปานกลาง
23. เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.71	1.23	มาก	3.57	1.19	มาก

การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
คุณภาพของข่าวสารทางการเมือง						
24. สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง	3.73	1.09	มาก	3.46	1.06	ปานกลาง
25. สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน	3.70	1.06	มาก	3.43	1.10	ปานกลาง
26. สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.79	1.02	มาก	3.84	1.05	มาก
27. สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.84	1.10	มาก	3.55	1.07	มาก
28. สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	3.74	1.13	มาก	3.42	1.19	ปานกลาง
29. สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	3.86	1.09	มาก	3.64	1.17	มาก

จากตารางที่ 4.38 ระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนเมือง ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และใน ส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนชนบท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เช่นเดียวกัน

ในส่วนของสถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนเมือง ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และใน ส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนชนบท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เช่นเดียวกัน

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนเมือง ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ การได้ยืมการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และใน ส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนชนบท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการได้ยืมการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนเมือง ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ โปสเตอร์หาเสียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนชนบท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนเมือง ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนชนบท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

5. การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 4.39 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง				
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	321	97.30	9	2.70
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	320	97.00	10	3.00
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักรการเมือง	323	97.90	7	2.10
การใช้สิทธิเลือกตั้ง				
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	321	97.30	9	2.70
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน /ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	319	96.70	11	3.30

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	312	94.50	18	5.50
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง				
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	311	94.20	19	5.80
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	312	94.50	18	5.50
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	287	87.00	43	13.00
10. ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	296	89.70	34	10.30
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน				
11. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	290	87.90	40	12.10
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	288	87.30	42	12.70
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	290	87.90	40	12.10
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง				
14. แสดงพฤติกรรมกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	221	67.00	109	33.00
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	216	65.50	114	34.50
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	243	73.60	87	26.40
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน				
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	192	58.20	138	41.80
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	195	59.10	135	40.90

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	198	60.00	132	40.00
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง				
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)	264	80.00	66	20.00
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	266	80.60	64	19.40
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง				
22. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	288	87.30	42	12.70
23. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	291	88.20	39	11.80
24. ร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	300	90.90	30	9.10
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง				
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	224	67.90	106	32.10
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	222	67.30	108	32.70

จากตารางที่ 4.39 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 97.90 รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 97.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.40 แสดงภาพรวมระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง	3.64	1.07	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.79	1.06	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง	3.34	1.18	ปานกลาง
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน	3.36	1.20	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง	3.05	1.35	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน	2.97	1.31	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง	3.19	1.26	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง	3.33	1.28	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง	3.29	1.31	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.33	1.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.40 ภาพรวมระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปานกลาง โดยประเด็นด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.64$) และการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ และตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านการบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุนน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$)

ตารางที่ 4.41 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง						
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	3.58	1.10	มาก	3.62	1.05	มาก
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.59	1.20	มาก	3.51	1.02	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.74	1.05	มาก	3.82	1.04	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง						
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.85	1.07	มาก	3.89	0.96	มาก
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	3.77	1.06	มาก	3.93	0.94	มาก
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	3.76	1.22	มาก	3.56	1.15	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง						
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	3.68	1.09	มาก	3.49	1.14	ปานกลาง
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	3.56	1.19	มาก	3.27	1.21	ปานกลาง
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	3.36	1.27	ปานกลาง	3.11	1.21	ปานกลาง
10. ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.27	1.12	ปานกลาง	3.21	1.16	ปานกลาง
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
11. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.43	1.21	ปานกลาง	3.26	1.24	ปานกลาง
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เพื่อนเห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	3.54	1.12	มาก	3.28	1.19	ปานกลาง
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.60	1.16	มาก	3.25	1.22	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง						
14. แสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	3.28	1.26	ปานกลาง	2.76	1.38	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ชาย			หญิง		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.37	1.23	ปานกลาง	2.90	1.40	ปานกลาง
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.43	1.23	ปานกลาง	3.03	1.34	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน						
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	3.36	1.27	ปานกลาง	2.68	1.25	ปานกลาง
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	3.48	1.25	ปานกลาง	2.73	1.27	ปานกลาง
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	3.52	1.28	มาก	2.74	1.27	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง						
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)	3.58	1.25	มาก	2.92	1.24	ปานกลาง
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	3.50	1.22	ปานกลาง	3.07	1.23	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
22. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.51	1.25	ปานกลาง	3.14	1.25	ปานกลาง
23. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.49	1.25	ปานกลาง	3.24	1.30	ปานกลาง
24. ร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.55	1.26	มาก	3.29	1.28	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.58	1.24	มาก	3.18	1.33	ปานกลาง
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.51	1.24	ปานกลาง	3.13	1.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.41 ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามเพศ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง												
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	3.85	0.94	มาก	3.43	1.08	ปานกลาง	3.73	1.13	มาก	3.50	1.00	ปานกลาง
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.88	1.03	มาก	3.31	1.09	ปานกลาง	3.74	1.14	มาก	3.36	0.73	ปานกลาง
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	4.02	1.02	มาก	3.63	1.06	มาก	3.94	1.05	มาก	3.58	0.83	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง												
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.97	0.94	มาก	3.77	0.97	มาก	4.01	1.12	มาก	3.78	0.89	มาก
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	4.05	0.94	มาก	3.75	0.96	มาก	3.98	1.10	มาก	3.70	0.82	มาก
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	3.82	1.09	มาก	3.53	1.17	มาก	3.68	1.29	มาก	3.59	1.08	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง												
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	3.79	1.06	มาก	3.46	1.09	ปานกลาง	3.59	1.20	มาก	3.38	1.17	ปานกลาง
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	3.67	1.13	มาก	3.24	1.20	ปานกลาง	3.43	1.21	ปานกลาง	3.08	1.29	ปานกลาง
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	3.41	1.25	ปานกลาง	3.16	1.23	ปานกลาง	3.12	1.21	ปานกลาง	3.04	1.28	ปานกลาง
10. ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.46	1.15	ปานกลาง	3.13	1.13	ปานกลาง	3.18	1.11	ปานกลาง	3.27	1.28	ปานกลาง
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน												
11. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.70	1.16	มาก	3.18	1.27	ปานกลาง	3.11	1.15	ปานกลาง	3.59	1.19	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	3.64	1.13	มาก	3.26	1.24	ปานกลาง	3.31	1.07	ปานกลาง	3.44	1.16	ปานกลาง
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.64	1.26	มาก	3.29	1.24	ปานกลาง	3.28	1.11	ปานกลาง	3.37	1.15	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง												
14. แสดงพฤติกรรมกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	3.00	1.35	ปานกลาง	3.02	1.39	ปานกลาง	2.84	1.48	ปานกลาง	2.57	0.98	ปานกลาง
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของ กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.09	1.23	ปานกลาง	3.16	1.40	ปานกลาง	2.91	1.48	ปานกลาง	2.76	1.26	ปานกลาง
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.23	1.24	ปานกลาง	3.07	1.37	ปานกลาง	3.42	1.38	ปานกลาง	2.87	1.06	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน												
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	2.79	1.12	ปานกลาง	3.11	1.32	ปานกลาง	2.74	1.36	ปานกลาง	2.59	1.28	ปานกลาง
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของ กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	2.95	1.06	ปานกลาง	3.11	1.31	ปานกลาง	2.89	1.45	ปานกลาง	2.68	1.42	ปานกลาง
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	2.92	1.04	ปานกลาง	3.18	1.41	ปานกลาง	2.85	1.33	ปานกลาง	2.65	1.32	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง												
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประชุมทางการเมือง)	3.24	1.24	ปานกลาง	3.19	1.32	ปานกลาง	3.24	1.32	ปานกลาง	2.59	0.96	ปานกลาง
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	3.28	1.13	ปานกลาง	3.25	1.22	ปานกลาง	3.20	1.38	ปานกลาง	2.95	1.17	ปานกลาง
การร่วมณรงค์ทางการเมือง												
22. เข้าร่วมณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.29	1.21	ปานกลาง	3.12	1.32	ปานกลาง	3.41	1.29	ปานกลาง	3.50	1.00	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	18-19 ปี			20-21 ปี			22-23 ปี			24-25 ปี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
23. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.31	1.35	ปานกลาง	3.21	1.28	ปานกลาง	3.46	1.33	ปานกลาง	3.54	1.00	มาก
24. ร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.53	1.18	มาก	3.24	1.35	ปานกลาง	3.51	1.29	ปานกลาง	3.36	1.10	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง												
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.47	1.34	ปานกลาง	3.34	1.32	ปานกลาง	3.19	1.33	ปานกลาง	3.06	1.11	ปานกลาง
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.51	1.25	ปานกลาง	3.26	1.27	ปานกลาง	3.06	1.45	ปานกลาง	3.00	1.24	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.42 ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอายุ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักรการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักรการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักรการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

ทั้งนี้ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และโน้มน้ำหนักให้ผู้อื่นเลือกนักรการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.43 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง																		
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	3.38	1.06	ปานกลาง	4.29	0.95	มาก	3.53	0.95	มาก	3.49	1.14	ปานกลาง	3.65	1.10	มาก	4.00	0.00	มาก
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค้การบริหารส่วนตำบล นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด	3.25	0.71	ปานกลาง	4.50	0.76	มาก	3.43	1.03	ปานกลาง	3.45	1.29	ปานกลาง	3.59	1.06	มาก	4.00	0.00	มาก
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของน้กการเมือง	3.38	0.52	ปานกลาง	4.63	0.52	มากที่สุด	3.56	1.07	มาก	3.69	1.09	มาก	3.90	1.03	มาก	4.00	0.00	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง																		
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.75	0.71	มาก	4.63	0.74	มากที่สุด	3.47	0.99	ปานกลาง	3.48	1.15	ปานกลาง	4.15	0.87	มาก	4.00	0.00	มาก
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	3.38	0.52	ปานกลาง	4.63	0.74	มากที่สุด	3.54	0.98	มาก	3.56	1.11	มาก	4.09	0.90	มาก	4.00	0.00	มาก
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	3.50	0.76	ปานกลาง	4.38	0.74	มาก	3.40	1.20	ปานกลาง	3.63	1.23	มาก	3.71	1.18	มาก	4.00	0.00	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง																		
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	3.14	0.69	ปานกลาง	4.00	0.93	มาก	3.44	1.09	ปานกลาง	3.57	1.19	มาก	3.59	1.14	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	3.25	1.16	ปานกลาง	4.00	0.93	มาก	3.46	1.06	ปานกลาง	3.32	1.32	ปานกลาง	3.32	1.25	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	3.89	0.60	มาก	4.14	1.46	มาก	3.07	1.15	ปานกลาง	3.14	1.32	ปานกลาง	3.19	1.26	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
10. ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.56	0.53	มาก	4.43	0.53	มาก	3.21	1.09	ปานกลาง	3.10	1.16	ปานกลาง	3.19	1.18	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน																		
11. โนมน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.50	0.53	ปานกลาง	4.17	0.75	มาก	3.36	1.12	ปานกลาง	3.19	1.38	ปานกลาง	3.29	1.26	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	3.56	0.73	มาก	3.63	1.19	มาก	3.31	1.05	ปานกลาง	3.28	1.36	ปานกลาง	3.41	1.20	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.33	0.87	ปานกลาง	3.57	1.40	มาก	3.33	1.17	ปานกลาง	3.43	1.28	ปานกลาง	3.37	1.23	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง																		
14. แสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	2.78	0.83	ปานกลาง	3.40	1.34	ปานกลาง	2.88	1.20	ปานกลาง	2.71	1.35	ปานกลาง	3.05	1.49	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.11	1.05	ปานกลาง	3.67	1.21	มาก	2.95	1.27	ปานกลาง	2.83	1.34	ปานกลาง	3.16	1.44	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.22	0.67	ปานกลาง	3.86	1.07	มาก	3.06	1.14	ปานกลาง	2.91	1.31	ปานกลาง	3.28	1.43	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน																		
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	3.11	1.36	ปานกลาง	3.50	1.29	ปานกลาง	2.73	1.16	ปานกลาง	2.80	1.38	ปานกลาง	3.02	1.33	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	3.44	1.42	ปานกลาง	3.50	1.29	ปานกลาง	2.84	1.11	ปานกลาง	2.71	1.38	ปานกลาง	3.10	1.37	ปานกลาง	1.00	0.00	น้อยที่สุด
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	3.22	1.39	ปานกลาง	3.75	1.26	มาก	2.77	1.05	ปานกลาง	2.74	1.43	ปานกลาง	3.17	1.41	ปานกลาง	2.00	0.00	น้อย
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง																		
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)	2.89	0.33	ปานกลาง	3.17	1.60	ปานกลาง	3.18	1.16	ปานกลาง	2.92	1.36	ปานกลาง	3.23	1.34	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	3.56	0.73	มาก	3.33	1.37	ปานกลาง	3.08	1.07	ปานกลาง	3.05	1.39	ปานกลาง	3.29	1.29	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง																		
22. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.78	0.67	มาก	4.00	1.15	มาก	3.11	1.22	ปานกลาง	3.28	1.25	ปานกลาง	3.28	1.31	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า			มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
23. เข้าร่วมมรดงค์ให้คนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.67	0.71	มาก	4.17	0.98	มาก	3.04	1.25	ปานกลาง	3.17	1.32	ปานกลาง	3.46	1.30	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
24. ร่วมมรดงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักรการเมือง	3.67	0.71	มาก	4.14	0.90	มาก	3.21	1.14	ปานกลาง	3.18	1.39	ปานกลาง	3.47	1.33	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง																		
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.11	0.93	ปานกลาง	3.57	1.81	มาก	3.17	1.21	ปานกลาง	3.32	1.36	ปานกลาง	3.43	1.37	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.11	1.05	ปานกลาง	3.71	1.60	มาก	3.16	1.19	ปานกลาง	3.24	1.32	ปานกลาง	3.32	1.39	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.43 ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ เข้าร่วมมรดกให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) และให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) และสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ทั้งนี้ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง) ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) และบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากันด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 4.44 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง						
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	3.58	1.07	มาก	3.85	1.01	มาก
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.54	1.08	มาก	3.58	1.24	มาก
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.78	1.04	มาก	3.92	1.06	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง						
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.88	0.99	มาก	3.88	1.14	มาก
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	3.86	0.99	มาก	4.00	0.98	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	3.61	1.18	มาก	3.88	1.18	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง						
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	3.54	1.12	มาก	3.76	1.20	มาก
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	3.34	1.21	ปานกลาง	3.77	1.14	มาก
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	3.16	1.24	ปานกลาง	3.58	1.14	มาก
10. ขอวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.20	1.16	ปานกลาง	3.50	0.91	ปานกลาง
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
11. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.28	1.24	ปานกลาง	3.76	1.05	มาก
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เพื่อนเห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	3.33	1.17	ปานกลาง	3.88	1.09	มาก
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.34	1.21	ปานกลาง	3.75	1.15	มาก
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง						
14. แสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	2.91	1.36	ปานกลาง	3.17	1.34	ปานกลาง
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.03	1.37	ปานกลาง	3.30	1.29	ปานกลาง
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.15	1.33	ปานกลาง	3.38	1.13	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน						
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	2.90	1.31	ปานกลาง	3.05	1.13	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	อิสลาม			พุทธ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	2.94	1.33	ปานกลาง	3.42	1.02	ปานกลาง
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	2.94	1.33	ปานกลาง	3.58	1.12	มาก
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง						
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)	3.10	1.28	ปานกลาง	3.87	1.06	มาก
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	3.19	1.25	ปานกลาง	3.48	1.16	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
22. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.23	1.27	ปานกลาง	3.68	1.11	มาก
23. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.28	1.29	ปานกลาง	3.80	1.15	มาก
24. ร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.34	1.28	ปานกลาง	3.84	1.21	มาก
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.27	1.33	ปานกลาง	3.75	1.07	มาก
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.21	1.33	ปานกลาง	3.71	1.04	มาก

จากตารางที่ 4.44 ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามศาสนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักรการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และเปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง																		
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	2.00	0.00	น้อย	3.50	0.58	ปานกลาง	3.60	0.97	มาก	3.29	1.10	ปานกลาง	3.61	1.06	มาก	3.88	1.20	มาก
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.00	0.00	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.10	0.88	ปานกลาง	3.47	1.01	ปานกลาง	3.54	1.10	มาก	3.79	1.14	มาก
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	3.50	0.58	ปานกลาง	3.00	0.71	ปานกลาง	3.44	1.03	ปานกลาง	3.83	1.06	มาก	3.91	0.90	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง																		
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	4.00	0.00	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง	3.56	0.73	มาก	3.41	0.87	ปานกลาง	3.93	0.99	มาก	3.85	1.22	มาก
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.22	0.44	ปานกลาง	3.53	1.07	มาก	3.92	0.98	มาก	3.84	1.14	มาก
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	4.00	0.00	มาก	3.75	0.96	มาก	3.20	1.40	ปานกลาง	3.35	1.27	ปานกลาง	3.65	1.15	มาก	3.83	1.34	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง																		
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	0.00	0.00	-	3.50	0.58	ปานกลาง	2.67	0.87	ปานกลาง	3.25	1.24	ปานกลาง	3.58	1.12	มาก	3.88	1.05	มาก
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	5.00	0.00	มากที่สุด	2.50	1.00	น้อย	2.88	1.13	ปานกลาง	2.88	1.22	ปานกลาง	3.41	1.20	ปานกลาง	3.61	1.23	มาก
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	4.00	0.00	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง	2.60	1.17	ปานกลาง	3.29	1.10	ปานกลาง	3.18	1.24	ปานกลาง	3.50	1.36	ปานกลาง
10. ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.20	1.03	ปานกลาง	3.44	1.10	ปานกลาง	3.19	1.14	ปานกลาง	3.42	1.43	ปานกลาง
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน																		
11. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	4.00	0.00	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง	3.11	1.17	ปานกลาง	3.56	1.09	มาก	3.31	1.24	ปานกลาง	3.40	1.43	ปานกลาง
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เพื่อนเห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	3.50	1.00	ปานกลาง	3.00	1.05	ปานกลาง	3.19	0.98	ปานกลาง	3.39	1.19	ปานกลาง	3.53	1.26	มาก
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.00	0.00	น้อย	3.25	0.50	ปานกลาง	3.10	1.20	ปานกลาง	3.19	1.17	ปานกลาง	3.38	1.23	ปานกลาง	3.70	1.13	มาก
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง																		
14. แสดงพฤติกรรมกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	3.00	0.00	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	2.50	1.20	น้อย	2.80	1.15	ปานกลาง	3.03	1.38	ปานกลาง	2.08	1.24	น้อย

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.00	0.00	ปานกลาง	2.50	0.58	น้อย	2.50	1.07	น้อย	3.13	1.41	ปานกลาง	3.11	1.37	ปานกลาง	2.67	1.56	ปานกลาง
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	2.50	1.00	น้อย	2.63	1.06	ปานกลาง	3.19	1.05	ปานกลาง	3.25	1.33	ปานกลาง	2.53	1.46	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน																		
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด	2.75	0.50	ปานกลาง	2.86	1.57	ปานกลาง	2.50	1.09	น้อย	2.96	1.29	ปานกลาง	2.64	1.50	ปานกลาง
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด	3.50	1.00	ปานกลาง	2.63	1.60	ปานกลาง	2.71	1.14	ปานกลาง	3.02	1.31	ปานกลาง	2.75	1.36	ปานกลาง
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.00	0.00	ปานกลาง	2.25	1.16	น้อย	3.00	1.24	ปานกลาง	3.03	1.36	ปานกลาง	3.00	1.18	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง																		
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)	3.00	0.00	ปานกลาง	3.33	0.58	ปานกลาง	2.13	0.99	น้อย	3.07	0.88	ปานกลาง	3.19	1.29	ปานกลาง	3.37	1.50	ปานกลาง
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	3.00	0.00	ปานกลาง	3.33	0.58	ปานกลาง	2.63	1.51	ปานกลาง	3.25	1.06	ปานกลาง	3.23	1.25	ปานกลาง	3.33	1.35	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง																		
22. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งระดับชาติ เช่น	4.00	0.00	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง	3.33	1.12	ปานกลาง	3.12	1.11	ปานกลาง	3.28	1.27	ปานกลาง	3.21	1.53	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เกษตรกร			รับราชการ			รับจ้างทั่วไป			ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว			นักเรียน / นักศึกษา			อื่น ๆ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา																		
23. เข้าร่วมมรดงศ์ให้คนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.00	0.00	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง	3.22	0.97	ปานกลาง	3.00	1.17	ปานกลาง	3.39	1.30	ปานกลาง	3.09	1.38	ปานกลาง
24. ร่วมมรดงศ์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.00	0.00	ปานกลาง	2.75	0.50	ปานกลาง	3.33	1.00	ปานกลาง	3.06	1.03	ปานกลาง	3.45	1.31	ปานกลาง	3.04	1.23	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง																		
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.00	0.00	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง	3.20	0.84	ปานกลาง	2.93	1.28	ปานกลาง	3.39	1.32	ปานกลาง	3.13	1.50	ปานกลาง
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.00	0.00	ปานกลาง	2.75	0.50	ปานกลาง	3.20	1.30	ปานกลาง	2.87	1.19	ปานกลาง	3.32	1.31	ปานกลาง	3.20	1.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.45 ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ และบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ไม่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านการสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ($\bar{X} = 0.00$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และขอวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) และร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.46 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง												
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	3.64	1.04	มาก	3.22	1.23	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.61	1.06	มาก	3.03	1.19	ปานกลาง	3.75	1.26	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.86	1.01	มาก	3.27	1.19	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
การใช้สิทธิเลือกตั้ง												
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.95	0.97	มาก	3.31	1.13	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	3.93	0.97	มาก	3.36	1.05	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	3.70	1.14	มาก	3.09	1.38	ปานกลาง	4.50	0.58	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง												
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	3.59	1.10	มาก	3.24	1.28	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	3.41	1.21	ปานกลาง	3.12	1.15	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	3.22	1.25	ปานกลาง	2.91	1.20	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
10. ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.26	1.14	ปานกลาง	2.91	1.18	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน												
11. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.34	1.24	ปานกลาง	3.06	1.12	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	3.40	1.16	ปานกลาง	3.11	1.25	ปานกลาง	4.50	0.58	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.42	1.21	ปานกลาง	2.97	1.19	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง												
14. แสดงพฤติกรรมกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	2.99	1.38	ปานกลาง	2.63	1.15	ปานกลาง	2.50	1.73	น้อย	2.00	0.00	น้อย
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของ กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.11	1.38	ปานกลาง	2.80	1.19	ปานกลาง	2.50	1.29	น้อย	2.00	0.00	น้อย
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.20	1.32	ปานกลาง	3.00	1.23	ปานกลาง	2.50	1.73	น้อย	3.00	0.00	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน												
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	2.90	1.33	ปานกลาง	2.96	1.17	ปานกลาง	3.00	1.15	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของ กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	2.98	1.34	ปานกลาง	2.96	1.14	ปานกลาง	3.00	1.15	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	3.03	1.37	ปานกลาง	2.84	1.07	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง												
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)	3.17	1.29	ปานกลาง	3.03	1.24	ปานกลาง	4.00	1.00	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	3.23	1.24	ปานกลาง	2.97	1.27	ปานกลาง	4.00	1.00	มาก	4.00	0.00	มาก
การร่วมณรงค์ทางการเมือง												
22. เข้าร่วมณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.32	1.25	ปานกลาง	2.82	1.31	ปานกลาง	3.75	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	น้อยกว่า 10,000 บาท			10,001-15,000 บาท			15,001-20,000 บาท			20,001-25,000 บาท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
23. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.38	1.28	ปานกลาง	2.88	1.24	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
24. ร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.40	1.28	ปานกลาง	3.26	1.31	ปานกลาง	3.50	1.29	ปานกลาง	3.00	0.00	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง												
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.34	1.36	ปานกลาง	3.15	0.97	ปานกลาง	3.50	1.29	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.28	1.33	ปานกลาง	3.08	1.20	ปานกลาง	3.75	0.96	มาก	3.00	0.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.46 ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็น ด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็น ด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็น ด้านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้งใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของ พรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหาร ท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ เห็นความสำคัญในการ ใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน ขอวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการ ดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การ ยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. และเสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.47 แสดงระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง						
1. ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ	3.70	1.07	มาก	3.50	1.06	ปานกลาง
2. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.65	1.09	มาก	3.43	1.08	ปานกลาง
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.83	1.08	มาก	3.74	1.00	มาก
การใช้สิทธิเลือกตั้ง						
4. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.98	1.01	มาก	3.77	0.99	มาก
5. เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น	3.96	1.03	มาก	3.78	0.93	มาก
6. มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง	3.75	1.19	มาก	3.52	1.16	มาก
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง						
7. สนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว	3.74	1.09	มาก	3.37	1.13	ปานกลาง
8. พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ	3.49	1.16	ปานกลาง	3.24	1.24	ปานกลาง
9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน	3.44	1.18	ปานกลาง	2.94	1.25	ปานกลาง
10. ขอปรึกษาชีวิตวิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.38	1.10	ปานกลาง	3.08	1.17	ปานกลาง
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน						
11. โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม	3.52	1.18	มาก	3.12	1.25	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
12. เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	3.52	1.13	มาก	3.23	1.19	ปานกลาง
13. ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.54	1.16	มาก	3.21	1.23	ปานกลาง
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง						
14. แสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	3.12	1.34	ปานกลาง	2.76	1.36	ปานกลาง
15. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.11	1.32	ปานกลาง	3.00	1.40	ปานกลาง
16. แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.28	1.24	ปานกลาง	3.06	1.38	ปานกลาง
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน						
17. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ	2.99	1.25	ปานกลาง	2.85	1.34	ปานกลาง
18. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ	3.06	1.22	ปานกลาง	2.93	1.37	ปานกลาง
19. บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	3.12	1.27	ปานกลาง	2.91	1.36	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง						
20. เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)	3.23	1.31	ปานกลาง	3.10	1.26	ปานกลาง
21. เข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	3.34	1.17	ปานกลาง	3.10	1.29	ปานกลาง
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง						
22. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.35	1.23	ปานกลาง	3.19	1.30	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เมือง			ชนบท		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
23. เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.39	1.29	ปานกลาง	3.27	1.29	ปานกลาง
24. ร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง	3.54	1.27	มาก	3.23	1.27	ปานกลาง
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
25. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	3.60	1.31	มาก	3.02	1.24	ปานกลาง
26. เสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.	3.47	1.29	ปานกลาง	3.03	1.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.47 ระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนเมือง ส่วนใหญ่มีการเปิดรับสารสนเทศและมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นของการเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในชุมชนชนบท ส่วนใหญ่มีการเปิดรับสารสนเทศและมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นของการเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ (2) ศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 25 ปี ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมืองและยึดการกำหนดเกณฑ์อายุของเยาวชนที่ตรงกับคำแนะนำขององค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีจำนวนประชากรไม่แน่นอน (Infinite Population) โดยในการศึกษาครั้งนี้ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5% และกำหนดค่าตามสูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2535: 38) ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรจะใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) แบ่งสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน ตามคุณลักษณะดังนี้ (1.) จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา เป็นหน่วยพื้นที่ในการวิเคราะห์ (Unit of Analyzed) และ (2.) แหล่งที่อยู่อาศัย ได้แก่ สังคมเมือง และสังคมชนบท และมีความยินยอม สมัครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม คืนได้จริง จำนวน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 (ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเกินกว่าที่กำหนด เพื่อป้องกันการสูญหายและผิดพลาดของข้อมูล)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำรวจทางสังคมศาสตร์ (The Statistical Package for the Social Sciences) หรือ SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยสามารถนำเสนอและสรุปผลของการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ความรู้ที่ได้จากการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 64.20 มีช่วงอายุ 20-21 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 92.10 โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ยังคงเป็นนักเรียน / นักศึกษา จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 82.10 และรองลงมาประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 และประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ ในส่วนของรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 285 คิดเป็นร้อยละ 86.40 และผู้วิจัยแบ่งแหล่งที่อยู่อาศัยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สังคมเมือง และสังคมชนบทในอัตราส่วนที่เท่ากัน คือ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 50

1.2 พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง

1.2.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศทางการเมือง โดยต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 98.80 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน โดยระดับความต้องการสารสนเทศทางการเมืองพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด โดยต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 4.26$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

1.2.1.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

เพศชาย ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

เพศหญิง ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และ

ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

1.2.1.2 ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

1.2.1.3 ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ ตามลำดับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

สูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชา นิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมือง ผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ

วิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ($\bar{X} = 5.00$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2.1.4 ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$)

1.2.1.5 ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ

1.2.1.6 ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 4.51$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

รายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพล์ทางการเมือง เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางติดต่อกับนักการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

1.2.1.7 ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

สังคมเมือง ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต้องการ

สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

สังคมชนบท ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ ต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

1.2.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมือง จากแหล่งอินเทอร์เน็ต โดยมีการแสวงหาจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น มากที่สุด จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 รองลงมา คือ เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 และมีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล จากเพื่อน / เพื่อนร่วมงาน จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 96.70 ตามลำดับ ในส่วนของแหล่งสารสนเทศที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีการแสวงหาน้อยที่สุดคือ ผู้นำทางศาสนา จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30

โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายแหล่งสารสนเทศ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก โดยการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา คือ แหล่งองค์การทางการเมือง ($\bar{X} = 3.80$) และแหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

1.2.2.1 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

เพศชาย ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมือง จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

เพศหญิง ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมืองในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน

ประเภทวารสาร/นิตยสารในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และแหล่งอินเทอร์เน็ตประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ เช่นเดียวกับเพศชาย

1.2.2.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$)

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทโทรทัศน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$)

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$)

1.2.2.3 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทสมาชิกในครอบครัว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และจากแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทโฆษกพรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ

จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และจากแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทโฆษกพรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ตามลำดับ

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ

สูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทสมาชิกในครอบครัว ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ประเภทครู / อาจารย์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และจากแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทโฆษกพรรคการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

1.2.2.4 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ

1.2.2.5 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ประเภทนักการเมือง จากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุด มหาวิทยาลัย จากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวิทยุกระจายเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งมีอัตราส่วนที่เท่ากัน ทั้งนี้มีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเครือข่ายสังคม

ออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line และแหล่งองค์การทางการเมือง ประเภทพรรคการเมือง ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$)

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$)

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$)

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$)

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$)

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$)

1.2.2.6 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$)

รายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$)

รายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และมีการ

แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$)

รายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ประเภทวารสาร/นิตยสาร แหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งมีอัตราส่วนที่เท่ากัน และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา แหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทห้องสมุดประชาชน และประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) ซึ่งมีอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.2.2.7 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

สังคมเมือง ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเภทศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$)

สังคมชนบท ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต ประเภทเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และมีการแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศบุคคล ประเภทผู้นำทางศาสนา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$)

1.2.3 การใช้สารสนเทศทางการเมือง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศทางการเมือง ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และใช้สารสนเทศทางการเมืองในการบริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองน้อยที่สุด จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90

สำหรับภาพรวมระดับการใช้สารสนเทศทางการเมือง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก โดยใช้สารสนเทศทางการเมืองในการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา คือ ใช้สารสนเทศทางการเมืองในการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.77$) และใช้สารสนเทศทางการเมืองในการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

1.2.3.1 การใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

เพศชาย ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$)

รองลงมา คือ หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

เพศหญิง ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้ง และตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

1.2.3.2 การใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเองในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

1.2.3.3 การใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่มีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.78$) และติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ รวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับ

สูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น สนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวเสมอ ๆ พบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งอยู่ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.2.3.4 การใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

1.2.3.5 การใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) โนมน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$)

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$) ตามลำดับ

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และเมื่อมีกิจกรรมทางการเมืองได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอๆ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) ตามลำดับ

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ ติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น

ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และบริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) ตามลำดับ

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ หาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) ตามลำดับ

1.2.3.6 การใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรีหรือศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมือง เพื่อพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนเสมอๆ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่สนับสนุนที่ยานพาหนะ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) บริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) ได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.2.3.7 การใช้สารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

สังคมเมือง ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้ง และตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) ตามลำดับ

สังคมชนบท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา คือ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

1.3 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 และคอมพิวเตอร์ จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองน้อยที่สุด จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 83.60

สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 รองลงมา คือ บ้าน จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 93.30 และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น น้อยที่สุด จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40

สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 และการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และได้รับด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมน้อยที่สุด จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 87.90

โดยลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 97.90 รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองน้อยที่สุด จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40

คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการ และนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้มากที่สุด จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 และสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติมน้อยที่สุด จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10

ทั้งนี้ในส่วนของภาพรวมระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง พบว่า ส่วนใหญ่มีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก โดยประเด็นด้านเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมา คือ วิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ($\bar{X} = 3.69$) และคุณภาพของข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

1.3.1 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามเพศ

1.3.1.1 เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

เพศชาย ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$)

เพศหญิง ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองน้อยที่สุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เช่นเดียวกัน

1.3.1.2 สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง

เพศชาย ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)

เพศหญิง ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) เช่นเดียวกัน

1.3.1.3 วิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

เพศชาย ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$)

เพศหญิง ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เช่นเดียวกัน

1.3.1.4 ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น

เพศชาย ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$)

เพศหญิง ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เช่นเดียวกัน

1.3.1.5 คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ

เพศชาย ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

เพศหญิง ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบันในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และคิดว่าสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)

1.3.2 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอายุ

1.3.2.1 เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$)

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$)

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เช่นเดียวกัน

1.3.2.2 สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$)

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$)

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$)

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด ซึ่งในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และร้านตัดผม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$)

1.3.2.3 วิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยืมการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยิน การสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมซึ่ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$)

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$)

1.3.2.4 ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของ โปสเตอร์หาเสียงซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมล์การเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของ โปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมล์ การเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$)

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของ โปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมล์ การเมืองในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของ โปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมล์ การเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เช่นเดียวกัน

1.3.2.5 คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความเป็นมาของ เรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68$)

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อ เหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่าง ต่อเนื่อง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อ เหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วนซึ่ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.37$)

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$)

1.3.3 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

1.3.3.1 เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$)

ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$)

ระดับการศึกษานุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$)

ระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$)

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$)

1.3.3.2 สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ ร้านตัดผมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เวทีสาธารณะ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$)

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$)

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และร้านตัดผมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$)

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และร้านตัดผม ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) ร้านอาหาร ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) และเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.3.3 วิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$)

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$)

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยิน การสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการเข้าร่วมประชุม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$)

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.3.4 ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของบทวิจารณ์การเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) แผ่นพับการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และอีเมลการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์การเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.862.90$)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$)

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$)

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$)

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รถแห่หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) บทวิจารณ์การเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) แผ่นพับการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของอีเมลการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

1.3.3.5 คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และคิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และคิดว่าสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$)

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และคิดว่าสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และคิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.4 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

1.3.4.1 เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$)

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ใช้วิทยุ เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ด้วยเช่นกัน

1.3.4.2 สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$)

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ตามลำดับ

1.3.4.3 วิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ การเข้าร่วมประชุม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$)

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ การเข้าร่วมประชุม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ด้วยเช่นกัน

1.3.4.4 ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ อีเมลการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$)

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน รองลงมา คือ แผ่นพับการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ

1.3.4.5 คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$)

1.3.5 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

1.3.5.1 เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรทัศน์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และคอมพิวเตอร์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ โทรทัศน์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ โทรทัศน์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$)

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$)

1.3.5.2 สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากร้านอาหาร ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) สถานที่ทำงาน ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) เวทีสาธารณะ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ สถานที่ทำงาน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา คือ ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ร้านตัดผม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ร้านอาหาร ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ สถานที่ทำงาน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ตามลำดับ

1.3.5.3 วิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และการเข้าร่วมประชุม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการได้ยืมการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ในอัตราส่วนที่เท่ากันเช่นกัน

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) และการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ตามลำดับ

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยืมการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

1.3.5.4 ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รถแห่หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) อีเมลการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ โปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา คือ และรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

1.3.5.5 คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และสารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา คือ สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

1.3.6 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

1.3.6.1 เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

รายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$)

รายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ โทรทัศน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

รายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ โทรทัศน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.6.2 สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

รายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

รายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

รายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ร้านอาหาร ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และสถานที่ทำงาน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.6.3 วิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการไต่ถามการสนทนาการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

รายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การไต่ถามการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$)

รายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการไต่ถามการสนทนาการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)

รายได้ 20,001-25,000 บาท ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการไต่ถามการสนทนาการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และการเข้าร่วมประชุม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.6.4 ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)

รายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ โปสเตอร์หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$)

รายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$)

รายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) บทวิจารณ์การเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) แผ่นพับการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.6.5 คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$)

รายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$)

รายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

รายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.3.7 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

1.3.7.1 เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

ชุมชนเมือง ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

ชุมชนชนบท ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง คือ โทรศัพท์มือถือ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ และคอมพิวเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เช่นเดียวกัน

1.3.7.2 สถานที่หรือพื้นที่ ที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง

ชุมชนเมือง ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

ชุมชนชนบท ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ บ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เช่นเดียวกัน

1.3.7.3 วิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ชุมชนเมือง ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ การได้ยืมการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

ชุมชนชนบท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยการได้ยืมการสนทนาการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

1.3.7.4 ลักษณะสารสนเทศทางการเมืองที่เคยพบเห็น

ชุมชนเมือง ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ โปสเตอร์หาเสียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

ชุมชนชนบท ส่วนใหญ่เคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของโปสเตอร์หาเสียง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

1.3.7.5 คุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ

ชุมชนเมือง ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

ชุมชนชนบท ส่วนใหญ่คิดว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ สารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

1.4 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตัดสินใจในมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 97.90 รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 97.00 ตามลำดับ

สำหรับภาพรวมระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปานกลาง โดยประเด็นด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.64$) และการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ และตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านการบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุนน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$)

1.4.1 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามเพศ

เพศชาย ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

เพศหญิง ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

1.4.2 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ 18-19 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 20-21 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 22-23 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

ช่วงอายุ 24-25 ปี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และโน้มน้ำหนักให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.4.3 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

ระดับศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ระดับศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) และให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

ระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมือง

ที่สนับสนุนทุกครั้ง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) และสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ขอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) โน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง) ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) แสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) และบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากันด้วยเช่นกัน

1.4.4 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามศาสนา

ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และเปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เพื่อนเห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

1.4.5 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามอาชีพ

อาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านพบปะพูดคุย ประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน / ชุมชนเสมอ ๆ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนเสมอ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรกร ไม่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านการสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ($\bar{X} = 0.00$)

อาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) มีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และขอวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

อาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) และร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

นักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

1.4.6 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

รายได้ 10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นด้านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับ

รายได้ 15,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้งในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

รายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นด้านให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ในระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ให้ความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ขอวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่สนับสนุนเสมอ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เข้าร่วมการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ในอัตราส่วนที่เท่ากัน

1.4.7 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามแหล่งที่อยู่อาศัย

ชุมชนเมือง ส่วนใหญ่มีการเปิดรับสารสนเทศและมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นของการเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ชุมชนชนบท ส่วนใหญ่มีการเปิดรับสารสนเทศและมีส่วนร่วมทางการเมือง ในประเด็นของการเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมา คือ เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง

2.1.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง

จากผลการวิจัย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุป

นโยบายพรรค สรุปรเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง และต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง ในระดับมากด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Atkin (1973) ที่กล่าวไว้ว่า ความต้องการสารสนเทศทางการเมืองที่มาจากความต้องการของผู้รับสารที่แท้จริงจะส่งผลให้ผู้รับสารทราบถึงผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับ ทั้งในด้านนโยบายของรัฐบาล การช่วยเหลือประชาชน แนวทางและสิทธิประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันขึ้นพื้นฐานตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ นอกจากนี้คมกริช รุมดอน (2562) กล่าวไว้ว่า การเปิดเผยสารสนเทศด้านนโยบายของรัฐบาลที่จะดำเนินการบริหารประเทศและช่วยเหลือประชาชนควรมีความชัดเจนและถูกต้อง ไม่เป็นช่องทางในการก่อให้เกิดการทุจริตในการบริหารบ้านเมือง อีกทั้งการกำหนดนโยบายในการพัฒนาประเทศควรมีการกำหนดแผนการพัฒนาที่ชัดเจน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ นอกจากนี้พรรคการเมืองควรมีการเปิดเผยข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์และสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการพรรคการเมือง และการพัฒนาท้องถิ่นชุมชนอย่างชัดเจน เช่น การนำเสนอสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี และการยื่นหยัดการไม่ขายเสียงเลือกตั้งควบคู่กันไปด้วย เป็นต้น

2.1.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง

จากผลการวิจัย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมือง จากแหล่งอินเทอร์เน็ต โดยมีการแสวงหาจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น จากเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง และจากแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล จากเพื่อน / เพื่อนร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับ เกศสุดา วุฒิ (2553) อัญชสา สีนวนแก้ว (2558) โชคธำรงค์ จงจอหอ (2560) และคมกริช รุมดอน (2562) ที่พบว่า การแสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจะเป็นการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ สามารถเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางเพื่อไปหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นๆ ซึ่งใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของแหล่งอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง และแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล นอกจากนี้ยังสอดคล้องสุริยา ทักษนาทินกร (2559) และคมกริช รุมดอน (2562) ที่พบว่า ประชาชนจะมีการติดตามข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยอาจมีทั้งภาพและเสียงที่มีความน่าสนใจในการติดตาม อีกทั้งข้อมูลสารสนเทศที่ได้มีความทันสมัย มีข้อมูลมาก ครบถ้วน และมีความหลากหลายกว่าแหล่งอื่นๆ ซึ่งรวมถึงแหล่งอินเทอร์เน็ตที่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ว่าผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา จึงส่งผลให้แหล่งสารสนเทศ

ประเภทอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง และแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแหล่งสารสนเทศทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจและการเปิดรับในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทั้งนี้ผลจากการวิจัย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากผู้นำทางศาสนาในที่สุด อาจสืบเนื่องจากบทบาทของผู้นำศาสนาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการให้การสนับสนุนและส่งเสริมในด้านของการปฏิบัติศาสนกิจเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการดูอาห์ (ภาวนา) (นิรวานา ลาเต๊ะ, 2556) นอกจากนี้ กองอำนาจการรักษามั่นคงภายในภาค 4 (ออนไลน์) ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า บทบาทของผู้นำทางศาสนา ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของการเป็นโต๊ะครูหรือเจ้าของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อีกทั้งยังเป็นเสมือนผู้นำด้านความคิด ผู้นำด้านปฏิบัติ รวมทั้งผู้นำด้านจิตวิญญาณที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมศาสนิกชนมุสลิมที่อยู่ภายใต้หลักการของศาสนาทั้งสิ้น ดังนั้นความรับผิดชอบของผู้นำศาสนา หรืออิหม่าม จะมีขอบเขตของความรับผิดชอบในด้านของการให้คำแนะนำตามหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ และให้ความร่วมมือในด้านการแก้ปัญหาความไม่สงบเพื่อสร้างความสันติสุขในฐานะความเป็นป่าวขององค์อัลลอฮ์ไม่มีวันสิ้นสุด (แวมดีอราแมมะมิงจิ, ออนไลน์) จากผลการวิจัยในข้างต้น จึงพออธิบายได้ว่าผู้นำศาสนาเป็นแหล่งสารสนเทศบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างกำลังใจและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจมากกว่าการเป็นแหล่งสารสนเทศทางการเมืองให้แก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.1.3 การใช้สารสนเทศทางการเมือง

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศทางการเมือง ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง แต่ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อการรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง ใช้สารสนเทศทางการเมืองในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ใช้สารสนเทศทางการเมืองในการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง และใช้สารสนเทศทางการเมืองในการร่วมรณรงค์ทางการเมือง อยู่ในระดับมาก อาจสืบเนื่องมาจาก เยาวชนมีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อใช้ประกอบการใช้สิทธิเลือกตั้งของตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นการใช้สิทธิหน้าที่ของประชาชนคนหนึ่งของประเทศ ทั้งนี้การรวบรวมข้อมูลดังกล่าวในข้างต้นจะช่วยให้สามารถพิจารณาและคำนึงถึงคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้งประกอบด้วย โดยการใช้สารสนเทศทางการเมืองในข้างต้นนั้นถือว่าเป็นการแสดงออกถึงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมืองและเป็นการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์เพื่อประกอบการตัดสินใจในเบื้องต้น

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการใช้สารสนเทศทางการเมืองเมื่อจำแนกตามกลุ่มศาสนา พบว่า เยาวชนที่นับถือศาสนาพุทธมีการใช้สารสนเทศทางการเมืองในประเด็นด้านการพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง ในระดับมากที่สุด และในส่วนของเยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีการใช้สารสนเทศทางการเมืองในประเด็นด้านการติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงการใช้สารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนทั้งสองศาสนาที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จะพบว่า เยาวชนทั้งสองศาสนายังคงให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในด้านการพิจารณาบุคคลเข้ามาพัฒนาชุมชนและสังคมของตนเอง และด้านการติดตามข่าวสารและการไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามสิทธิรัฐธรรมนูญ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า เยาวชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร อาชีพรับราชการ อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น ในระดับมาก อาจสืบเนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวสามารถเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองได้สะดวกและรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางเพื่อไปหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นๆ ซึ่งใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของแหล่งอินเทอร์เน็ต และเมื่อจำแนกตามกลุ่มแหล่งที่อยู่อาศัย จะพบว่า เยาวชนที่อาศัยในแหล่งสังคมเมือง ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรคในระดับมาก ในส่วนของเยาวชนที่อาศัยในแหล่งสังคมชนบท ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางการเมืองเพื่อตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้งในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาการใช้สารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนทั้งสองกลุ่มจะพบว่ายังคงใช้สิทธิของตนเองในการพิจารณาและให้ความสำคัญกับการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจทางการเมือง อาจเป็นเพราะว่า เยาวชนต้องการแสดงออกถึงสิทธิตามกฎหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ. 2560 และต้องการแสดงออกถึงการให้ความสนใจต่อบุคคลที่จะเข้ามาดูแล พัฒนาชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หน่วยงานระดับจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดควรมีการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ อบรม และให้ความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญในการใช้สิทธิและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศของผู้สมัครทางการเมืองให้แก่เยาวชนอย่างทั่วถึง ถูกต้องและครบถ้วน

2.2 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง

ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมเยาวชนมีระดับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองในระดับมาก โดยมีการใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศจากเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด อาจสืบเนื่องจากโทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองที่มีอยู่ทั่วไปและเยาวชนส่วนใหญ่มีการใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องมือสื่อสารหลักในชีวิตประจำวัน อีกทั้งโทรศัพท์มีคุณสมบัติในการส่งข่าวสารทางการเมืองในรูปแบบภาพ เสียง และข้อความไปยังผู้รับสารได้อย่างรวดเร็ว ครอบคลุม กว้างขวาง ฉับไว ทันเหตุการณ์ และทั่วถึงได้ในเวลาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับรุ่งอรุณ กุลหินตั้ง (2558) และคมกริช รุมตอน (2562) ที่พบว่า ประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารจากเครื่องมือประเภทโทรศัพท์ และโทรศัพท์มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ทุกคนสามารถเปิดรับและเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว สำหรับวิธีในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ส่วนใหญ่ได้รับด้วยวิธีการได้ยินการสนทนาการเมือง

ทั้งนี้ลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่ได้รับส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์ สังเกตได้จากทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นมักมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ ของผู้เสนอตัวเข้ารับการศึกษาเลือกตั้งทางการเมือง เช่น คลิปการนำเสนอตัว/การนำเสนอนโยบาย รวมถึงการสนทนาพูดคุยถึงทิศทางในการพัฒนา ส่งผลให้เยาวชนสามารถรับชมหรือรับฟังนโยบายและแนวคิดได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งหากอยู่ในรูปแบบออนไลน์ มีการบันทึกไว้ก็จะสามารถรับชมหรือรับฟังย้อนหลังได้เสมอ จึงทำให้เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่เยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้การที่เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น อาจสืบเนื่องจาก บ้านที่พักอาศัยเป็นสถานที่ที่มีเครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองที่ครอบคลุมและสามารถเปิดรับสารสนเทศได้ทุกช่วงเวลาทั้งในส่วนของสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ อดพลิชฐ์ ไชยเชษฐ (2543) ที่กล่าวไว้ว่า ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลมีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองที่บ้านผ่านช่องทางโทรทัศน์และวิทยุมากที่สุด ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากโทรทัศน์และวิทยุ เป็นสื่อมวลชนที่ประชาชนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงและครอบครองได้ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของสารสนเทศทางการเมืองที่เยาวชนเปิดรับ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมือง อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันการสื่อสารมวลชนมีการเปิดกว้างให้สามารถเข้าถึงได้ทั้งในลักษณะของสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยจะมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นเวทีสาธารณะในการกระจายข้อมูล ข่าวสารให้แก่ประชาชนทั้งในระดับพื้นที่ จังหวัด และประเทศได้รับทราบ ดังนั้น สารสนเทศทางการเมืองที่เยาวชนในสามจังหวัดภาคใต้ชายแดนได้พบเจอจึงอยู่ในลักษณะของเสียงโฆษณาที่สามารถพบเจอและเข้าถึงได้โดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับคมกริช รุมดอน (2562) ที่กล่าวว่า แหล่งสารสนเทศทางการเมืองที่สำคัญที่สุดของประชาชน คือ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ดังนั้น ผู้นำชุมชนควรมีการเผยแพร่สารสนเทศทางการเมืองที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และเหมาะสมต่อพฤติกรรมและการเปิดรับสารสนเทศของเยาวชนเพื่อการเอื้อประโยชน์ต่อคนในชุมชนต่อไป

นอกจากนี้เยาวชนส่วนใหญ่มีวิธีการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองโดยการได้ยืมการสนทนาการเมืองและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง อาจเป็นเพราะว่าในการดำเนินชีวิตประจำวันวันนั้นเยาวชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งด้วยธรรมเนียมวิธีการปฏิบัติศาสนกิจส่วนใหญ่จะมีการร่วมกันทำพิธีละหมาดฟิรฎูที่มีสัจิตตามช่วงเวลาที่กำหนดวันละ 5 เวลา (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ออนไลน์) ดังนั้นจึงส่งผลให้เยาวชนส่วนใหญ่มีโอกาสในการพูดคุยสื่อสารระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาระหว่างคนในครอบครัว คนในชุมชน เพื่อนร่วมงานที่มีการพูดคุยกันในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมือง รับฟังสารสนเทศทางการเมืองผ่านสื่อมวลชน ย่อมมีการแสดงความคิดเห็นสอดแทรกในประเด็นนั้น ๆ เช่น การสนทนาเกี่ยวกับการเมือง เป็นต้น (คมกริช รุมดอน, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับ อดพลิชฐ์ ไชยเชษฐ (2543) ที่กล่าวว่า การ

เลือกรับสารสนเทศทางการเมืองผ่านสื่อมวลชน ซึ่งเป็นการเปิดรับเรื่องราวสาธารณะต่าง ๆ รวมถึงสารสนเทศทางการเมืองที่นำไปใช้ในการสนทนาและแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง และการวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ในส่วนของคุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่เยาวชนได้รับส่วนใหญ่ตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้ สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เยาวชนมีความต้องการข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ซึ่ง Hendriks Vettenen (2004) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรู้ทางการเมืองมากจะมีการพิจารณาคุณภาพสารสนเทศทางการเมือง โดยมีการเปิดรับและรู้ถึงแหล่งสารสนเทศเพิ่มมากขึ้นด้วย และในส่วนของความน่าเชื่อถือต่อสารสนเทศทางการเมืองนั้น เยาวชนสามารถปฏิเสธการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองที่ไม่ต้องการหากมีแหล่งสารสนเทศที่อาจทำให้เกิดความสับสน หรือสงสัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับสุรียา ทศนาทินกร (2559) ที่พบว่า ประชาชนจะมีความต้องการในการใช้สารสนเทศที่เป็นปีปัจจุบันมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่าข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์เป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นมาก ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการรู้เท่าทันและปรับเปลี่ยนแผนการต่างๆ ให้เข้ากับสถานการณ์มากที่สุด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องติดตามข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อลดการเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เนื่องจากข้อมูลที่มีความทันสมัยอยู่เสมอจะเป็นเป็นข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้ทัน่วงที

2.3 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมเยาวชนมีระดับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายประเด็นแล้วพบว่า เยาวชนมีส่วนร่วมในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี 2560 ที่กำหนดให้ประชาชนชาวไทยไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ โดยเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา รวมถึงการให้ความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงส่งผลให้เยาวชนมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เยาวชนให้ความสำคัญของการเลือกตั้งว่าเป็นหน้าที่ของตนเอง ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามอาจจะต้องเสียสิทธิการเมืองบางประการ ซึ่งสอดคล้องกับ ดนุนารถ จินอนันต์ (2552) (อ้างถึงในคมกริช รุมตอน, 2562) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ทั้งนี้ในส่วนของการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่า การออกคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 3/2558 ข้อที่ 12 ระบุว่า “ผู้ใดมีว่สม หรือชุมนุมทางการเมือง ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ห้า คนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการชุมนุมที่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย” และ พ.ร.บ.การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.2558 กำหนดให้ผู้จัดการชุมนุมต้องแจ้งการชุมนุมต่อตำรวจในท้องที่ล่วงหน้า 24 ชั่วโมง ห้ามการชุมนุมสาธารณะในรัศมี 150 เมตร จากพระราชวัง ห้ามกีดขวางทางเข้าออกหน่วยงานของรัฐ ห้ามก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชน ห้ามพกอาวุธ ห้ามปิดบังใบหน้า ห้ามข่มขู่ให้เกิดความกลัว ห้ามเคลื่อนขบวนตอนกลางคืน ฯลฯ โดยการฝ่าฝืนข้อห้ามแต่ละข้อนั้นมีบทกำหนดโทษแตกต่างกันไป (คมกริช รุมตอน, 2562) จากคำสั่งดังกล่าว ทำให้ประชาชนไม่กล้าเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองทั้งการสวมเสื้อหรือติดสติ๊กเกอร์ของพรรคการเมือง รวมถึงการบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และการเข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2561) ดังนั้น หากมีการยกเลิกคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 3/2558 ดังกล่าวอาจจะส่งผลให้เยาวชนมีการตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น (คมกริช รุมตอน, 2562)

3. ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ความรู้ที่ได้จากการทำวิจัยในครั้งนี้เกิดจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และการศึกษาบริบท พื้นที่ของสนามวิจัย แล้วนำมาประยุกต์ใช้งานในกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำวิจัย ซึ่งมีรายการดังต่อไปนี้

3.1 การศึกษาและทบทวนงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature review) ตามกระบวนการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic literature review) วิธีการแปลภาษา การตีความงานวิจัย รวบรวมข้อมูล และศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการคัดเลือกแนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสม พร้อมทั้งตรวจสอบขอบเขตของงานวิจัยในประเด็นต่างๆ โดยการทบทวนงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้ทำการสังเคราะห์เนื้อหาและประเด็นทางด้านพฤติกรรมสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย ความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ รวมถึงพฤติกรรมการสื่อสาร การเปิดรับสารสนเทศ และการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง แล้วทำการศึกษาประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถเห็นถึงโจทย์และช่องว่างของการวิจัยรวมถึงขอบเขตของการวิจัยในด้านพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างชัดเจน

3.2 เครื่องมือ กระบวนการ และเทคนิคที่ใช้ในการวิจัยสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสม เป็นธรรมชาติหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

รวมทั้งสามารถตอบคำถามการวิจัยได้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ (1) พฤติกรรมสารสนเทศ (ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดโดยใช้ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของ Wilson (1981)) (2) ใช้แนวคิดพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ Every Life Information Seeking ของ Savolainen (1995) ในการศึกษาการเปิดรับสารสนเทศในชีวิตประจำวันในลักษณะพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรับ (Passive Information Behavior) และการแสดงพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรุก (Active Information Behavior) (3) บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (4) เยาวชน (5) การสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง (6) การเปิดรับสารสนเทศในชีวิตประจำวัน โดยกำหนดความต้องการสารสนเทศ และแสดงพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ (7) การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ (8) การมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามแนวคิดของ สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2545: 383–385) ซึ่งประกอบด้วย การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับมาก เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย ซึ่งช่วยให้กระบวนการลงพื้นที่วิจัยเป็นไปด้วยความราบรื่นและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่โครงการ REC Number : psu.pn.2-099/64 โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และแนวทางการปฏิบัติการวิจัยทางคลินิกที่ดี (ICH GCP) เมื่อวันที่ **21 มกราคม 2565** เพื่อการปกป้องสิทธิ สร้างความมั่นใจ ให้เกียรติเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การลงพื้นที่วิจัย เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เนื่องจากพื้นที่วิจัยมีลักษณะเป็นพื้นที่ที่พัฒนาธรรมแบบสมบูรณ์แบบ กล่าวคือ มีทั้งประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม ศาสนาพุทธ รวมถึงศาสนาคริสต์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาริบทเชิงพื้นที่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงข้อปฏิบัติทางศาสนาอย่างเคร่งครัดก่อนลงพื้นที่จริง เพื่อให้กระบวนการลงพื้นที่บรรลุเป้าหมาย มีความราบรื่นและสามารถเข้าใจถึงพฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง รวมถึงการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง และการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างถ่องแท้

4. ข้อเสนอแนะ

การทำวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง และการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงได้ข้อค้นพบการออกแบบและจัดบริการสารสนเทศทางการเมืองของสถาบันบริการสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมในหน่วยงาน สถานศึกษา หรือองค์กรเฉพาะทางด้านการเมืองทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชน สามารถนำไปใช้ในการออกแบบเครื่องมือสำหรับการเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหา และการเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งสามารถนำผล

จากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตร หรือการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสารสนเทศทางการเมือง การรับรู้สารสนเทศทางการเมือง และส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทย รวมถึงการนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนไปใช้ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง และท้ายที่สุดคือการได้ข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพของสื่อและสารสนเทศทางการเมืองที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือประกอบกิจกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของ Wilson (1981) แนวคิดพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ Every Life Information Seeking ของ Savolainen (1995) ในการศึกษาการเปิดรับสารสนเทศในชีวิตประจำวันในลักษณะพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรับ (Passive Information Behavior) และการแสดงพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรุก (Active Information Behavior) และแนวคิดการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองของ สมบัติ อึ้งอัมพรวิวัฒน์ (2545) ซึ่งประกอบด้วยการมีส่วนร่วม 3 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก ซึ่งผลของการวิจัยทำให้เห็นพฤติกรรมสื่อสารสารสนเทศ ตามกระบวนการของความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ การเปิดรับสารสนเทศ และการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกิดจากการได้รับสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีส่วนของข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

4.1.1 ผลจากการวิจัย พบว่า เยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางการเมืองจากแหล่งอินเทอร์เน็ต / เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น มากที่สุด รองลงมา คือ เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสารสนเทศทางการเมืองควรมีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร รวมถึงความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็น หรือที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของแหล่งอินเทอร์เน็ต / เครือข่ายสังคมออนไลน์ และเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง เนื่องจากเป็นแหล่งสารสนเทศที่เยาวชนสามารถเข้าถึงได้ด้วยตนเองทุกที่ ทุกเวลา ในระยะยาวนั้นอาจจะช่วยให้เยาวชนหันมาให้ความสนใจเรื่องของการเมืองเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร รวมถึงความรู้ต่างๆ ได้ง่าย และช่วยเสริมสร้างการตระหนักรู้ได้ว่าเรื่องการเมืองไม่ใช่เรื่องไกลตัว ท้ายที่สุดจะช่วยสร้างการรับรู้ หรือตระหนักรู้เรื่องการเมืองในบริบทพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง

4.1.2 ผลจากการวิจัย พบว่า เยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่เคยพบเห็นสารสนเทศในลักษณะของเสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด

รองลงมา คือ รถแห่หาเสียง ดังนั้นการกำหนดนโยบายของหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรอิสระที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การเผยแพร่สารสนเทศทางการเมืองควรให้ความสำคัญกับรูปแบบ หรือลักษณะของสารสนเทศที่จะส่งต่อไปยัง ภาคประชาชนเพื่อสร้างการรับรู้ สร้างการเปิดรับ หรือการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม เช่น การรณรงค์การใช้สิทธิ เลือกตั้ง การรณรงค์เรื่องการทุจริตทางการเมือง รวมถึงข้อมูลข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ที่เยาวชนควรรู้อย่างถูก รูปแบบ ซึ่งจะสามารถช่วยให้เยาวชนสามารถเลือกเปิดรับสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง

4.1.3 ผลจากการวิจัย พบว่า เยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่คิดว่าคุณภาพ ของสารสนเทศที่ได้รับตรงกับความต้องการและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้มากที่สุด รองลงมาคือ สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องรักษาไว้ซึ่ง คุณภาพและมาตรฐานของสารสนเทศไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะสามารถช่วยให้เยาวชนเกิดความรู้ความเข้าใจได้อย่าง ถูกต้อง โดยในระยะยาวจะช่วยลดความสับสนและความสงสัยอันจะนำไปสู่การเกิดข้อถกเถียงและอาจนำไปสู่ การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดที่คลาดเคลื่อนหรือหลงเชื่อข่าวปลอม (Fake news) ได้

4.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติและนำผลการวิจัยไปใช้งาน

4.2.1 จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า เยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความต้องการ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบ นโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง รองลงมา คือ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงาน ของพรรคการเมือง สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้ สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ และ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรค การเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน จากความต้องการดังกล่าวทำให้เยาวชนมีการ แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอินเทอร์เน็ต / เครือข่ายสังคมออนไลน์ และเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง ผ่าน โทรศัพท์มือถือ ดังนั้นสารสนเทศทางการเมืองต้องมีคุณภาพไม่ว่าจะเป็นความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง ความ ทันสมัย มีความสอดคล้องกับความต้องการ สามารถพิสูจน์ได้ สามารถเข้าถึงได้ง่าย ครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ ประกอบการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะสามารถช่วยสะท้อนความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมือง ของสังคมในบริบทเชิงพื้นที่ชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสารสนเทศที่สามารถตอบสนองความ ต้องการและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4.2.2 ควรมีการออกแบบและจัดบริการสารสนเทศทางการเมืองของสถาบันบริการสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมในหน่วยงาน สถานศึกษา หรือองค์กรเฉพาะทางด้านการเมืองทั้งของภาครัฐบาล และภาคเอกชน รวมถึงมีการออกแบบบริการสารสนเทศที่เหมาะสมต่อการเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการแสวงหา และการเข้าสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.2.3 ควรมีการขยายผลในด้านการสร้างหลักสูตรที่รองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเสริมสร้างการตระหนักรู้เรื่องสิทธิ สวัสดิการ หรือข้อกำหนด กฎหมายขั้นพื้นฐานทางการเมืองในรูปแบบของการจัดทำหลักสูตร หรือการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสารสนเทศทางการเมือง การรับรู้สารสนเทศทางการเมืองและส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทย ซึ่งจะสามารถช่วยให้เยาวชนในพื้นที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือประกอบกิจกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมต่อไป

4.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

4.3.1 ควรมีการขยายพื้นที่หรือขอบเขตของการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองและนำผลจากการเปรียบเทียบไปสู่การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการตระหนักรู้ ความรอบรู้สารสนเทศทางการเมือง หรือการจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมกับเยาวชนในประเทศไทยต่อไป

4.3.2 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีบทบาท หรือมีส่วนร่วมทางการเมืองในบริบทท้องถิ่น หรือชุมชนของตนเองให้มากขึ้น

4.3.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยเอื้อต่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมถึงปัจจัยเอื้อต่อที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และคาดว่าอาจเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อพฤติกรรมของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

บรรณานุกรม

- กาญจนา มีศิลปวิกัย. (2549). *ความรู้เบื้องต้นและทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4. (ออนไลน์). *บทบาทผู้นำศาสนาต่อการแก้ปัญหาชายแดนใต้*.
สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565 จาก <https://www.southdeepoutlook.com/news/10002816>
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2546). *พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมือง*. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม.
เกศสุดา วุฒิ. (2553). *การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย*. วิทยานิพนธ์
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร*.
สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2564 จาก <http://www.ifd.or.th>
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2548). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า* (พิมพ์ครั้งที่
2). ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 3/2558 เรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ.
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 73 ง, 1 เมษายน 2558.
- คิวซิก คิม. (2545). *ทัศนะต่อข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- คมกริช รุมดอน. (2562). *พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของคนไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
สารสนเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรรยา ผลกล้า. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จันทนา สุทธิจारी. (2544). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับ
ประชาชน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ วี.เจ. พรินติ้ง.
- จุฑารัตน์ ช่างทอง. (2554). *รูปแบบพฤติกรรมสารสนเทศของเยาวชนไทยจากการศึกษาโดยใช้ทฤษฎีฐานราก*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จำนง อติวัฒนสิทธิ์ และคณะ. (2545). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. (2537). *บริการสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
_____. (2539). *การจัดการบริการสารสนเทศ (Management of information services)*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรังสิต.
- _____. (2549). *การจัดการสารสนเทศเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: เอกซเปอร์เน็ท.

- ชวรัตน์ มารุ่งเรือง. (2560). *แนวทางสร้างประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- เชษฐา ไชยสัจย์. (2555). *การสื่อสารทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชลลดา แสงมณี. (2542). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โชคธำรงค์ จงจ่อหอ. (2560). พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ภูมิปัญญาชาวไทย, *อินฟอร์เมชัน*, 24(1) : 70-89.
- ชำนาญ จันทร์เรือง. (2551). *การเมืองคืออะไร*. เครือข่ายกฎหมายมหาชนไทย. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2564 จาก <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=1242>
- ฐิติราช หนองหารพิทักษ์. (2535). *การพัฒนาประชาธิปไตยของไทย*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดชา นันทพิชัย. (2547). *แนวคิดและการศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้*. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2564 จาก http://staffs.wu.ac.th/~ndecha/publication/NU_Chapter3.pdf
- ดนุสารณ จินอนันต์. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิษฐ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.
- ดลภพ เหล่าวานิช. (2550). *ปัจจัยนำมาสู่การประมวลผลโดยใช้ความคิดเชิงรวบรัดในการตัดสินใจทางการเมือง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดำเกิง ลักษณะโยธิน. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2549). *ทศธรรม : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- นันทนา นันทวโรภาส. (2548). *การสื่อสารทางการเมือง: ศึกษากรณี การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั่วไปของพรรคไทยรักไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. (2527). *แนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.

- นิรวานา ลาเต๊ะ. (2556). *บทบาทด้านศาสนา ด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจของสตรีมุสลิมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายและการวางแผนสังคม มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นพดล นะประสิทธิ์. (2538). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักธุรกิจไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บัณฑิต อ่อนคำ. (2521). *บทบาทของผู้นำท้องถิ่นและการระดมประชาชนให้เข้าสู่กระบวนการพัฒนาในรายงานกาสัมมนาในระดับชาติ: สถาบันในชนบทและการร่วมมือของประชาชนในการพัฒนา*. อุบลราชธานี.
- บุญทริกา เจียงเพ็ชร์. (2543). *พฤติกรรมการสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต และทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่มีต่อความรู้ ทัศนคติ และกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งระบบใหม่ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และคณะ. (2551). *การศึกษานโยบาย มาตรการ และแนวทางการแก้ปัญหาความไม่สงบและการพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2546). *การใช้และการแสวงหาสารสนเทศของเกษตรกร อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสงค์ สาวเสม. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ปรมะ สตะเวทิน. (2536). *หลักนิเทศศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปวีณา อุดมกัน. (2553). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมืองจังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปวีณูช หาญชนะ. (2555) *การสื่อสารทางการเมืองของ ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2552*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ธวัฒน์ บุญพิทักษ์. (2560). *สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- พรณิ ลีกิจวัฒน์. (2553). *การวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2526). *การรับข่าวสารทางการเมืองของคนไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558. *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 132 ตอนที่ 63 ก, 14 กรกฎาคม 2558.
- พฤทธิสาด ชุมพล. (2535). *ระบบการเมือง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). *ระบบการเมือง: ความรู้เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัฒน สุกจำนงค์ และคณะ. (2524). *การพัฒนาชุมชนแบบผสมผสานในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พิเชษฐ์ พลพิชิต. (2560). วัฒนธรรมสารสนเทศสุขภาพในชุมชนชนบทไทย, *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*, 10(2): 63-77.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. (2527). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภูมิศักดิ์ ขำปู้. (2536). *การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของชาวนา: กรณีศึกษาชาวนาหมู่บ้านกุดนาขาม ตำบลเจริญศิลป์ กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (ออนไลน์). *ลักษณะของเยาวชนที่ดี*. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565 จาก <http://student.nu.ac.th>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, 6 เมษายน 2560.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *ศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่งอรุณ กุลหินตั้ง. (2558). พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง, *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 33(3): 79-96.
- แหวดือราแม มะมิงจิ. (ออนไลน์). *บทบาทผู้นำศาสนาต่อการแก้ปัญหาชายแดนใต้*. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565 จาก <https://www.southdeepoutlook.com/news/10002816>
- วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ. (2546). *วัฒนธรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วรารุช เต่งแพทย์ชรางกูร. (2545). *พฤติกรรมกาการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันฉัตร โกมลวิวัฒน์. (2554). *การสื่อสารทางการเมืองผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มคนเสื้อหลากสี*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา ไหมเมืองศรี. (2539). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิศาล ศรีมหาวโร. (2554). *การเมืองไทยระบบหรือคน : การพัฒนาวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- วีระ เสงษ์ภูิกุล. (2550). *ความรู้ความเข้าใจและปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- วงธรรม สรณะ. (2560). *ความหมาย ความสำคัญและรูปแบบของการเมือง*. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 22 ตุลาคม 2560. จาก <https://goo.gl/M9r8X8>
- ศศิธร ยุวโกศล. (2550). *การสร้างโลกแวดล้อมทางสารสนเทศทางการเมืองของบุคคล*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรดุขฎิบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภรศมิ์ ฐิติกุลเจริญ. (2540). *ทฤษฎีการสื่อสาร: Communication Theory*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย. (ม.ป.ป.). *หลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565 จาก https://www.ect.go.th/dec/ewt_news.php?nid=71&filename=index
- ศูนย์ศึกษาวิจัยการเมืองไทย. (2550). *การเมืองสำคัญอย่างไร*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2565 จาก <http://www.thprc.org/book/node/128.htm>
- สะอาด เข้มสีดา. (2547). *การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สฤษดี วิฑูรย์. (2561). *การพัฒนาการเมืองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยสู่ประชาชน*. สถาบันนโยบายการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2565 จาก <http://fpps.or.th/news.php?detail=n1078045127.news>
- สัญญา เคนาภูมิ. (2559). *การตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตย: แนวคิดและรูปแบบลักษณะ*. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 33(2): 89-119.

- สินีนุช วิบูลรัตน์. (2548). *การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตคลองเตย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพจน์ แก้วเจริญ. (2553). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. สารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมิทร สุวรรณ และคณะ. (2556). *มนุษย์กับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย และสิ่งแวดล้อม*. โครงการวิชาการบูรณาการ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยกำแพงแสน.
- สุรพงษ์ โสชนะเสถียร. (2541). *การสื่อสารกับการเมือง*. กรุงเทพมหานคร: ประสิทธิ์ภัณฑ์เอนด์ พรินต์ติ้ง.
- สุรพิพร ขวัญทองห้าว. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ปอภาร อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุรียา ทักษานาทินกร. (2559). พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในหมวดหมู่ธุรกิจบริการด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม ในจังหวัดขอนแก่น, *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 34(3): 68-88.
- สมควร กวียะ. (2547). *การสื่อสารมวลชน: บทบาทหน้าที่ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ : โกสินทร์.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2540). *การเมืองแนวความคิด และการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเอกสารและตำราคณะรัฐศาสตร์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- _____ . (2541). *การเมือง: แนวความคิดและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: เสมอธรรม.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2545). *ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ หน่วยที่ 2*. หน้า 48-62. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (ออนไลน์). *การมีส่วนร่วม*. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565 จาก https://www.ect.go.th/ect_th/ewt_news.php?nid=767
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2557). *การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). *สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (ออนไลน์). *การละหมาดหรือการนมาซ*. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565 จาก <https://www.lib.ru.ac.th/journal/prayer1.html..>
- เสรี วงษ์มณฑา. (2537). *การประยุกต์ทฤษฎีในการสื่อสาร หลักและทฤษฎีการสื่อสาร*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช: นนทบุรี.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2552). *ภาวะผู้นำ*. ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 5-8 พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- อมพลีษฐ์ ไชยเชษฐ์. (2543). *การรับสารสนเทศด้านการเมืองของประชาชนชุมชนหนองใหญ่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัญชสา สีนวนแก้ว. (2558). ปัจจัยเอื้อต่อพฤติกรรมสารสนเทศที่ส่งผลต่อการสร้างมูลค่าด้านการผลิตและการตลาดของเกษตรกรไทย, *วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 4(1): 96-116.
- อาดอนัน มะดอแซ และอับดุลเลาะ ยูโซะ. (2559). การมีส่วนร่วมในทางการเมืองของผู้นำศาสนาในจังหวัดปัตตานี. *วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*. 11(20), 181-195.
- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2546). *ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับผู้ใช้และการใช้สารสนเทศ ในประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการบริการสารสนเทศ หน่วยที่ 1-8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2553). *พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อิสมาแอล เบญอিবรอฮีม และธนาสฤกษ์ สตะเวทิน. (2561). วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของไทย. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*. 14(3), 79-90.
- เอกวิทย์ ธีรวิโรจน์. (2553). *ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองนางรอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Almond, G.A. and Powell, Bingham G, JR. (1966). *Comparative Politic: A Developmental Approach*. Boston: Little Brown and Co.
- Atkin, Charles K. (1973). *New Model for Mass Communication Research*. New York: The Free Press.
- Berlo, D. K. (1960). *The Process of Communication*. New York: Rinehart & Winston.
- Blumler, J. A., and Gurevitch, M. (1977). Linkage between the Mass Media and Politics. In Blumler J. .G. and Katz E. (eds.), *Mass Communication and Society*. Leicester: Leicester University.
- _____. (1977). *Journalistic Orientation to Political Institutions*. Leicester: Leicester University Press.
- Bootcampdemy. (2562ก). *ความหมายและความสำคัญของการเมือง*. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. จาก <https://www.bootcampdemy.com/content/69-ความหมายและความสำคัญของการเมือง>
- _____. (2562ข). *สถานการณ์การเมืองการปกครองของสังคมไทย*. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. จาก <https://www.bootcampdemy.com/content/70-สถานการณ์การเมืองการปกครองของสังคมไทย>

- Bormann, E. G. (1975). *Discussion and Group Method: Theory and Practice*. New York: Harper & Row.
- Carl I. Hoveland, Irving L. Janis and Harold H. Kelly. (1953). *Communication and Persuasion*. New Haven: Yale University Press.
- Chaffee, S.H. (1975). *Political Communication: Issues and Strategies for Research*. SAGE Publications: The University of Michigan.
- Chatman, E.A. (1999). A theory of life in the round. *Journal of the American Society for Information Science*, 50(3), 207-217.
- Chen & Herson. (1982). *Information-seeking*. New York: Neal Schuman.
- Choo. (2000). *Closing the Cognitive Gaps: How people process information*. *Financial times of London; Mastering Information Management Series*. Retrieved from <http://www.choo.fl.s.utoronto.ca/FIS/ResPub/FThis/default.html>
- Denton, R.E. & Woodward, G.C. (2003). *Political Communication in America*. New York: Praeger.
- Ellis, David. (1988). *Information Seeking Behaviors*. In *International Encyclopedia of Information and library sciences*. London: Routledge.
- _____. (1989). A behavioral approach to information retrieval system design. *Journal of Documentation*. 45, 171- 212.
- Everett M. Roger and F. Floyd Shoemaker. (1971). *Communication of Innovations*. New York: The Free Press.
- George A. Miller. (1951). *Language and Communication*. New York: McGraw-Hill.
- Huntington, S. P. and J. M. Nelson, (1976). *No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries*. Cambridge Mass: Harvard University Press.
- Kuhlthau, C.C. (2004). The 'information search process' revisited: Is the model still useful?. *Information Research*. 13(4), December.
- Lasswell, Harold D. (1949). The Structure and Function of Communication in Society. In W.S. Schramm (ed.), *Mass Communication*. Urbana: University of Illinois Press.
- Leckie, K. (1996). Modeling the Information Seeking of Professionals: A General Model Derived from Research on Engineers, Health Care Professionals, and Lawyers, *The Library Quarterly*, 66(2), 161-193.

- Marchionini, G. (1995). Information Seeking in Electronic Environment. *Journal of Education for Library and Information Science*, 37(1), 81-83, DOI: 10.2307/40324289
- McClosky, H. (1968). *Political Participation*. *International Encyclopedia of the Social Science*. New York: McMillan and Free Press.
- McNair, Brian. (1999). *An Introduction to Political Communication*. London: Routledge Press.
- Milbrath, L. W. (1971). *Political Participation*. New York: University of Buffalo Press.
- Milbrath, L. W. and Goel. (1977). *Political Participation: How and Why Do People Get Involved in Politics*. 2 ed. Chicago: Rand McNally College Publishing Company.
- Newcomp, T. M. (1965). *Social Psychology*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Nie, N. H. and S. Verba. (1975). Political Participation. In Fred G. and W. N. Polsby (EDS.) *Handbook Political Science : Non-Government Politic*. Massachusetta: Addison Wesley.
- Pennock, J.R. and Smith, D.G. (1964). *Political Science: An Introduction*. Macmillan: the University of Virginia.
- Pickard, A. J. (2007). *Research methods in information*. London: Facet Publishing.
- Ruch, M., and Althoff, P. (1971). *An Introduction to Political Sociology*. Nelson: The University of California.
- Savolainen, R. (2005). Information Literacy as a Socio-Technical Practice. *Library Quarterly*. 75(3), 329-345.
- Savolainen, R. (2007). Information Behavior and Information Practice: Reviewing the "Umbrella Concepts" of Information-Seeking Studies. *The Library Quarterly*. 77(2): 109-132.
- Shanon, C.E., and Weaver, W. (1948). *The Mathematical Theory of Communication*. Urbana: University of Illinois Press.
- Todd, R. (2003). *Report of the Delaware school library study*. New Brunswick, NJ.: Center for International Scholarship in School Libraries.
- Wilmost, W.W. (1987). *Dyadic Communication*. McGraw-Hill College.
- Wilson, T.D. (1981). Information Needs and Users: Fifty Years of Progress?. In: B.C.Vickery, (Ed.), *Fifty years of information progress*. *Journal of Information Review*. 15-51.
- _____. (1997). *Intervening Variables in Information Seeking Behaviors*. In *information behaviors: An Interdisciplinary Perspective*. Retrieved from <http://www.informationr.net/tdw/publ/infbehav/chap4.html>

- _____. (1999). Models in Information Behavior Research. *Journal of Documentation*. 55(3), 249-270.
- _____. (2000). Human Information Behavior. *Informing Science*. 3(2), 49-55.
- _____. (2005). *Evolution in information behavior modeling: Wisson's mode*. 1-8. Retrieved from <http://www.informationr.net/tdw/papers/2005SIGUSE.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย

ภาคผนวก ข ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย

ชุดที่

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

โครงการวิจัย : พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
(Political Information Communication Behavior of Youths in Three Southern)

ผู้วิจัย : ดร.นพพล แก้วสุวรรณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยผลจากความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ออกแบบและจัดบริการสารสนเทศทางการเมืองของสถาบันบริการสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมในหน่วยงาน สถานศึกษา หรือองค์กรเฉพาะทางด้านการเมืองทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในประเทศไทย นำไปใช้ในการออกแบบเครื่องมือสำหรับการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาและการเข้าสารสนเทศทางการเมือง รวมถึงนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตร หรือการจัดฝึกอบรมกระบวนการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างความเข้าใจ การรับรู้ และส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทย และใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของสื่อและสารสนเทศทางการเมืองให้มีคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ และสรุปผลในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด และตอบให้ครบทุกข้อคำถาม โดยไม่ต้องลงชื่อในแบบสอบถาม แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 55 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมิน
ค่า 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ช่วงอายุ

() 18 - 19 ปี

() 20 - 21 ปี

() 22 - 23 ปี

() 24 - 25 ปี

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า

() มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

() อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ศาสนา

() อิสลาม

() พุทธ

() คริสต์

() ไม่นับถือศาสนาใด

() อื่น ๆ

5. อาชีพ

- () เกษตรกร เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง เลี้ยงสัตว์ และอื่น ๆ
- () รัฐบาลราชการ เช่น ครู ตำรวจ ทหาร พยาบาล และอื่น ๆ
- () นักปกครอง เช่น อบต. ผู้ใหญ่บ้าน กำนันผู้ใหญ่
- () รับจ้างทั่วไป
- () ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
- () นักเรียน นักศึกษา
- () อื่น ๆ

6. รายได้ต่อเดือน

- () น้อยกว่า 10,000 บาท
- () 10,001 – 15,000 บาท
- () 15,001 - 20,000 บาท
- () 20,001 - 250,000 บาท
- () 25,001 - 30,000 บาท
- () 30,001 บาทขึ้นไป

7. แหล่งที่อยู่อาศัย

- () สังกมเมือง
- () สังกมชนบท

8. จังหวัดที่อาศัย

- () จังหวัดปัตตานี
- () จังหวัดนราธิวาส
- () จังหวัดยะลา

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

2.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง (ท่านต้องการสารสนเทศทางการเมืองใดบ้างในการตัดสินใจทางการเมือง)

ข้อ	ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ไม่ต้องการ	มีความต้องการสารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านคิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะลงมาช่วยเหลือประชาชน						
2.	ท่านคิดว่าอยากให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต						
3.	ท่านคิดว่าต้องการให้รัฐบาลจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เช่น การรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงพรรคการเมือง นโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง							
4.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การรายงานข่าวทางการเมืองผ่านโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น						
5.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง เช่น สถิติ หรือโพลทางการเมือง เป็นต้น						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง							
6.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุปนโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง เป็นต้น						
7.	สารสนเทศเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง							
8.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน							
9.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง							
10.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง							

ข้อ	ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	ไม่ ต้องการ	มีความต้องการสารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เช่น ปริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง							
12.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค เป็นต้น						
13.	สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง							
14.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมือง ประจำปี ไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น						
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง							
15.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้เสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง						
16.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ						

2.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง (ท่านค้นหาข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศใดบ้าง)

ข้อ	การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	ไม่ แสวงหา	มีการแสวงหาสารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	แหล่งสารสนเทศบุคคล						
	สมาชิกในครอบครัว						
	กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน						
	เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน						
	ผู้นำทางศาสนา						
	นักการเมือง						
	ครู / อาจารย์						
	อื่นๆ						

ข้อ	การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	ไม่ แสวงหา	มีการแสวงหาสารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
2.	แหล่งสารสนเทศสถาบัน						
	ห้องสมุดประชาชน						
	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน						
	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย						
	ห้องสมุดรัฐสภา						
	อื่นๆ						
3.	แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน						
	วิทยุกระจายเสียง						
	โทรทัศน์						
	หนังสือพิมพ์						
	วารสาร/นิตยสาร						
	อื่นๆ						
4.	แหล่งอินเทอร์เน็ต						
	เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง						
	เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Podcast, Clubhouse, Twitter, Facebook, Line เป็นต้น						
	อื่นๆ						
5.	แหล่งองค์การทางการเมือง						
	พรรคการเมือง						
	นักการเมือง						
	โฆษกพรรคการเมือง						
	อื่นๆ						

2.3 การใช้สารสนเทศทางการเมือง (ท่านมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร)

ข้อ	การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ไม่มี	มีการใช้สารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง							
1.	ท่านติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ						
2.	ท่านรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง						

ข้อ	การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ไม่มี	มีการใช้สารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	ท่านนำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง						
การใช้สิทธิเลือกตั้ง							
4.	ท่านติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง						
5.	ท่านตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค						
6.	ท่านตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง						
7.	ท่านติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งในหน่วยที่ท่านมีสิทธิลงคะแนนทุกครั้ง เช่น การไปติดตามที่หน่วยนับคะแนน หรือพรรคการเมือง เป็นต้น						
8.	ท่านติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง เช่น ถ่ายทอดสดการนับคะแนน เป็นต้น						
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง							
9.	ท่านสนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวของท่านเสมอ ๆ						
10.	ท่านพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอ ๆ						
11.	ท่านแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอ ๆ เช่น Facebook, Line, SMS, Twitter เป็นต้น						
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน							
12.	ท่านโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม						
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง							
13.	ท่านใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่ท่านสนับสนุนเสมอ ๆ						
14.	ท่านติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่ท่านสนับสนุนที่ยานพาหนะของท่าน						
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน							
15.	ท่านบริจาคเงินหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง						
16.	ท่านได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ จากพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง						

ข้อ	การใช้สารสนเทศทางการเมือง	ไม่มี	มีการใช้สารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17.	ท่านเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี หรือศิลปะที่บ้าน เป็นต้น						
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง							
18.	เมื่อมีกิจกรรมทางการเมือง ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ						
19.	ท่านเข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ						
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง							
20.	ท่านชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ						
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง							
21.	ท่านหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเสนอชื่อตนเองในการเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง						

ตอนที่ 3 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง (ท่านมีวิธีการใดในการรับข่าวสารทางการเมือง)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อ	การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ไม่เปิดรับ	เปิดรับสารสนเทศ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง						
	วิทยุ						
	โทรทัศน์						
	โทรศัพท์มือถือ						
	คอมพิวเตอร์						
	แท็บเล็ต / ไอแพด						
	อื่นๆ						
2.	ท่านได้รับข่าวสารทางการเมืองจากสถานที่หรือพื้นที่ใดบ้าง						
	บ้าน						
	ร้านกาแฟ / ร้านน้ำชา						
	ร้านตัดผม						
	ร้านอาหาร						
	สถานที่ทำงาน						

ข้อ	การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ไม่ เปิดรับ	เปิดรับสารสนเทศ				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	เวทีสารานณะ						
	สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น						
	เครือข่ายสังคมออนไลน์						
	อื่นๆ						
3.	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีใดบ้าง						
	การได้อินการสนทนาการเมือง						
	การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง						
	การเข้าร่วมประชุม						
	อื่นๆ						
4.	ท่านเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะใดบ้าง						
	โปสเตอร์หาเสียง						
	รถแห่หาเสียง						
	โพลทางการเมือง						
	สถิติทางการเมือง						
	บทวิจารณ์การเมือง						
	แผ่นพับการเมือง						
	อีเมลการเมือง						
	เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือ เครือข่ายสังคมออนไลน์						
	อื่นๆ						
5.	ท่านคิดว่าคุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ท่านได้รับเป็นอย่างไร						
	สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง						
	สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน						
	สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน						
	สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม						
	สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ						
	สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการของท่านและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้						

ข้อ	การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	ไม่ เปิดรับ	เปิดรับสารสนเทศ				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	อื่นๆ						

ตอนที่ 4 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ท่านตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับใด)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อ	การตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง	ไม่มี	มีการตัดสินใจ				
			มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
การแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง							
1.	ท่านให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่นๆ ในระดับประเทศ						
2.	ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด						
3.	ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักรบการเมือง						
การใช้สิทธิเลือกตั้ง							
4.	ท่านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา						
5.	ท่านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารท้องถิ่น เช่น ส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น						
6.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและให้กำลังใจแก่พรรคการเมืองที่สนับสนุนทุกครั้ง						
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง							
7.	ท่านสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัวของท่าน						
8.	ท่านพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอๆ						
9.	ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กับบุคคลในครอบครัว ชุมชน หรือเพื่อร่วมงาน						

ข้อ	การตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง	ไม่มี	มีการตัดสินใจ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	ท่านชอบวิพากษ์วิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน							
11.	ท่านโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม						
12.	ท่านเปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เพื่อนเห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง						
13.	ท่านได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง							
14.	ท่านแสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค						
15.	ท่านแสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.						
16.	ท่านแสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง						
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน							
17.	ท่านบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่ท่านสนับสนุนเสมอ						
18.	ท่านบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ. ที่ท่านสนับสนุนเสมอ						
19.	ท่านบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง						
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง							
20.	ท่านเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง (การเข้าร่วมการประท้วงทางการเมือง)						
21.	ท่านเข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน เช่น การชุมนุมเรียกร้องสิทธิ การยื่นหนังสือเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น						
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง							
22.	ท่านเข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา						

ข้อ	การตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง	ไม่มี	มีการตัดสินใจ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23.	ท่านเข้าร่วมพรรคให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.						
24.	ท่านร่วมพรรคต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งหรือการทำงานของนักการเมือง						
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง							
25.	ท่านเสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา						
26.	ท่านเสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. / อบจ.						

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--- ขอขอบคุณที่สละเวลาอันมีค่าสำหรับการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ ---

ภาคผนวก ข ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ผลการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ

โครงการวิจัย : พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
(Political Information Communication Behavior of Youths in Three Southern)

ผู้วิจัย : ดร.นवल แก้วสุวรรณ สาขาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน () ตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อมูลพื้นฐาน	การประเมิน			ผลรวม
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1.	เพศ () ชาย () หญิง	1	1	1	1
2.	ช่วงอายุ () 18-30 ปี () 31-40 ปี () 41-50 ปี () 51-60 ปี () 61 ปีขึ้นไป	1	1	-1	0.33
3.	ระดับการศึกษา () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า () อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี	1	1	1	1

ข้อ	ข้อมูลพื้นฐาน	การประเมิน			ผลรวม
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
4.	ศาสนา () อิสลาม () พุทธ () คริสต์ () อื่น ๆ () ไม่นับถือศาสนาใด	1	1	1	1
5.	อาชีพ () ทำนา ทำไร่ ทำสวน และอื่น ๆ เช่น ประมง () รับราชการ เช่น ครู ตำรวจ ทหาร พยาบาล และอื่น ๆ () นักปกครอง เช่น อบต. ผู้ใหญ่บ้าน กำนันผู้ใหญ่ () ลูกจ้าง เช่น กรรมกร () ค้าขาย () นักศึกษา () อื่น ๆ	1	1	1	1
6.	รายได้ต่อเดือน () น้อยกว่า 10,000 บาท () 10,001-20,000 บาท () 20,001-30,000 บาท () 30,001-40,000 บาท () 40,001-50,000 บาท () 50,001 บาทขึ้นไป	1	1	1	1
7.	แหล่งที่อยู่อาศัย () สังคมเมือง () สังคมชนบท	1	1	1	1

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความคิดเห็นของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2.1 ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง (ท่านต้องการสารสนเทศทางการเมืองใดบ้างในการตัดสินใจทางการเมือง)

ข้อ	ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1.	ท่านคิดว่าท่านอยากให้รัฐบาลจัดทำนโยบายที่ลงมาช่วยเหลือประชาชน	1	1	1	1
2.	ท่านคิดว่าท่านอยากให้รัฐบาลจัดทำนโยบายวางแผนระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	1	1	1	1
3.	ท่านคิดว่าท่านต้องการให้รัฐบาลจัดทำนโยบายประชานิยมหรือไม่	1	0	1	0.66
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง					
4.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง	1	0	1	0.66
5.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางการเมือง	1	0	1	0.66
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง					
6.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายพรรคการเมือง	1	1	1	1
7.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	1	1	1	1
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง					
8.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	1	0	1	0.66
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน					
9.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง	1	0	1	0.66
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง					
10.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการติดต่อกับนักการเมือง	1	0	1	0.66
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง					
11.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อผู้สนับสนุนพรรคการเมือง	1	0	1	0.66
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง					
12.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง	1	0	1	0.66
13.	สารสนเทศที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในรัฐธรรมนูญ	1	1	1	1
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง					
14.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง	1	1	1	1
สารสนเทศที่เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง					
15.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของคู่แข่งทางการเมือง	1	1	1	1
16.	สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์การสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ	1	1	1	1

2.2 การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง (ท่านค้นหาข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากแหล่งสารสนเทศใดบ้าง)

ข้อ	การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1.	แหล่งสารสนเทศบุคคล () คนในครอบครัว () ผู้ใหญ่บ้าน () เพื่อนร่วมงาน () ผู้นำทางศาสนา () นักการเมือง () ครู/อาจารย์	1	1	1	1
2.	แหล่งสารสนเทศสถาบัน () ห้องสมุดประชาชน () ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	1	1	1	1
3.	แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน () วิทยุกระจายเสียง () วิทยุโทรทัศน์ () หนังสือพิมพ์ () วารสาร/นิตยสาร	1	1	1	1
4.	แหล่งอินเทอร์เน็ต () เว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง () เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line ฯลฯ	1	1	1	1
5.	แหล่งองค์การทางการเมือง () พรรคการเมือง () นักการเมือง () โฆษกพรรคการเมือง	1	1	1	1

2.3 การใช้สารสนเทศทางการเมือง (ท่านมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร)

ข้อ	การใช้สารสนเทศทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง					
1.	ท่านติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เป็นประจำ	1	1	1	1

ข้อ	การใช้สารสนเทศทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
2.	ท่านรวบรวมข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตนเอง	1	1	1	1
3.	ท่านนำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจทางการเมือง	1	1	1	1
การใช้สิทธิเลือกตั้ง					
4.	ท่านติดตามข่าวสารการหาเสียงเลือกตั้งและตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	1	1	1	1
5.	ท่านตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยดูจากนโยบายของพรรค	1	1	1	1
6.	ท่านตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคคลที่รับสมัครการเลือกตั้ง	1	1	1	1
7.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งทุกครั้ง	1	1	1	1
8.	ท่านติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกครั้ง	1	0	1	0.66
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง					
9.	ท่านสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัวของท่าน	1	1	1	1
10.	ท่านพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอๆ	1	1	1	1
11.	ท่านแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เสมอๆ เช่น Facebook, Line, SMS เป็นต้น	1	1	1	1
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน					
12.	ท่านโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม	1	1	1	1
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง					
13.	ท่านใส่เสื้อหรือติดสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองที่ท่านสนับสนุนเสมอๆ	1	1	1	1
14.	ท่านติดสติ๊กเกอร์พรรคการเมืองที่ท่านสนับสนุนที่ยานพาหนะของท่าน	1	1	1	1
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน					
15.	ท่านบริจาคเงินหรือหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	1	1	1	1
16.	ท่านได้รับเงินหรือสิ่งของต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง	1	1	1	1
17.	ท่านเข้าร่วมจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนพรรคการเมือง เช่น การจำหน่ายเสื้อ การจัดแสดงดนตรี	1	1	1	1
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง					
18.	เมื่อมีกิจกรรมทางการเมือง ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสมอๆ	1	1	1	1

ข้อ	การใช้สารสนเทศทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
19.	ท่านเข้าร่วมรับฟังการหาเสียงหรือนโยบายของพรรคการเมืองเสมอๆ	1	1	1	1
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง					
20.	ท่านชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอๆ	1	1	1	1
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง					
21.	ท่านหาข้อมูลในการเสนอชื่อเพื่อเข้าชิงตำแหน่งทางการเมือง	1	1	1	1

2.4 การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง (ท่านมีวิธีการใดในการรับข่าวสารทางการเมือง)

ข้อ	การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	
1.	เครื่องมือในการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง () วิทยุ () โทรทัศน์ () โทรศัพท์มือถือ () คอมพิวเตอร์	1	1	1	1
2.	ท่านได้รับข่าวสารทางการเมืองจากสถานที่หรือพื้นที่ใดบ้าง () บ้าน () ร้านกาแฟ () ร้านตัดผม () ร้านอาหาร () สถานที่ทำงาน () เวทีสาธารณะ () สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มัสยิด โบสถ์ วัด เป็นต้น () เครือข่ายสังคมออนไลน์	1	1	1	1
3.	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้วยวิธีใดบ้าง () การได้ยินการสนทนาทางการเมือง () การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง () การเข้าร่วมประชุม	1	1	1	1
4.	ท่านเคยเห็นสารสนเทศทางการเมืองในลักษณะใดบ้าง () โปสเตอร์หาเสียง () รถแห่หาเสียง	1	1	1	1

ข้อ	การเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	
	() โพลทางการเมือง () สถิติทางการเมือง () บทวิจารณ์การเมือง () แผ่นพับการเมือง () อีเมลการเมือง () เสียงโฆษณาพรรคการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์				
5.	ท่านคิดว่าคุณภาพของข่าวสารทางการเมืองที่ท่านได้รับเป็นอย่างไร () สารสนเทศมีความเป็นมาของเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง () สารสนเทศที่ได้รับมีความถูกต้องและครบถ้วน () สารสนเทศมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน () สารสนเทศที่ได้รับอาจทำให้เกิดความสงสัย ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามและหาข้อมูลเพิ่มเติม () สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ () สารสนเทศได้รับตรงกับความต้องการของท่านและนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเมืองได้	1	1	1	1

ตอนที่ 3 การตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง (ท่านตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับใด)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความคิดเห็นของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	การตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	
การแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมือง					
1.	ท่านให้ความสำคัญกับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเรื่องอื่นๆ ในระดับประเทศ	1	1	1	1
2.	ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นายองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	1	1	1
3.	ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตของนักการเมือง	1	1	1	1
การใช้สิทธิเลือกตั้ง					
4.	ท่านเห็นความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	1	1	1	1
5.	ท่านให้ความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	1	1	1

ข้อ	การตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง	การประเมิน			ผลรวม
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	
6.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้งทุกครั้ง	1	1	1	1
การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง					
7.	ท่านสนทนาประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัวของท่าน	1	1	1	1
8.	ท่านพบปะพูดคุยประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนบ้าน/ชุมชนเสมอๆ	1	1	1	1
9.	ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในการดำเนินงานของพรรคการเมืองสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	1	0	1	0.66
10.	ท่านขอปรึกษาทวิภาคีวิจารณ์และติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1	1	1	1
การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน					
11.	ท่านโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเลือกนักการเมืองที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม	1	1	1	1
12.	ท่านเปิดประเด็นการบริหารราชการเพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารงานของพรรคการเมือง	1	1	1	1
13.	ท่านได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในการเห็นข้อดีและข้อเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1	1	1	1
การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง					
14.	ท่านแสดงพฤติกรรมการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการสวมเสื้อพรรค ติดสติ๊กเกอร์พรรค	1	1	1	1
15.	ท่านแสดงพฤติกรรมทางการเมืองโดยเข้าร่วมการหาเสียงของกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	1	1	1	1
16.	ท่านแสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการทุจริตของนักการเมือง	1	1	1	1
การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุน					
17.	ท่านบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่ท่านสนับสนุนเสมอ	1	1	1	1
18.	ท่านบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านที่ท่านสนับสนุนเสมอ	1	1	1	1
19.	ท่านบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มสนับสนุนการต่อต้านทุจริตทางการเมือง	1	1	1	1
การร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง					
20.	ท่านเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่มีการรวมกลุ่มการต่อสู้ทางการเมือง	1	1	1	1
21.	ท่านเข้าร่วมในการต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน	1	1	1	1
การร่วมรณรงค์ทางการเมือง					
22.	ท่านเข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	1	1	1	1
23.	ท่านเข้าร่วมรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	1	1	1	1
24.	ท่านรวมรณรงค์ต่อต้านการทุจริตของนักการเมือง	1	1	1	1
การเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง					
25.	ท่านเสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา	1	1	1	1
26.	ท่านเสนอตัวในการลงรับสมัครเลือกตั้งกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	1	1	1	1

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	ดร.นวพล แก้วสุวรรณ
ตำแหน่งงาน	อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สถานที่อยู่ที่ติดต่อ	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทร 099-475-8884 E-mail nawapon.k@psu.ac.th
ความเชี่ยวชาญ	สารสนเทศศาสตร์ พฤติกรรมสารสนเทศ การจัดการสารสนเทศดิจิทัลและความรู้
การศึกษา	
2555	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บ.ธ.บ.) สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
2558	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี (เดิม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2562	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2563	หลักสูตรหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำหรับนักวิจัย สำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
2564	หลักสูตรสัมฤทธิบัตร การจัดการสารสนเทศดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี